

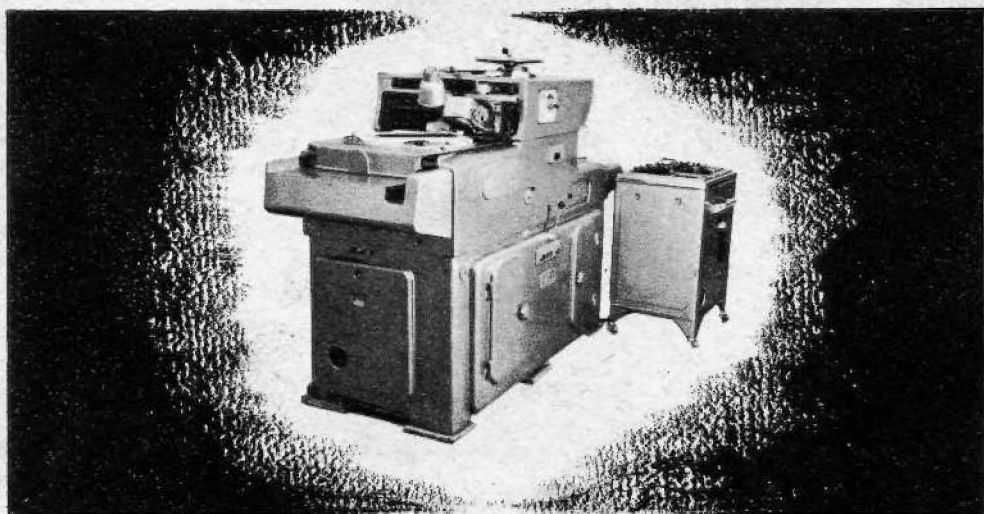
చందమామ

దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక

For the first time in India the revolutionery electronic engraving machine in action

VARIO KLISCHO GRAPH

WHAT IT MEANS TO YOU

Block making time reduced from days to a few hours ■ Electronic control of gradation and detail sharpness ■ Electronic adjustment of colour correction

CHANDAMAMA PRESS - CHANDAMAMA BUILDINGS - MADRAS-26

25 సంవత్సరాలుగా పేరు మోసింది

Cisha

కౌలు డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:
ఇ. ఏల్. మోహనరావు
సన్ & జోన్స్
(ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.
బొంబాయి, ఢిల్లీ,
మద్రాసు, కాన్పూరు,
కలకత్తా.

ఆశా సోప్స్, ఫేస్ పౌడర్, కుంకుం, కాజల్ తదితర సౌందర్య సాధనాలు

చందమామ

ఈ సంచికలో కథలు - వింతలు - విశేషాలు

భారత చరిత్ర - 50	...	2	అప్పు - వడ్డీ	...	49
నెహ్రూ కథ	...	5	రాజకుమార్తె నవ్వింది	...	55
నవాబునందిని - 4	...	9	వీరాధివీరుడు	...	59
అల్పులూ - అధికులూ	...	17	రామాయణం	...	65
మంత్రకొడుకు	...	23	సాహసి (బొమ్మల కథ)	...	73
మహాసత్తుడు	...	33	గరుడగర్వభంగం	...	81

ఇవి గాక పాటో శీర్షికల పాటి
మొదలైన మరి ఎన్నో ఆకర్షణలు.

జలుబు
నొప్పులతో
మీ బిడ్డను
బాధపడనియకండి

విక్స్ వేపొరబ్ తక్షణమే ఉపశమనాన్ని కలుగజేస్తుంది...
మీ బిడ్డ సులభంగా శ్వాస పీల్చుకొనుటకు సహాయపడుతుంది...
రాత్రంతా సుఖంగా నిద్రిస్తాడు

మీ బిడ్డ మంచి-చెడలను చూడవలసిన బాధ్యత మీది. అందు చేత బిడ్డకు జలుబు నొప్పులు వచ్చినప్పుడు, ముక్కునుండి నీరు కారుట, కండ్లనుండి నీరుకారుట, గొంతు బొంగుదు పోవుట, శ్రమతో శ్వాస పీల్చుకొనుట మొదలయిన మొదటి జలుబు చిహ్నాలు కనుపించిన వెంటనే విక్స్ వేపొరబ్ ను వుండుండి.

మీ బిడ్డ జలుబుకు విక్స్ వేపొరబ్ అత్యుత్తమమైన నివారిణి ఎందుచేతనంటే ఇది జలుబు బాధిత బాగములన్నింటిలో, ఎచ్చట జలుబు ఎక్కువగా బాధిస్తుందో, అనగా, ముక్కు, గొంతు, చాలిలలో చాలా గుణకరంగా పనిచేస్తుంది. మీ బిడ్డ యొక్క మృదువైన చర్మానికి ఇది చాలా మంచిది.

విక్స్ వేపొరబ్ ను పులిమి, ఉన్ని ఇటతో కప్పి, మీ బిడ్డను సుఖంగా పడుండబెట్టండి. రాత్రంతా మీ బిడ్డ సుఖంగా నిద్రించే సమయములో విక్స్ వేపొరబ్ దాని ప్రభావాన్ని కోససాగిస్తూ వుంటుంది. ఉదయానికల్లా అతి చెడ జలుబు కూడా పూర్తిగా పోయి, మీరు అమితంగా ప్రేమించే మీ గారాబు బిడ్డ సంతోషంగా మెలకొంటాడు.

విక్స్ వేపొరబ్

3 నెయిలలో

అల్కామినియం

పొంగినా ఒలకని

మిల్క్
బా య్ లర్

(పేటెంటు నం. 80320)

మూడు సైజులలో దొరకును

క్రాస్ బ్రాండు

1, 2, 4 లిటర్లు

జీవన్ లాల్ (1929) లిమిటెడ్

కలకత్తా - మదరాసు - బొంబాయి - రాజమండ్రి - ఢిల్లీ - విడెస్

శ్యామలా

నగలు

ధరించండి.

NO 785.
MANGO NECKLACE

**బంగారము
కవరింగ్
జ్యువెల్స్.**

NO 380.

**తెండ్రుపైస
చిజ్జెసులు.**

SYAMALA
DOLLAR CHAIN
24" LONG
NO. 680.

REGISTERED

శ్యామలా గోల్డు కవరింగ్ వర్క్స్

PROP: B. వెంకటచలం.

చిలకలపూడి(పొ.) మంచినపట్టణం.(తండ్రి)

NO 942
NO 943.

NO 823.

రెమి కస్టూర్ సోప్

Aykan

ఉత్తమమైన డిజైన్లలో ఎన్నికైన టైపులను

ఇంగ్లీషు - తమిళం - మలయాళం - భాషలలో

సప్లయి చేయగలము

ఇవి గాక

పర్ఫెక్టు రేటర్లు, హార్డ్ ప్రెస్సులు,

ట్రైడిల్సు, కటింగ్ మిషనులు,

ఇతరములైన

సమస్త ముద్రణ పరికరాలు మీకు

కావలసిన రీతులలో తగిన

వెలలకు మావద్ద దొరుకును.

దీ మద్రాసు టైప్ ఫౌండ్రీ

38, జోన్స్ స్ట్రీట్

::

మద్రాసు - 1

సరళమైన
సౌందర్యమునకు
వెంకటేశ్వర
సిల్కు చీరె

వివాహ మహోత్సవాలకు
మరి ఇతర శుభకార్యాలకు
సుందరమైన చీరెలు
మా ప్రత్యేకత

శ్రీ వెంకటేశ్వర
సిల్క్ పాలెస్
చిక్ పెట్,
బెంగళూరు - 2

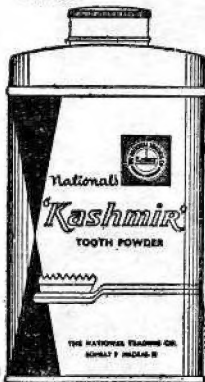
VENKATESWARA
SILK PALACE

CHICKPET, BANGALORE-2
PHONE : 26440, GRAMS. ROOPMANDIR

GAII.V.1

Introducing

New

Teeth Cleaning Unit

Kashmir
TOOTH PASTE
TOOTH POWDER
and
TOOTH BRUSH

by
THE NATIONAL TRADING CO.
Manufacturers of
KASHMIR SNOW BEAUTY AIDS
BOMBAY-2 MADRAS-32

తెన్ని వంటలకు శ్రేష్ఠమైన నూనెలు

అగమార్కు కాబడిన
ఎ.ఎస్. బ్రాండ్
చాయపప్పు
నూనె

అగమార్కు కాబడిన
మేడ్డన్ బ్రాండ్.....

నువ్వులనూనె

- గోదావరిదెల్లి నువ్వులనుండి అరిగి కర మగుప్రత్యేకపద్ధతులతో తయారుకాబడినవి.
- రుచి, రంగు, సువాసనలతో అల్లివంటపదార్థములను అమితముగ రుచివంతముగ చేయును.
- డోరగాయలను చాలకాలము నిలువయుంచును, ముక్కును మెత్తబడలేదువు, మూజుపట్టలేదువు.
- తలకు వాడినయెడల మెదడును వేలిన చేయును. పెంట్ల కలను జూగుగా పెరుగునట్లు చేయును.
- 16, 4, 2, కీ. గ్రా. డబ్బాలలో పేకింగు చేయబడుచున్నవి.

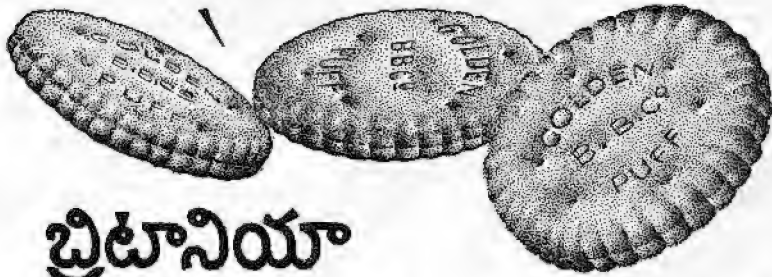
డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :

శ్రీ మాజేటి వీరరాఘవయ్య
శివాలయం వీధి, విజయవాడ
ఫోన్ నెం. 567

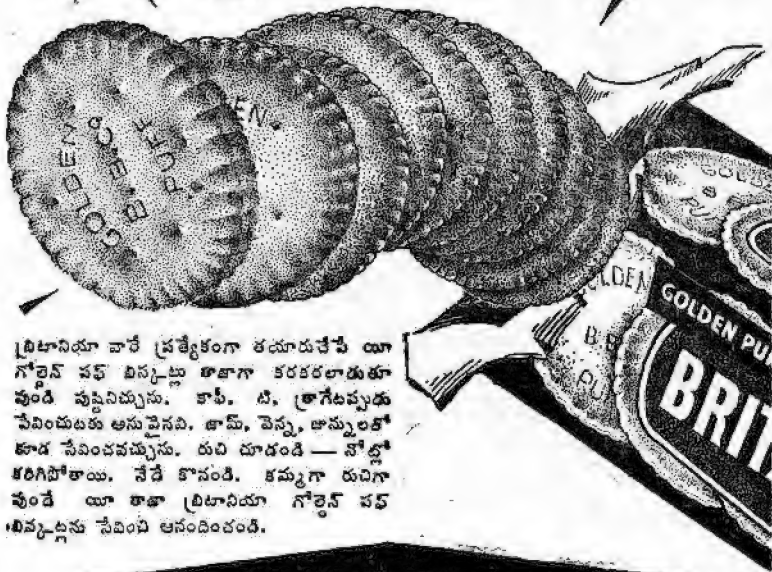
శ్రీ బచ్చరామకృష్ణయ్య,
చీదెళ్ళ పెద్దనాగయ్య
నంద్యాల

ది హనుమాన్ కో-ఆపరేటివ్ స్టోర్సు లి.,
కర్నూలు

MFRS. తింబిటిసుబ్బన్నశర్మ నామకర్త

బ్రిటానియా గోల్డెన్ పఫ్

బ్రిటానియా వాడే ప్రత్యేకంగా తయారుచేసే యీ
గోల్డెన్ పఫ్ చిన్నట్లు తాతాగా కరకరలాడుతూ
వుండి వున్నవియును. కాఫీ, టీ, త్రాగేవిప్పుడు
పేవించుటకు అనుచైనవి, తామ్ర, వెన్న, తామ్రంకో
కూడ పేవించవచ్చును. రుచి చూడండి — నోట్స్
కదిగిపోతాయి. వేడే కొనండి. కమ్మగా రుచిగా
వుండే యీ తాతా బ్రిటానియా గోల్డెన్ పఫ్
చిన్నట్లును పేవించి ఆనందించండి.

బ్రిటానియా
చిన్నట్లు

JWTBC 5910 A

దేవదాస్ పునాకాంక్షలతో

సువర్ణా ఫిలిమ్స్ వారి

అభిమన్యులు

నిర్మాత: టి.సి. సుబ్బస్వామి
నిర్వహణ: మమ్మలూరు నరసింహారెడ్డి
డైరెక్షన్: విశ్వనాథం

సంగీతం: కోదండరామణి

మాటలు: పాటలు: జి.కృష్ణమూర్తి, B.A

కెమెరా: లక్ష్మణ్ గౌర

స్టైల్: మూర్తి - ఆర్ట్: నాగరాజ్

అసాసిమెంట్ డైరెక్టర్: వైకుంఠం చర్ల

స్టూడియో: గోల్డన్

VJAYA PUBLICITIES

డిస్ట్రిబ్యూటర్స్: ఆంధ్ర-గౌతమి సీడెక్-జయలక్ష్మి

PARTHAN,

రిజిస్టరు నం: 119923

డైమండ్ సుగంధ వక్కపాడి

ఉపయోగించువారికి గమనిక

మా 'డైమండ్' మార్కు సుగంధ వక్కపాడి అతి రుచికరమైనది, అన్ని విధాలా మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందినదిన్నీ. మీరు ఈసారి వక్కపాడి కొనేటప్పుడు—“మాకు 'డైమండ్' మార్కు సుగంధ వక్కపాడి కావాలి. అదే ఇవ్వండి. ఇతరములు ఏవీ వద్దు” అని కచ్చితంగా చెప్పి, అడగండి.

పొట్లం ఒకింటికి 2 పైసలు మాత్రమే.

ది డి. పి. అండ్ కంపెనీ,

కౌల్ బజార్ - బళ్ళారి - 1.

సేల్సు డిపోలు :

చీరాల, గుంటూరు, మాచెర్ల, కర్నూలు, ఆదోని, హుబ్లి, తిరుపతి, హైదరాబాద్, రాయచూరు, బెంగళూరు, చిత్రదుర్గం, కేంబ్రిడ్జ్.

అధిక పంటలకు ప్రోత్సాహం

ఈనాడు ఎక్కువ పంటలు పండించి, దేశ సౌభాగ్యమునకు తోడ్పడుట ఎంతో అవసరం.

మా 'లోటస్' మార్కు NPK మిశ్రమ ఎరువులు తగు మోతాదులలో కాపలీసిన సత్రజని, ఫాస్ఫరము, ఫాటామ సమకూర్చును. మొక్కలకు అవశ్యకమైన అహరములను సులభంగా, కొద్ది ఖర్చుతో ఇవ్వగల ఉత్తమ కృషి మిశ్రపు తెరువుల యందున్నది. అన్ని ఋతువులలో అన్ని పంటలకు, తోటలకు అవసరమైన ఎరువులు ఎల్లప్పుడు మీరు

కోరిన విధముగ అందజేయగలము.

అమోఘమైన గుణముల నిచ్చు అమ్మోనియం ఫాస్ఫేటు సమ్మేళనపు తెరువు, సూపరు ఫాస్ఫేటు ఎల్లప్పుడు మావద్ద దొరకును. ఉచితముగ మేమిచ్చే సలహాలను పొంది మీ భూములను సారవంతముగ చేసి సుఖిక్షమైన పంటలను పొందండి.

పశుపోషకాహారములు :—మైనూరు ఫీడ్లు కంపెనీవారి పశుపోషక అహరములను మేము పంపిణీ చేయుచున్నాము. వీటిని వాడి మీ పాడి పశువుల పాల సంపదను పెంపొందించుకొనుడు.

డి మైసూరు ఫర్టిలైజర్ కంపెనీ

31-ఎ, నార్త్ బీచ్ రోడ్డు :: మద్రాసు - 1

అనేక సంవత్సరములుగ డి. డి. బి., బి. హెచ్. సి., లిస్డెన్, క్లోరైడ్, ఎస్ డిస్ మొదలైనవి అధారంగా వృక్ష క్రిమినంహారకములున్న.... హెచ్ బి క్లోర్, రాగి, గంధకము మొదలైనవాటిని అనుసరించి—పంటల నాశనకారులైన బూజు తెగుళ్ళను తొలగించే సాధనాలనూ.... దక్షిణ ఇండియాలోని మద్రాసు, కుప్పం (ఆంధ్రరాష్ట్రం) ఫ్యాక్టరీలలో తయారుచేస్తున్నాము.

✽

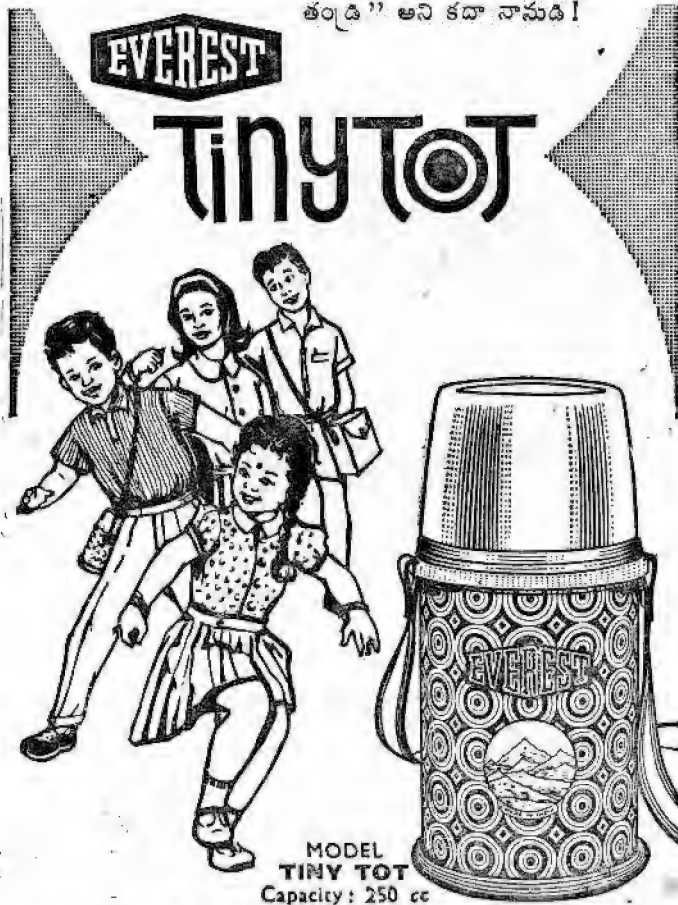
పూర్తి వివరాలకు :

డి మైసూర్ ఇన్ సెక్టివైడ్స్ కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

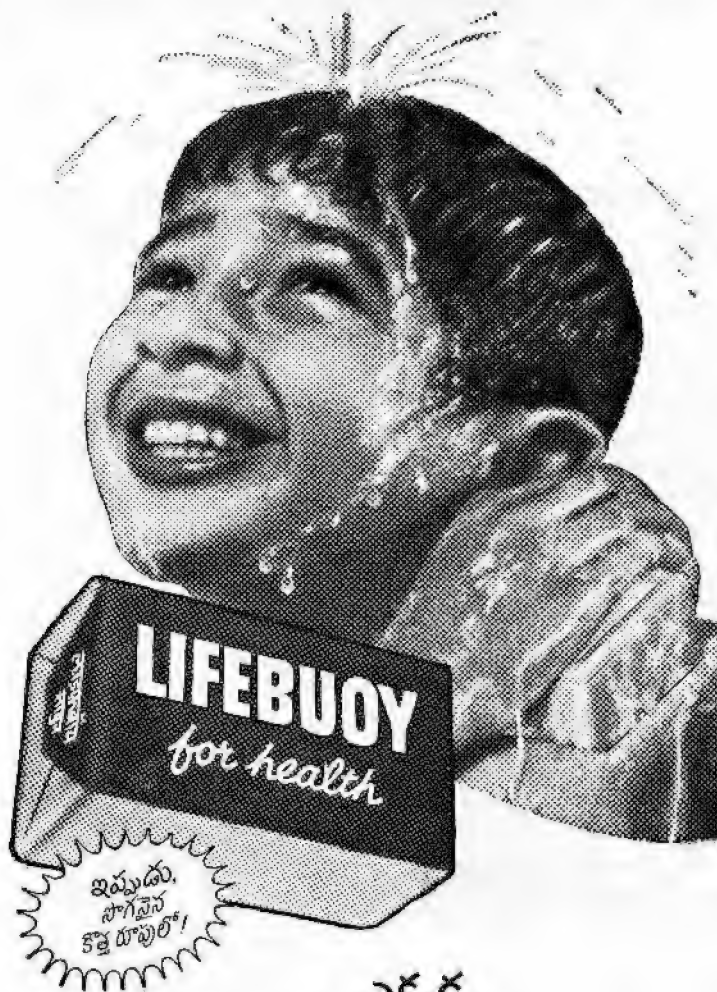
31-ఎ, నార్త్ బీచ్ రోడ్డు :: మద్రాసు - 1

ఎవరెస్ట్
ట్రైనీటాట్
పిల్లలు
ఉల్లాసంగా
వెళ్ళుతున్నారు

ఒక పోతైన చిన్న వాక్యూం ఫ్లాస్కు-
స్కూలుకు వెళ్ళే పిల్లలు వారి కిప్తమైన
వేడి లేక చల్లటి ఆహారాన్ని, పానీయాలను
తీసుకు వెళ్ళటానికి గాను ప్రత్యేకంగా
డిజైను చెయ్యబడ్డది. ఈ ట్రైనీటాట్
ఎవరెస్ట్ వాక్యూం ఫ్లాస్కులకు గల అన్ని
విశిష్టతలను, నాణ్యమైన సామగ్రిని
కలిగియుంది. మీ బిడ్డకు స్వంతానికి ఒక
ట్రైనీటాట్ ను తెచ్చిపెట్టరా? గర్వకారణ
మైన ఇట్టి వస్తువులు శక్తివంతమైన వ్యక్తి
త్వాన్ని పొందగలట్లు అతని దృక్పథాన్నే
మార్చు తోడ్పడగలవు. “బిడ్డ మనిషికి
తండ్రి” అని కదా నానుడి!

విక్రీ ఫ్లాస్కు కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్,
బొంబాయి * కలకత్తా * ఢిల్లీ * మద్రాసు

ఎక్కడ
లైఫ్ బాయ్ వున్నదో
 అక్కడ ఆరోగ్యము వున్నది

L. 47-77 T1

హిందూస్థాన్ ప్రీవర్షింగ్ కంపెనీ

Sincere Greetings

from Kodak Limited.
For nearly 50 years
Kodak Limited have been
serving India with the
world's finest photographic
equipment, sensitised
materials and know-how.

Kodak Limited, (Incorporated in England with Limited Liability) Bombay • Calcutta • Delhi • Madras

సత్యమే మన మార్గము
 సత్యమే మన శక్తి
 సత్యమే మన భద్రత
 సత్యమే మనకు జయము
 ధర్మపక్షము నరకాసుర శక్తిని
 దైత్యక్షేమము బాధించి నాశనము చేసెను.
 ధర్మరక్షణ లోక సంరక్షణమే
 ధర్మపక్షము విధి - జయము
 జయము - విహేదవి

ఇండియన్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్

హైదరాబాద్

*wishing you
and the jawans*

A HAPPY DIWALI

& A PROSPEROUS NEW YEAR

SATHE BISCUIT & CHOCOLATE CO. LTD., POONA

haros'sbc-252

దీపావళి శుభసమయాన

మా అభిమాను లందరకూ

అభినందనము లర్పిస్తున్నాము

అందమైన ముద్రణకు

నెల్ సన్ టైపులనే

ఉపయోగించండి

నెల్ సన్ అండ్ కో

(ది ఫైన్ ఆర్ట్ టైప్ ఫౌండ్రీ)

స్థాపితము: 1916

చూలై: మద్రాసు - 7. ఫోన్: 33122

ప్యాకర్ల:—నం. 1, నెల్సన్ మాణిక్యమొదలియార్ రోడ్డు,

అమింజికరై, మద్రాసు - 29. ఫోన్: 62036

★

“చందమామ” నెల్ సన్ టైపులతోనే ముద్రింపబడుతున్నది

కొత్త నటుడు
కె.వి.నాగేశ్వరరావును
సరికొత్త భూమికలో నాట్యతార
గౌతంజ్యోతి
పరిచయం చేస్తే

ప్రసాద్ పాడక్షన్స్ వారి
అద్భుత రసప్రధాన చిత్రం

ఇల్లాలు

బ్లాక్ అండ్ వైట్ ఆ కలర్

దర్శకత్వం
A.సంజీవరావు

సంగీతం
K.V.మహాదేవన్

రచన
ముక్తపూడి వెంకటరమణ

దర్శక పర్యవేక్షణ
L.V.ప్రసాద్

NVCR

కె.వి.నాగేశ్వరరావు

పూర్వ రిలీజ్

తారతమ్యము తెరిగిన ముద్రాపకుడు

తన పనికి కావలసిన పరికరాలు, అనగా
—చక్కటి కాగితం, మంచి సిరా, స్ఫుటమైన టైపు
ఎంచుకొనుటలో ఎంతో జాగ్రత్త తీసుకొనును

అతను **గేంజన్ సిరాలనే** ఉపయోగించును

ఎందుచేతనంటే

నాణ్యమునకు, పొదుపునకు

సుఖంగా పని సాగిపోవటానికి

ఈ సిరాలు నమ్మకమైనవని అతనికి తెలుసును

ఫ్యాక్టరీలు: హౌరా • బొంబాయి • మద్రాసు.

బ్రౌన్ టేబిల్ ?

పెప్స్
తసుకోండి!

పెప్స్ టేబిల్ పైలెట్ రకంగా రకపడినది. అందరి
కనుకరమైన ఆరోగ్యవంకమైన అదిగుండు
అప్పురించే పెంచే మీకు వివరణ కలుగును...
దీని వంట గొరుగు వాపు మరియు రొమ్ము నొప్పి
లాంటివి నివారణకలుగును... రక్త మరియు జలబాహు
కలుగు లేదా క్రిమింను నివారించును ఇది సహాయ
కలిగిస్తుంది. మీరు క్షుధింకగానే వివరణను పొందుగలరు

- * జలుబు మరియు గొంతుగ వాపుక లాభకరమైనది.
- * విషంను మరక్షింపజేయును.
- * అన్ని జీవరక్త స్థానములలో మరియు కిందిపైలెట్ వర్గ
లో ఉన్నది.

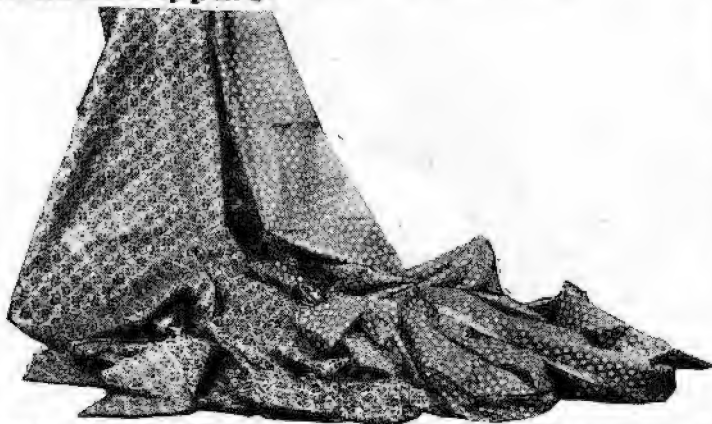
పెప్స్

శీఘ్రముగా వివరణ నొసగును.

"APPAREL OFT PROCLAIMS THE MAN,,

We manufacture Fabrics that make
attractive Apparel

FOR MEN

High class Mercerised/
Sanforised Suitings &
Shirtings

FOR WOMEN

Printed Poplin,
Chintz Casement
cloth.

FOR CHILDREN

Mercerised/
Sanforised
Printed Poplin,
Chintz Casement
cloth.

Ramkumar Mills (Private) Ltd., BANGALORE - 2
Sri. Krishna Spg. & Wvg. Mills (Private) Ltd.,
BANGALORE - 2

తండ్రి: "MURSOXS"

ఫోన్ { ప్యాకెట్ : 51388
ఆఫీసు : 24687

వైట్ హార్స్ సబ్బు

రిజిస్టర్డ్ నం. 141241

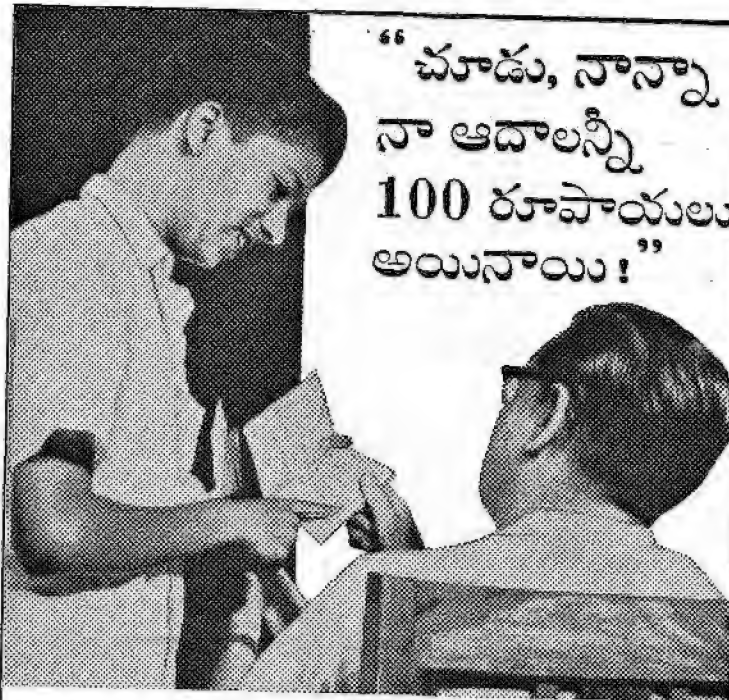
WHITE HORSE SOAP

జనప్రియమైన ఈ ప్రఖ్యాత సబ్బుకు మంచి గిరాకీ కలదు. భాగ్యవంతులు, బీదవారు కూడా దీనిని విరివిగా వాడుచున్నారు. సిల్కు-నైలాన్-లిలేస్ వంటి నాజుకైన బట్టలను ఉతుకుటలో భద్రతకు ఇది పెట్టినది పేరు.

తయారు చేయువారు :

డి. బంగారు చెట్టి
నేషనల్ ఇన్డస్ట్రీస్

220, టి. హెచ్. రోడ్ :: మదరాసు - 21

“చూడు, నాన్నా
నా ఆదాలన్నీ
100 రూపాయలు
అయినాయి!”

మీ పిల్లలు కూడా ఆదాచేసి మితవ్యయం చేసే
అలవాటుని

ఐ.ఐ.ఐ. మైనర్స్ సేవింగ్స్ అకౌంటు

ద్వారా ఆదానం చేసుకోవచ్చుంది. ఈ అకౌంటుకి 14 సం॥ములు ప్రైవేటీస్
శాం బాలికలందరూ అర్హులు.

వివరములకు దగ్గరి ఐ.ఐ.ఐ. ఏజెంట్లను అడగండి

ది ఇండియన్ ఓవర్ సీస్

ప్యాంక్ లిమిటెడ్ సెంట్రల్ ఆఫీసు: మద్రాసు.

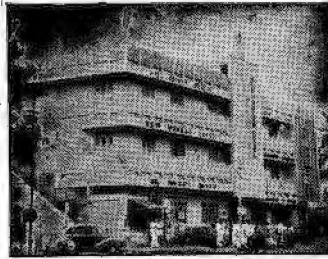

M. Ct. ముత్తయ్య, ఛైర్మన్

— K. M. నంజప్ప, జనరల్ మ్యానేజర్

JWT/IOB/2754

ఇంటి సదుపాయాలతో బస - రుచికరమైన భోజనము

న్యూ మాడరన్ హోటల్

శాకాహారము - లాడ్జింగు - రెస్టారెంటు

డయాగనల్ రోడ్డు, విశ్వేశ్వరపురం, బెంగళూరు - 4

(మినర్వా సర్కిల్ దగ్గర)

సుందరముగా ఫర్నిషింగు చేసిన గదులు, రోజు 24 గంటలూ చన్నిళ్ళూ, వేడినీళ్ళూ సప్లయ. విందులకూ టీ-పార్టీలకూ ప్రత్యేకించిన గదులు.

ఫోన్: 72849 & 27660

ఐ కోల్డ్ లోషన్ -

ఈ దిందువులు అన్ని రకముల కంటే జబ్బు అను నివారించును. ఇవి కండ్లకు హానితేక చలువ చేయును. రాత్రి నిదురించుటకు ముందు ఒక చుక్క కండ్లలో వేసుకొనిన మంచి నిద్ర నిచ్చును; మరియు కండ్లను తాజాగా, కాంతివంతముగా చేయును.

THE EYE COLD LOTION DEPOT

P. O. Box No. 2,
PRODDATUR
ANDHRA PRADESH

**EYE
COLD LOTION**

చిహ్నానికి మేధా కాంక్షలతో

శ్రీ కాకుత్స్థ

శ్రీ శంభు ఫిలిమ్స్

ఆంధ్ర మహా విషం

కథ

అల్లుల శృంగార

A.K. తెజర్

విజయ

దగ్గుబాటి లక్ష్మీ నారాయణ శాస్త్రి

అల్లుల శృంగార

విజయ

లక్ష్మి

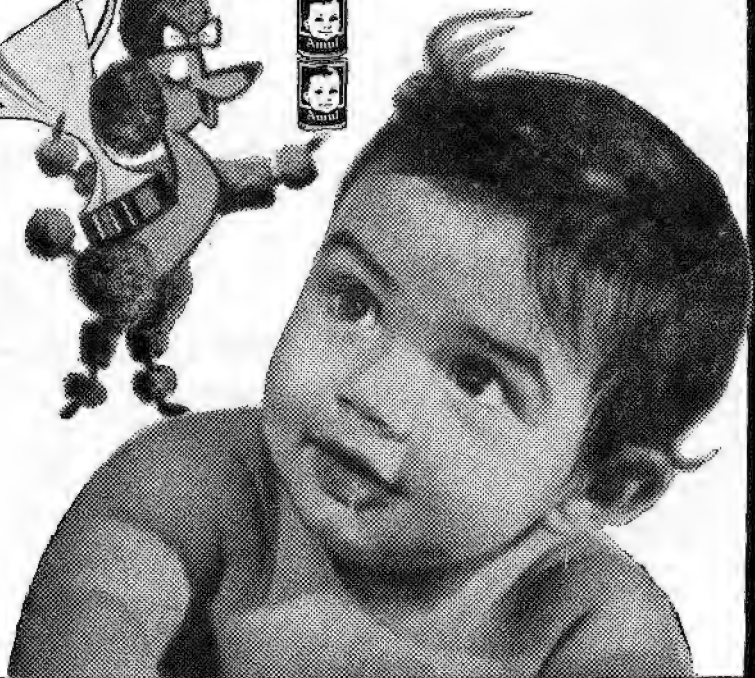
రేఖా

అమూల్ పాల ఆహారములో కిడ్నాయి బహుమతి పొందిన ఫార్ములా వుంది

కేంద్ర ఆహార పరిశోధనా సంస్థ నిపుణులు—
తారకదేవేంద్రుని పనిపాపం ఆహార అవసరాలకు
కలిగినట్లుగా — అమూల్ పాల ఆహారాన్ని
సూక్ష్మీకరించారు. కదావరా. కిడ్నాయి బహుమతిని
పొందారు. అమూల్ లోగల వధారములు
శరీరంలోని స్నాయువులను నిర్మిస్తాయి.
మీ పాపకు ఎంతో శక్తి నిస్తాయి, బరువు

నరిగి పెరగడంలో తోడ్పడుతాయి. బలమైన
పళ్లె. దిద్దిమైన ఎముకలు, అరోగ్యకరమైన
నెత్తురు. మాతృమైన కంటిదృష్టి. మెత్తని
చర్మము! అమూల్ వ్యాధి నిరోధక శక్తిని
పెంపొందింది. శీతాదవము. రికెట్టు
పొంతురోగములను నివారిస్తుంది.
మీ పాపకు ఎంతో మందిరి.

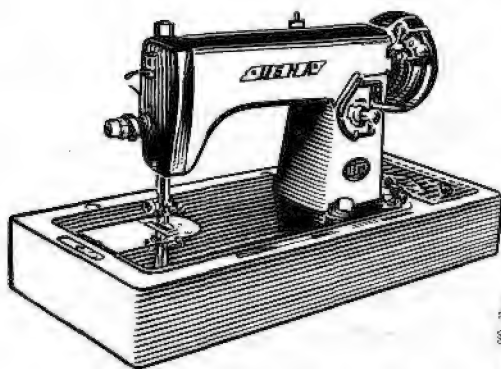
తాజా పాలనుండి చేసిన అమూల్ పాల
ఆహారములో మీ పాపకు తావలసిన
7 విటమినులు గలవు.

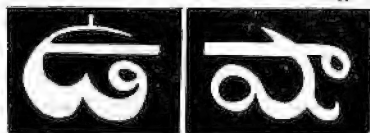
ASP-ABF 42 A TEL

మా ఆమ్మ ఉషా కుట్టమిషన్ పై కట్టింది.
 ఉషా కుట్టమిషన్ తో కుట్టపని చాలా
 తేలికగా చేసుకోవచ్చని మా ఆమ్మ
 చెబుతూ వుంటుంది. కానీ, నన్నెప్పుడూ
 దాన్ని అంటుకోనివ్వదు. నే పెద్దదాన్ని
 ఆయన కరువాత నా కొక ఉషా
 కుట్టమిషన్ కొని ఇస్తానన్నది. అందువల్ల
 అదా చేసుకోవచ్చని మా ఆమ్మ చెబుతుంది.
 అదా అంటే ఏమిదో నాకు తెలియదు.
 బహుశా దబ్బు సంగతనుకుంటాను.

ఇదిగో! చూడు
 నా కొత్త
 డ్రాక్!

సుకువుగా కుట్టండి

కో కుట్టండి

నే JAY వారి ఉత్పత్తి

జే ఇంజనీరింగ్ వర్క్స్ లి.,
 కంకర్తా-31

IESM G 469

అలీబాబా 40 మంది దొంగలు

కథ అందరు ఎరిగినదే, అయినప్పటికిన్ని అకర్షవంతమైన రంగురంగుల వాష్ చిత్రాలతో సులభమైన పదాలతో, ముచ్చటగొలిపే ముఖచిత్రంతో, చిన్నపిల్లలకు అర్థమగు విధంగా క్లుప్తంగా కూర్చబడి—నాణ్యమైన కాగితంమీద అందంగా ముద్రించి తయారు చేయబడుటయే దీని ప్రత్యేకత. ఈ పుస్తకం చిన్న పిల్లలకు ఎంతగనో ఉపకరిస్తుంది. చదువుతూనే అనేక సార్లు బొమ్మలు చూచుటవల్ల కథ చక్కగా అర్థంకావడమే కాక బాగా జ్ఞాపకం ఉంటుంది.

ఇంత చక్కని నాజుకైన కథల పుస్తకం తెలుగు-తమిళం-కన్నడ భాషలలో తయారయినది.

ఏ భాషలలోనైనా సరే కాపీ రూ. 2-25 (పోస్టేజీ అదనం)

హెగ్గిన్ బాదమ్స్ ప్రైవేటు లిమిటెడ్,

165, మౌంటురోడ్డు :: మద్రాసు - 2

అందమునకు వర్చస్సుకు రవిటాయిలెట్సును వాడండి

గోల్డెన్ రవి గ్లిసరిన్ సోప్

రవి శాండల్ సోప్

రవి గ్లిసరిన్ సోప్

రవి స్క్వా,

వెజిటబిల్ హేరాయిల్

బ్రహ్మల్ హేరాయిల్

డాక్టర్ కార్బాలిక్ సోప్

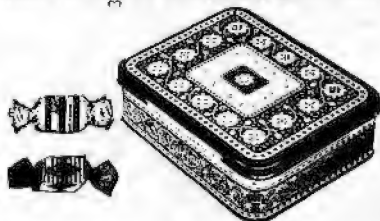
వ్యాపార పరతులకు వ్రాయండి:

రవి ఇండస్ట్రీస్, తండియార్పేట, మదరాసు - 21

దీపావళి సుభాకాంక్షలు

ప్రేమ స్రవంబులతో చికనీళ్లు మీ ముందుకులాని వారందరికీ న్యూట్రీన్ వారి ఆకాంక్షలు.

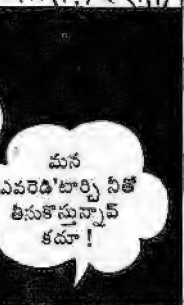
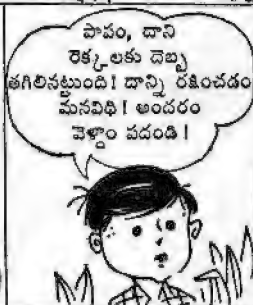

Nutrine

సుప్రసిద్ధమయిన స్వీట్స్, టాఫీలు
శయాపచేయ

న్యూట్రీన్ కనెక్షనరీ కంపెనీ (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
చిత్తూరు. (ఆం. ప్ర.)

EP.NC.1

అంజలిదేవి నిమగ్నము

చిన్ని బ్రహ్మ

శ్రీ సత్యబాధ

వారోలిజ్

తెలంగాణ వేదాంతం రాఘవయ్య ముఖ్యకర్త ఆదిత్యారాయణరావు ప్రొడ్యూసర్ చిన్ని బ్రహ్మ

పండగలకూ

పట్టుములకే కాదు,

ప్రతినిత్యమూ

పసందయిన

రుచికరమయిన

వంటలకూ

పిండివంటలకూ

అత్యవసరమయినది

ఇంగువలలో ఉత్తమమైనదీ,

శ్రేష్ఠమైనదీ, కొద్ది మదుపుతో

గొప్ప ఫలితమిచ్చేదీ

ఎల్. జి.

మిశ్రీ ఇంగువ

లాల్జీ గోధూ అండ్ కంపెనీ,

మదరాసు - 1.

హెడ్డాపీసు :

బ్రాంచి :

★

బొంబాయి

కుంభకోణం

లత - మాల సంభాషణ

లత : మాలా! చిత్రరంగంలో నీవు హీరో యిన్ గా ప్రకాశిస్తున్నట్లే - నీ మోము అందం కూడా రానురానూ అప్పురసలను మించిపోయేలా మెరిసిపోతోంది... నీవు ఉపయోగిస్తున్న ఆ అద్భుతమైన పౌడర్ ఏమిటో నాకూ చెప్పవే? నేనూ నీలా ప్రఖ్యాత నినీతార కావాలని ఆశిస్తున్నాను.

మాల : ఓ తప్పక నీకు చెబుతా లతా..... నేను ఎల్లిప్పుడూ-విజయా కెమికల్స్, మద్రాస్-7, వారు తయారు చేస్తున్న ఆశోక శాండల్వుడ్ పౌడర్స్ నే ఉపయోగిస్తుంటాను. అతి సరసమైన ధరలో లభిస్తున్న ఈ మహత్తరమైన పౌడరు మన ముఖంలోని మొటిమలను మాయం చేస్తుంది. చెమట పట్టనియదు. ఒక లేమిటి, ఎన్నో సుగుణాలు కలిగిఉంది. మనోహరమైన పరిమళము వెదజల్లుతుంది. చూడు లతా! నీవు కూడా ఈ పౌడర్స్ నే ఉపయోగించి చాలా అందంగా తయారయితే - త్వరలో నీవు ప్రఖ్యాత నినీతారవు కాగలవనే నా నమ్మకం....

లత : అలాగే మాలా! ఆందుబాటులో వున్న యింత మంచి ఇండియా పౌడరును వదలిపెట్టి, యిన్నాళ్ళు బోలెడంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టి విదేశీ పౌడర్లను కొని వాడుతున్నాను. వాటివల్ల నా ముఖంలోని అందం కాస్త పోవడమే గాని ప్రత్యేక అందం రావడం లేదు... ఈ రోజు నుంచి ఆ విదేశీ పౌడర్లకు గుడ్ బై కొట్టేసి విజయా కెమికల్స్ వారి "ఆశోక శాండల్వుడ్ పౌడర్స్" నే ఉపయోగిస్తాను. ఈ శుభవార్త చెప్పినందుకు నీకు చాలా థాంక్స్ మాలా.....

మాల : ఆ థాంక్స్ విజయా కెమికల్స్ వారికి అందజేయి - నేనూ అనందిస్తాను. టాటా....

విజయా కెమికల్స్

మదరాసు-7

చందమామ

నంచాలకుడు : 'చక్ర పాణి'

గాంధీజీ నాయకత్వన స్వాతంత్ర్య సమరాన్ని సైతం అహింసాయుతంగా కొనసాగించిన మన దేశం స్వాతంత్ర్యాన్ని సంపాదిస్తూనే పాకిస్తానుతో పోరాటానికి దిగవలసి వచ్చింది. ఆ యుద్ధం విరమించబడినప్పటికీ, ఉభయదేశాల మధ్య శాంతి సాహర్దాలు నెలకొనలేదు సరికదా, తిరిగి యుద్ధ జ్వాలలు ప్రజ్వరిల్లాయి. అవాంఛనీయమైనా, ఈ యుద్ధం ఒక్క మేలు చేసింది — కుల, జాతి, మత విభేదాలన్నిటినీ విస్మరించి దేశ ప్రజలందరూ అద్వితీయమైన ఐక్యత ప్రదర్శించారు; మన సైనికులూ, వైమానికులూ అసాధారణమైన శౌర్య పరాక్రమాలు ప్రదర్శించారు. విజయ దశమి, దీపావళి ఉత్సవాలు రాకమునుపే యుద్ధం నిలిచిపోయింది. శుభం.

సంపుటి : 37 - నవంబర్ 1965 - సంచిక : 5

భారత చరిత్ర

ఔరంగజేబు పట్టాభిషేకం రెండు మార్లు జరిగింది. అతను అగ్రా ఆక్రమించగానే, 1658 జూలై 21 న, మొదటిసారి పట్టాభిషిక్తుడయ్యాడు. అతని రెండవ పట్టాభిషేకం 1659 జూన్ లో అత్యంత వైభవోపేతంగా జరిగింది. ఈ మధ్యకాలంలో అతను తన శత్రుశేషాన్ని నిర్మూలించాడు. మజా 1659 జనవరి 5న అలహాబాదు సమీపంలో ఖజ్వూ వద్ద చితుగా ఓడించబడి మీర్ జుమ్లా చేత ఢాకా దాటి అరాకాన్ దాకా తరుమబడి, తరవాత పట్టా లేకుండా పోయాడు. దారా షుకోహ్ ఢిల్లీ నుంచి లాహోరు పారిపోయి, అక్కడి నుంచి సకుటుంబంగా ముల్తాను చేరి, అక్కడి నుంచి తరుమబడి గుజరాతుకుపోయి, తరవాత అజ్మీరుకు నాలుగు మైళ్ళ దూరాన గల దేవరాయ్ వద్ద మూడురోజులు ఔరంగజేబు బలాలతో పోరాడి, ఓడిపోయి, భారత

దేశంలో నిలువ నీడ కానక, సరిహద్దుకు పారిపోతూ, దారిలో తన భార్య ఆయన నాదిరాబేగమ్మను కోల్పోయి, దైవోపహతుడై, మిత్రుడనుకున్న అఫ్ఘాన్ నాయకుడి చేత వంచించబడి, ఔరంగజేబుకు భృత్యుడైన బహదుర్ ఖాన్ కు చిక్కి, 1659 ఆగస్టు 30 న శిరశ్చేదం పొందాడు.

ఔరంగజేబు "అలమ్ గిర్" (ప్రపంచ విజేత) అనే బిరుదుతో సంహాసనం ఎక్కాడు. రెండు శతాబ్దాలుగా విస్తరించుతూ ఉండిన మొగలు సామ్రాజ్యం ఇతని హయాంలో మరింత జోరుగా విస్తరించింది. అతని కింది అధికారులు అతనికి కొత్త రాజ్యాలు సంపాదించి పెట్టారు. బహారు గవర్నరయిన దావూద్ ఖాన్ 1661 లో పలమౌ జయించి పెట్టాడు. అయేడే, టెంగాలు గవర్నరయిన మీర్ జుమ్లా అహోమీల పై దండెత్తాడు.

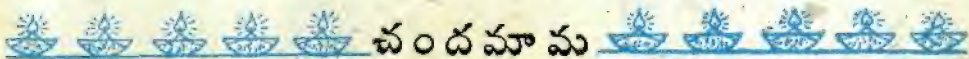
ఆ హోమెలు మంగోలు జాతికి చెందినవారు. వారు 13 వ శతాబ్ది లోనే ఎగువ బర్మా నుంచి బ్రహ్మపుత్రానదీ లోయ లోకి వచ్చి దాన్ని ఆక్రమించుకుని, క్రమంగా తమ రాజ్యాన్ని విస్తరింప జేసుకుని, హిందూ మతాచారాల పరిపాలించి స్థిరపడ్డారు.

మీర్జుమ్లా పెద్ద సేనతో 1661 నవంబరులో ఢాకా నుంచి కదిలి ఆ హోమెల ఆధీనం నుంచి కూచిబిహారునూ, అస్సామీనూ జయించి, 1662 మార్చి 17న ఆ హోముల రాజధాని అయిన గఢ్ గాంవ్ చేరాడు. మీర్జుమ్లా శత్రువులతో కన్న ప్రకృతితో హెచ్చుగా పోరాడి చివరకు ఎలాగో విజయం సాధించాడు. ఆ హోమురాజు జయ ధ్వజాడు సంధికి వచ్చి, యుద్ధపరిహారమూ, ఏటా కప్పమూ చెల్లించటానికి ఒప్పకొన్నాడు. మీర్జుమ్లా ఢాకాకు తిరిగి వస్తూ, 1633 మార్చి 30 న దారిలో చనిపోయాడు. ఆ హోములు కామరూప రాజ్యాన్ని తిరిగి ఆక్రమించుకున్నారు.

మీర్జుమ్లా స్థానంలో బెంగాలు గవర్నరుగా వచ్చిన మైసఖాన్, ఔరంగజేబుకు మేనమామ కొడుకు. అతను దాదాపు 30 ఏళ్ళపాటు ఆ పదవిలో ఉండి, పోర్చుగీసు సముద్రపు దొంగలను శిక్షించాడు.

వాయువ్య సరిహద్దు ఔరంగజేబుకు తీరని సమస్య అయింది. ఆ ప్రదేశంలో జీవించే వివిధ అఫ్ఘాన్ తెగలవారు దృఢమైన వాళ్ళు, భూమి సారరహిత మైనది. అందుచేత వారు బందిపోటు ముఠాలుగా తయారయి, పంజాబు రాష్ట్రం లోని పట్టణాలను కొల్లగొట్ట సాగారు. మొదట్లో ఔరంగజేబు వారిని డబ్బుతో కొనజూచాడు, కాని కొండజాతులవాళ్ళ మీద ఆ ఎత్తు పారలేదు. 1667 ఆరంభంలో భాగూ అనే వాడి నాయకత్వం కింద యూసుఫ్ జాయీలు సాయుధ పితూరీ సాగించారు. వారి దళాలు హజార జిల్లా మీదా, పశ్చిమ పెషావర్, అటోక్

జిల్లాల్ మీదా విరుచుకు పడ్డాయి. ఆ విత్తూరి అణచ బడింది. 1672 లో అక్మల్ ఖాన్ నాయకత్వాన అఫ్ఘీదీలు మొగలులపై తిరగబడ్డారు. వారితో యుద్ధం చేసి మొగలులు ఘోరంగా ఓడిపోయారు.

అక్మల్ ఖాన్ ఖ్యాతి మిన్ను ముట్టించి. అటోక్ కూ కందహారుకూ మధ్య నున్న పతాను లందరూ యుద్ధసన్నద్ధులయ్యారు. ఖత్తక్ తెగకు చెందిన పతానులు అఫ్ఘీదీలతో చేరారు. వారి నాయకుడు ఖూషాల్ ఖాన్ గొప్ప కవి. అతను తన కలం తోనూ, కత్తి తోనూ తన అనుచరులను జాతీయ పోరాటానికి పురికొల్పాడు. 1674 ఫిబ్రవరిలో అఫ్ఘానులు సామ్రాజ్య సేనలను ప్రతిఘటించారు. ఆ యుద్ధంలో మొగలు సేనాపతి మజావత్ ఖాన్ చచ్చాడు. అతని సేన కొంత బతికి బయటపడింది.

ఈ దుర్బటనతో ఔరంగజేబు మేలుకుని, సరిహద్దురాష్ట్రంలో సామ్రాజ్యం పరువు

నిలిచి ఉండటానికి గట్టి యత్నం అవసరమని గ్రహించాడు. అతను 1674 జూలైలో పెషావరు ప్రాంతానికి వెళ్ళి, తన రాజ నీతి సంతా ఉపయోగించి, బహుమానాలూ, పింఛనులూ, పదవులూ, జాగీర్లూ ఇచ్చి, వశమైనవారిని వశపరచుకుని, వశం కానివారిని సైనిక బలంతో నిర్జించాడు. ఈ "విభజించి పాలించే" సమరస విధానంలో అఫ్ఘానిస్తాను గవర్నరైన ఆమిన్ ఖాన్, అతని భార్య సాహిబ్ జీ ఇచ్చిన సలహాలు ఔరంగజేబుకు బాగా తోడ్పడ్డాయి. (విభజించి పాలించటాన్ని ఔరంగజేబు, "రెండు ఎముకలను ఒకదాని కొకటి వేసి కొట్టి, రెంటినీ విరవటం" అనేవాడు.)

మొగలుల సరిహద్దు యుద్ధాలు విజయవంతమే అయినా, మొగలాయీ సేనలు సరిహద్దులో హెచ్చుగా నియోగించబడి ఉండటం, శివాజీ సాధించిన విజయాలకు కారణభూతమై చివరకు చెరుపే చేసింది.

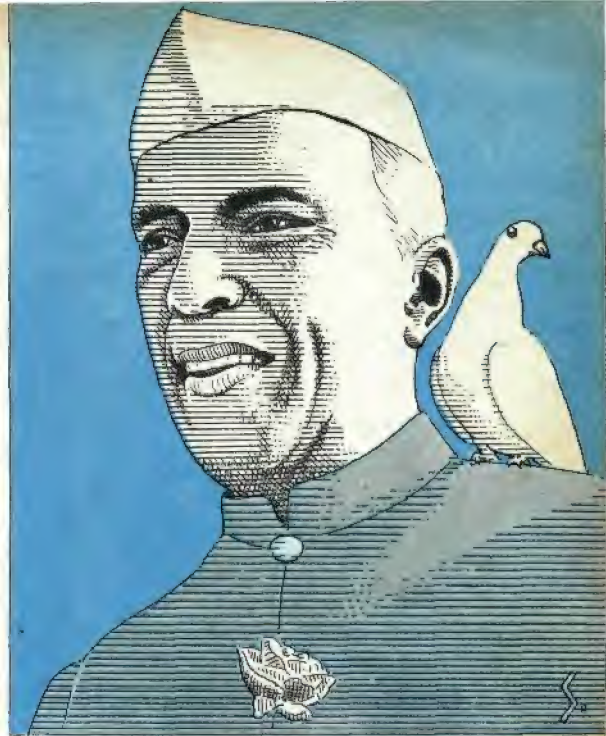

నేహూ కథ

17

జివాహర్ జైలు నుంచి బయటికి వచ్చిన ఆరేడు వారాలకు తిరిగి అరెస్టు అయ్యాడు. జరిగిన దేమిటంటే, అలహాబాదు లోని బట్టల వర్తకు లందరూ ఒక సంఘంగా ఏర్పడి, విదేశీ వస్త్రాలు దిగుమతి చెయ్యమని ఒక ఒప్పందం జరుపుకున్నారు; ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించిన వాళ్ళు జరిమానా కట్టుకోవాలి. అయితే కొందరు వర్తకులు ఈ ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించి విదేశీ వస్త్రాలు అమ్మసాగారు. జైలు నుండి విడుదల అయ్యాక ఖాదీ వ్యాప్తికి, విదేశీ వస్త్ర బహిష్కరణకూ కృషి చేస్తున్న జవాహరు ఈ వర్తకులతో మంచిగా చెప్పి చూశాడు. ప్రయోజనం లేక పోయింది. అతను పికెటింగు కొనసాగించ నిశ్చయించాడు. వెంటనే నియమోల్లంఘనం చేసిన వర్తకులు జరిమానా లిచ్చుకున్నారు. ఇవి బట్టల వర్తకుల సంఘానికే చేరాయి.

అయినా అధికారులు జవాహరు మీద మూడు నేరాలు ఆరోపణ చేసి విచారణ జరిపారు. ఒక నేరం బెదిరించడం, ఇంకో

నేరం డబ్బు గుంజటం, మూడోది దేశ ద్రోహం. జవాహరు అత్యసమర్థన చేసుకోలేదు, కాని ఒక ప్రకటన ఈ విధంగా చేశాడు: "ప్రేమ విశ్వాసాలు హృదయంలో నుంచి రావాలి; బజారులో దొరకవు, ప్రొద్బలం చేసి వాటిని సంపాదించలేం. మనం మన దేశ స్వాతంత్ర్యం కొరకూ, విశ్వాసాల కొరకూ పోరాడుతున్నాం. నేను మరొక జైలుయాత్ర సంతోషంగా చేస్తాను. భారతస్వాతంత్ర్యపోరాటంలో పాల్గొనడమే గొప్ప, మహాత్మాగాంధీ నాయకత్వాన పోరాడటం మరింత ఘనం. వియమైన దేశం

'చందమామ'

పట్టిచ్చింది. ఒంటరిగా ఉండటానికి అతను ఖైదు బయట పడుకుని ఋతుమేఘాలను చూసేవాడు. మబ్బులను చూడనప్పుడు గంటల తరబడి చదివేవాడు. ఎప్పుడు చూసినా జవాహరు చదువుతూనే ఉండటం గమనించి జైలు సూపర్నెంటు, “పుస్తకాలు చదవటంలో ఏ మానందం ఉంది? నా మటుకు నేను పన్నెండే ఏటనే పుస్తకాలకు స్వస్థి చెప్పాను,” అన్నాడు. ఆయన పుస్తకాలు చదివి బుర్ర పాడుచేసుకోలేదు కనుకనే జైళ్ళకు ఇన్ స్పెక్టరుజనరలు కాగలిగాడేమో ననుకున్నాడు జవాహరు.

కొరకు కష్టాలు పడడం కంటే మహాభాగ్యం ఏమున్నది?—మన కలలు నిజం కావడానికి ప్రాణాలర్పించటం తప్ప!”

జవాహరుకు 18 మాసాలు శిక్ష విధించి తిరిగి లక్నో జైలుకి పంపారు. అతను వచ్చేసరికి జైలులో చాలా మార్పులు జరిగాయి. మోతీలాలు నైనితాల్ జైలుకు మార్చబడ్డాడు. ఆయన వెళ్ళాక జైలు నిర్బంధాలు హెచ్చాయి.

జవాహరును ఉంచిన బారక్ లో యాభై మంది ఖైదీలున్నారు. మరుగు ఏ మాత్రమూ లేకపోవటమూ, బహిరంగ స్నానాలూ, బట్టలు ఉతుక్కువటమూ అతనికి బాగా

రాసురాసు జైలు నిర్బంధాలు హెచ్చాయి. వచ్చిన ఉత్తరాలు నెల కొక్కసారి ఇచ్చేవారు. పై వాళ్ళను కూడా నెల కొక్కసారి కలుసుకోనిచ్చేవారు. వారాపత్రికలు పూర్తిగా నిలుపు చేయబడ్డాయి. ఈ పరిస్థితులలో ఖైదీలకూ జైలు అధికారులకూ మధ్య ఘర్షణ హెచ్చింది. ఖైదీల అలజడికి మూల కారకులు ఏడుగురని నిర్ణయించి, వారిని వేరొక చిన్న బాగాలో ఉంచారు. ఈ ఏడుగురిలో జవాహరుతో బాటు గాంధీజీ కొడుకు దేవదాసూ, గాంధీజీ సెక్రటరీ మహదేవ దేసాయీ, పురుషోత్తమదాసుటండన్, బాల కృష్ణశర్మ ఉన్నారు.

ఈ మార్పు జవాహరుకు అనుకూలంగానే కనబడింది. ఇప్పుడు మంద లేదు, వ్యాయామం కోసం తమ ఖైదు చుట్టూ పరిగెత్తటమూ, ఏతాం తోడి కూరల మళ్ళు పెంచటమూ, నూలు తియ్యటమూ, నిర్మల మైన ఆకాశంలో సక్షతాలను గుర్తించటమూ, అవి రాత్రి తరవాత రాత్రి కనిపిస్తే, మిత్రులు కనిపించినట్టు అనందించటమూ, వారికి దినచర్య అయింది.

మోతీలాలు పైనా జవాహరు పైనా విధించబడిన జరిమానాలు పనులు చెయ్యటానికి పోలీసులు తరచు అనందభవనానికి వచ్చేవారు; జరిమానాలు కట్టడం కాంగ్రెసు నియమాలకు విరుద్ధం. గనక, పోలీసులు ఇంటి వస్తువులు జప్తుచేసి పట్టుకుపోయే వారు. ఇందిర చాలా చిన్న పిల్ల. పోలీసులతో పోట్లాడుతూ ఉండేది.

ఆ రోజులలో జైళ్ళ లోని కార్యక్రమం నేరస్తులను హింసించి, వారికి జైలంటే భయం పుట్టేటట్టు చెయ్యటమే గాని, వాళ్ళను సంస్కరించి, బతుకుతెరువులు మప్పటం కానేకాదు. రాజకీయ ఖైదీలకూ, నేరస్తులకూ ఏమీ తేడా చూపబడేది కాదు. రాజకీయ ఖైదీలు చదువుకున్న వాళ్ళు కావటం చేత జైలు అక్రమాలను సహించే

వారు కారు. అందుచేత జైలు నిబంధనలను వారు ఏమాత్రం ఉల్లంఘించినా, జైలు అధికారులు వారిని దారుణంగా దండించేవారు. అలాంటి ఉల్లంఘన చేసినందుకు అజాద్ అనే 15, 16 ఏళ్ళ కుర్రవాడికి కొరడాదెబ్బల క్షి విధించారు. ఆ కుర్రవాడు స్పృహ తప్పిపోయే దాకా దెబ్బ దెబ్బకూ, “మహాత్మాగాంధీకీ జై!” అని కేకలు పెట్టాడు. తరవాత ఆ కుర్రవాడు పెర్రరిస్తులలో చేరిపోయాడు.

గాంధీజీ అరెస్టు అనంతరం కాంగ్రెసు రెండు పక్షాలుగా చీలింది. మోతీలాలూ, దేశబంధుదాసుల నాయకత్వం కింద

చందమామ

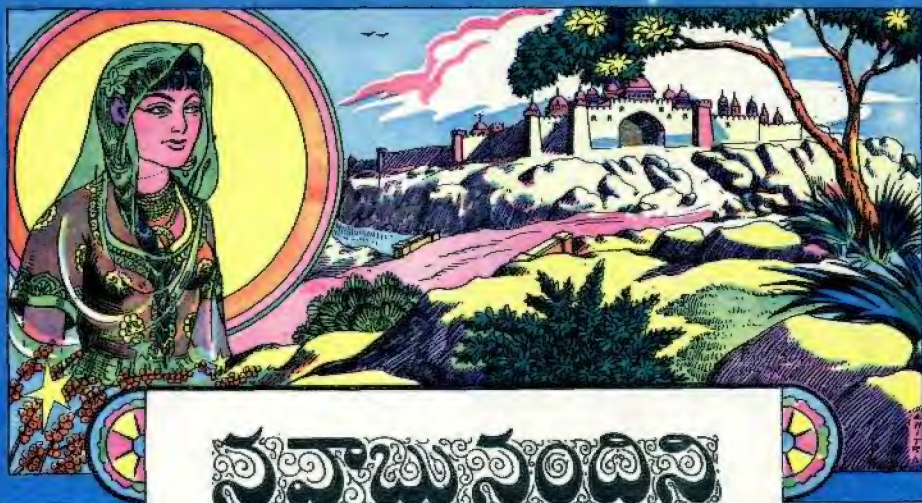
కొందరు మార్పు కోరారు; కొత్తగా రాష్ట్రాల లోనూ, కేంద్రం లోనూ ఏర్పడ నున్న శాసన సభలకు జరిగే ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు పాల్గొని, సాధ్యమైతే వాటిని వశపరచుకోవాలని ఈ వర్గం అభిప్రాయం. చక్రవర్తి రాజగోపాలాచారి మొదలైన వారు దీనికి వ్యతిరేకించి, కాంగ్రెసు శాసనోల్లంఘనాన్నే అనుసరించాలన్నారు. జవాహరు ఈ వర్గానికే చెందాడు. మరొకసారి తండ్రి కొడుకుల రాజకీయాలు భేదించాయి.

జైలు జీవితంలో అనేక లోట్టుంటాయి. అడవాళ్ళ కంఠాలూ, పిల్లల నవ్వులూ విని పించవు. ఉన్నట్టుండి ఒకనాడు జవాహరుకు ఒక వింత విషయం తట్టింది—అతను కుక్క మొరగగా విని ఏ డెనిమిడి మాసాలయింది! అలాటి జైలు జీవితం నుంచి, తలవని తలంపుగా, 1923 జనవరి 31న రాజకీయ ఖైదీలందరికీ ఒక్కసారిగా విమోచన కలిగింది.

జరిగిన దేమిటంటే, స్థానికరాష్ట్ర కొన్ని వారు రాజకీయ ఖైదీలను విడిచి పెట్టాలని ఒక తీర్మానం చేశారు. ప్రభుత్వం ఇటువంటి తీర్మానాలను పాటించదు, కాని ఈ సమయంలో రాజకీయ వాదులను విడిచిపుచ్చ వచ్చునని భావించింది. ప్రభుత్వానికి ప్రతిగా కాంగ్రెసు చేస్తున్న దేమి లేదు. కాంగ్రెసు వాదులు తమలో తాము కీచులాడు కుంటున్నారు. 1920 ఆఖరు లోనూ, 21 ఆరంభంలోనూ శిక్షలు పడిన కాంగ్రెసు వాదు లందరూ విడుదల అయ్యే పోయారు. జైళ్ళలో మిగిలిన కాంగ్రెసు ప్రముఖులు కొద్దిమందే.

రెండవసారి విడుదలకు ముందుగా— 1922 నవంబరు 14 న జవాహరు మొట్టమొదటి సారిగా తన పుట్టినరోజు పండగ జైలు లో చేసుకున్నాడు. అటు తరవాత అతని పుట్టినరోజు పండగలు జైళ్ళలో జరిగాయి.

నవాబునందిన

4

ఇప్పుడు పతానులు ఖరిస్సా దేశానికి విలికల్సై స్వర్ణదుర్గం రాజధానిగా చేసుకుని ప్రశాంతంగా కాలక్షేపం చేస్తున్నారు. కతలూ ఖాన్ అనంతరం అతని వారసులైన సులే మాన్ ఖానునూ, ఉస్మాన్ ఖానునూ కూడా నవాబులుగా ప్రకటించి రాజ్య భారం ముసలి వజ్రైన ఈసాఖాన్ పైన మానసింహుడుంచి రాజ్యతంత్రం ఏర్పాటు చేసి వెళ్ళిపోయాడు.

నవాబులుగా పరిగణించబడుతున్న సులేమాన్ ఖాన్ కూ, ఉస్మాన్ ఖాన్ కూ మనస్తత్వాలలో చాలా తేడా ఉన్నది. సులేమాన్ తాగుబోతు, భోగలాలసుడు. ఉస్మాన్

ఖాన్ వీరోచిత స్వభావుడు; పతాన్ రాజవంశంలో పుట్టి కత్తిపట్టి యోధుడనిపించుకోకుండా తాగి తందనాలాడటం చాలా హీనమని అతని ఉద్దేశం.

మొగలాయీలే ఇప్పుడు భారత దేశానికి పాలకులుగా ఉండటం ఉస్మాన్ సహించలేకపోయాడు. బాబరు కాలంలో పతానుల సామ్రాజ్యం కాస్తా మొగలాయీల దయింది. అది తిరిగి పతానులకు చెందదని ఏమున్నది? ఉస్మాన్ కు ఇటీవల జరిగిన సంధి కూడా అసంతృప్తినే కలిగించింది.

ఉస్మాన్ మనసును కలతపెడుతున్న మరొక విషయం ఆయషా. అత నామెను

దా మోదరముఖర్షీ

గాఢంగా ప్రేమించాడు. ఆయషా కతలూ ఖాన్ సొంత కూతురు కాదు, పెంపుడు కూతురు. కతలూఖాన్ యొక్క కాశ్మీరు బేగముకు ఆయషా అన్న కూతురు. ఆయషా అరునెలల బిడ్డ అయి ఉండగా ఆమె తల్లి మరణించింది. ఆమె తండ్రి ఆమెను తన చెల్లెలి చేతిలో పెట్టాడు. ఆ తరవాత కొద్ది కాలానికి ఆయన కూడా గతించాడు. అది మొదలు ఆయషా కతలూఖాన్ సొంత కూతురి లాగే పెరిగింది—అంతకంటే కూడా గారాబంగా పెరిగింది దనవచ్చు; అతడు ఆమెకు ప్రత్యేకించినంత ధనం తన సొంత పిల్లలలో ఎవరికీ ఇవ్వలేదు.

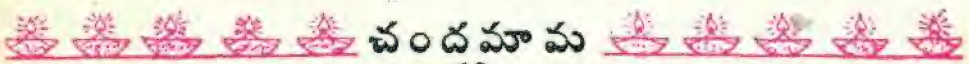
ఆయషా ఉస్మాన్‌లు ఒకే వయసువాళ్ళు. కలిసి మెలిసి పెరిగారు. వారి చిన్న నాటి స్నేహం పెద్దయ్యాక ఉస్మాన్‌లో ప్రేమ భావంగా పరిణమించింది. ఆయషా మాత్రం ఉస్మాన్‌ను తన సొంత అన్న లాగే చూసుకుంటూ, అప్యాయంగా ఉండేది. ఆమె తనను ప్రేమించటం లేదని, జగతసింహుణ్ణి ప్రేమించిందని తెలిసినప్పటి నుంచి ఉస్మాన్‌ఖాన్ తన ప్రేమాగ్నిని తనలోనే దాచుకుని, దహించుకుపోతూ వస్తున్నాడు.

ఒకనాటి అపరాహ్ణం ఉస్మాన్‌ఖాన్ ఒక విశాలమైన గదిలో కూర్చుని ఉండగా అక్కడికి ముసలి వజీరు ఈసాఖాన్ వచ్చాడు. ఇద్దరూ పరస్పరం మర్యాదలు జరుపుకుని కూర్చున్నాక, “ఏం పని మీద వచ్చారు?” అని ఉస్మాన్‌ఖాన్ వజీరు నడిగాడు.

“జగతసింహుడికి ఖైదు శిక్ష విధించినట్టు వినే ఉంటారు,” అన్నాడు వజీరు.

“విన్నాను. అందువల్ల మనకు ఒరిగే దేమిటి?” అని ఉస్మాన్ అడిగాడు.

“మానసింహ మహారాజు మనతో చేసుకున్న సంధి అక్షరుపాదుషాకు నచ్చలేదని తెలుస్తున్నది. అందుచేత పాదుషా ఏదో ఒక వంకపెట్టి మనతో చేసుకున్న సంధిని రద్దు చెయ్యవచ్చు.”

"దీనికి, జగతసింహుడికి విధించబడ్డ శిక్షకూ సంబంధ మేమిటి?"

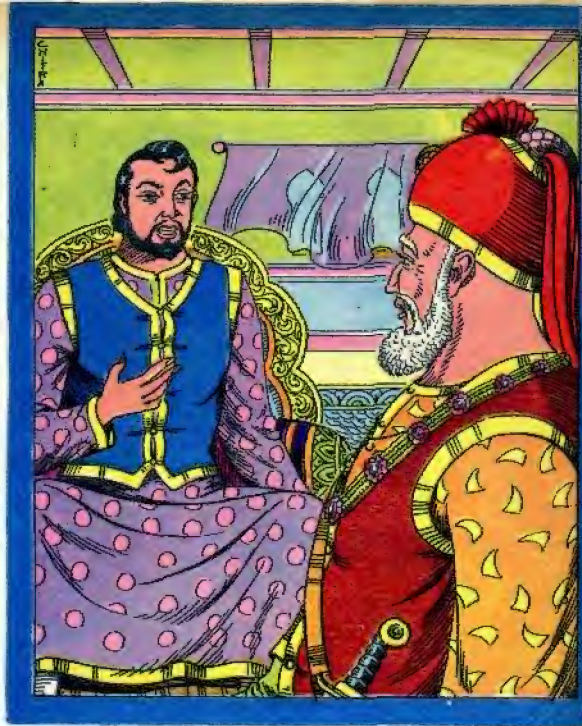
"సంబంధం ఉన్నదను కుంటాను. వెనకటి లాగా జగతసింహుడు మనకు పరమ శత్రువు కాడు. అతనికి మన పట్ల కొంత అభిమానం ఉండే అవకాశం ఉన్నట్టు నేను భావిస్తున్నాను," అన్నాడు వజీరు.

ముసలివాడు లౌక్యంగా ఆయషాను సూచిస్తున్నా డని ఉస్మాన్ గ్రహించాడు. జగతసింహుణ్ణి ఆయషా ప్రేమిస్తున్నప్పుడు అతనికి పరాసుల పై శత్రుభావం ఉండదని వజీరు సూచన. ఈ సంగతి గ్రహించగానే ఉస్మాన్ కు తేళ్ళు కుట్టినట్టు బాధ కలిగింది.

"జగతసింహుడు మన మంచి కోరి, అక్కరుపాదుపాతో చెప్పి, ఇప్పుడున్న సంధికి భగ్నం రాకుండా కాపాడగలిగి ఉండేవా డని మీ ఉద్దేశం. అవునా?"

వజీరు అవు నన్నాడు.

"ఈ సంధి పట్ల మీకు ఆదరం ఉండ నవసరం లేదు. దాదాపు బెంగాలు సంతా జయించిన మనం అంతా పొగొట్టుకుని, పూరిజగన్నాథం కూడా మొగలాయీలకు ధారాదత్తం చేసేశాం. అక్కరు ఈ సంధిని రద్దుచేస్తే మనం విచారించ నవసరంలేదు," అన్నాడు ఉస్మాన్.

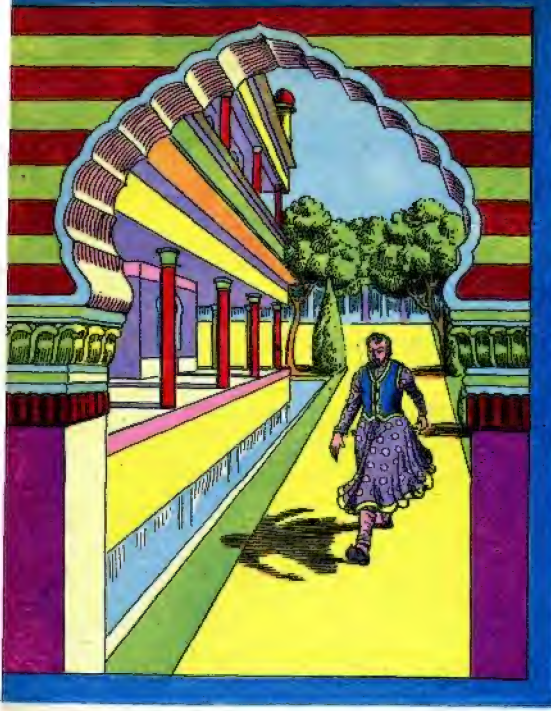
వజీరు కొంచెం ఆలోచించి, "అందు గురించి నేను తమతో చర్చించను. కాని ప్రస్తుతం మనం చాలా దుర్బలులమై ఉన్నాం," అన్నాడు.

"నిజమే. మానసింహుణ్ణి ఎదిపించి నిలబడగల బలకా లి ఎవడూ మనలో ఇప్పుడు లేడు. దాని కేమైనా ఉపాయం చేస్తారా?"

"నాకు మామూలు రాజకార్యాలతోనే సరిపాతున్నది."

"వాటినే చూసుకుంటూ ఉండండి. ఈ వయసులో మీరు యుద్ధపు గొడవలు పెట్టుకోలేరు. మీ వయసులో బుద్ధి సంధిని,

శాంతిని కోరుతుంది. ఈ సంధి ప్రస్తుతానికి అనుకూలించినా, అవమానకరమనే నా అభిప్రాయం. దీన్ని భగ్గుం చేసి మొగలాయీలతో తలపడి పోరాడాలని నా ఉద్దేశం. దానికి తగిన ప్రయత్నాలన్నీ చేసి మీకు తెలియజేస్తాను,” అన్నాడు ఉస్మాన్.

“మరొక్క సంగతి. త్వరలోనే మానసింహ మహారాజు పూరిజగన్నాథ క్షేత్రానికి యాత్ర వస్తున్నాడు. ఆయన మన రాజ్యంలో నుంచే ప్రయాణిస్తాడు. ఆ సందర్భంలో మన మాయనకు స్వాగత సన్మానాలు జరపవలసి ఉంటుంది,” అన్నాడు పజీరు.

ఉస్మాన్ ఉద్రేకంతో, “అసంభవం. మనం స్వతంత్రులమైన రాజులం. ఢిల్లీ పాదుషాలాటి వాళ్ళం. ఈ మానసింహుడు పాదుషా సేవకుడు,” అన్నాడు.

“మనం స్వతంత్రులమైన రాజులమే అయినా ఢిల్లీ పాదుషాకు లోబడిన వాళ్ళం. ఉత్కళదేశం స్వతంత్రంగా ఉన్నది వారి దయచేతనే. అది మనం మరవరాదు.”

“అస్తమానమూ శల్యంలాగా బాధిస్తూంటే ఆ విషయాన్ని మరవటం మెలా జరుగుతుంది? ఈ అపకీర్తి త్వరలోనే పోగొట్టుకుంటాం లెండి,” అని చెప్పి ఉస్మాన్ ఖాన్ పజీరును పంపేశాడు.

అతను అలోచనానిమగ్నుడై గది నుంచి అంతఃపురం కేసి నడవ సాగాడు. అతని అలోచనలు ఈ ధోరణిలో నడిచాయి :

పఠానులు మొగలాయీలతో చేసుకున్న సంధి మొగలాయీలకే లాభించింది. కతలూఖాన్ అకస్మికంగా మరణించి ఉండకపోతే ఈ సంధి జరిగి ఉండేదే కాదు. అప్పటికి యువరాజు పఠానులకు దొరికాడు. ఒక యుద్ధంలో మానసింహుడికి ఓటమి కూడా కలిగింది. నవాబు మరణం వల్ల ఏర్పడిన అస్తవ్యస్త పరిస్థితిలో పఠానులు సంధికి ఒడబడవలసి

వచ్చిందేగాని, వారికి నిజమైన పరాజయం కలగనే లేదు.

“మానసింహుడికి స్వాగతం చెప్పటానికి, ఆయన భోజనం వగైరా అవసరాలు చూడటానికి ఎవరినన్నా పెద్ద ఉద్యోగిని పంపుతాను. కట్నాలూ, కానుకలూ పంపను,” అనుకుంటూ ఉస్మాన్ ఖాన్ ముందుకు నడిచాడు.

అతని ఆలోచన ఆయషా కేసి మళ్ళింది. జగతసింహుడు దొరికినప్పుడతన్ని చంపే యుక్తపోవటం పెద్ద పొరపాటయింది; ఆయషా అతన్ని ప్రేమించింది; అతని కామెపై ప్రేమ లేకపోయినా, అతను బతికి ఉండగా ఆయషా అతన్ని ప్రేమించటం మానదు; అతన్నెలాగైనా చంపేయాలి.

ఇలా అనుకుంటూ అంతఃపురం ప్రవేశించిన ఉస్మాన్ ఖాన్ ను కాశ్మీరుబేగమ్ పిలిచి, ఒక వార్త నిలా చెప్పింది:

“పదేళ్ళ క్రితం ఆయషా వినతండ్రి తన సర్వస్వాన్ని ఆయషాకు రాసి చనిపోయాడు. ఆయషా తరపున ఆ ఆస్తి స్వాధీనం చేసుకోవలసిందని పంజాబు సుబేదారు మన నవాబుగారికి కబురు పంపాడు. నవాబుగారు ఆ ఆస్తిని కనిపెట్టి ఉండమని ఇక్కడి నుంచి మనుషులను

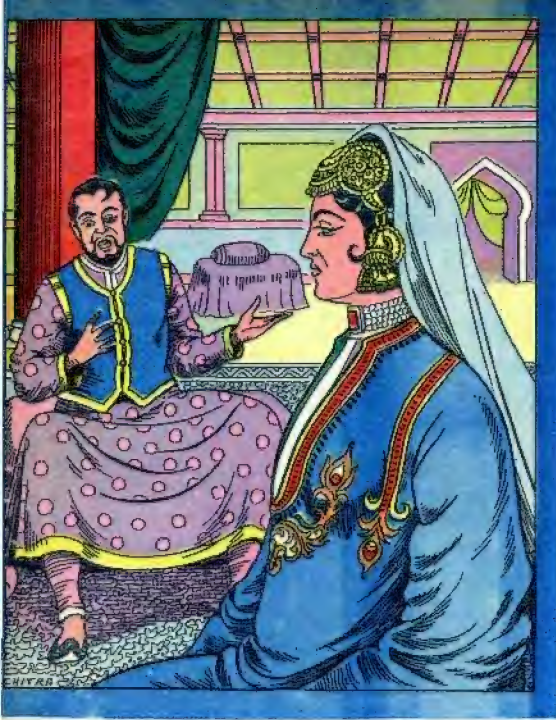

పంపారు. ఆ మనుషు లిప్పుడు తిరిగివచ్చి, ఆయషా కిప్పుడు తగిన వయస్సున్నది గనక ఆమె స్వయంగా వెళ్ళి ఆస్తిని స్వాధీనపరచుకోవాలని అంటున్నారు. ఆ పని కాస్త సువు చూస్తావా?”

“అక్కడ మీ అన్నల కేం పని?”

“ఒక అన్న పంజాబులో సేనాధిపతి. ఈ ఆస్తి ఆయషా కిచ్చిన అన్న జాగీరు దారు. ఆయషా తల్లి సుబేదారు కూతురు.”

“ఆయషా తల్లి మొగలాయిదీ, తండ్రి పరానూ అన్న మాట! అయితే కతలూ ఖాన్ పెంపుడు కూతురికి మొగల్ సుబేదారు ఆస్తి సంక్రమించటానికి అడ్డమి ఉండదా?”

ఇక్కడ అంతా అంధకారమైపోతుంది,” అన్నాడు ఉస్మాన్.

“అవును, నువ్వు ఆయషాను ప్రేమిస్తున్నావు. మీ కిద్దరికీ వివాహ మవుతుందని మేమునుకునే వాళ్ళం. ఈ మధ్య నువ్వు ఇటు కేసి రావటమే మానేశావు. ఆమెను చూడబోతే అలా ఉన్నది.”

“అమ్మా, నా తప్పేమీ లేదు. ఆయషా కోసం ప్రాణాలర్పించమంటే అర్పిస్తాను. ఆయషా తన గుండెలో ఏదో చిచ్చు దాచుకుని, తాను కాలిపోతూ నన్నూ, మిమ్మల్నందర్నీ కూడా కాల్చేస్తున్నది. నే నామె నొకసారి చూడాలి.”

“ఉండదు. ఆయషా తండ్రి అంటే అక్కరుకు చాలా అభిమానం. అక్కరు స్వయంగా ఈ విషయమై అజ్ఞాప్రతం కూడా రాసి ఉన్నాడు. ఆయషా అక్కరు పాదుషాకూ, అక్కడి దర్బారులో వారికి కూడా తెలుసు.”

“ఇంతకూ నేను చేయవలసిందేమిటి?”

“అది నువ్వే ఆలోచించు. ఆయషాకు పంజాబు వెళ్ళాలి నున్నది. ఆమె ఆరోగ్యం ఏమీ బాగా లేదు. స్థలం మార్పు వల్ల ఆరోగ్యం కలగవచ్చు.”

“ఆయషా అస్త్ర విషయం ఏదో ఒకటి చెయ్యవచ్చు. కాని ఆయషా వెళ్ళిపోతే

“రెండు గడియల క్రితం ఇక్కడే ఉన్నది. ఉద్యానవనంలో తిరగబోయిందేమో. అయితే నువ్వు పంజాబు ప్రయాణం మాట ఎప్పుడు చెబుతావు?”

“ఆయషా అభిప్రాయం తెలుసుకుని నా అభిప్రాయం మీకు తెలుపుతాను. నాకు సెల విప్పించండి,” అంటూ ఉస్మాన్ ఖాన్ కాశ్మీరుబేగమ్ వద్ద సెలవు పుచ్చుకుని ఉద్యానవనం కేసి వెళ్ళాడు.

అతను ఆయషా కోసం క్రిడానరోవరం మెట్ల వద్ద వెతికాడు, చంపకవృక్షం నీడ నుండే శిలాసనం వద్ద వెతికాడు, పొగడచెట్టు

చందమామ

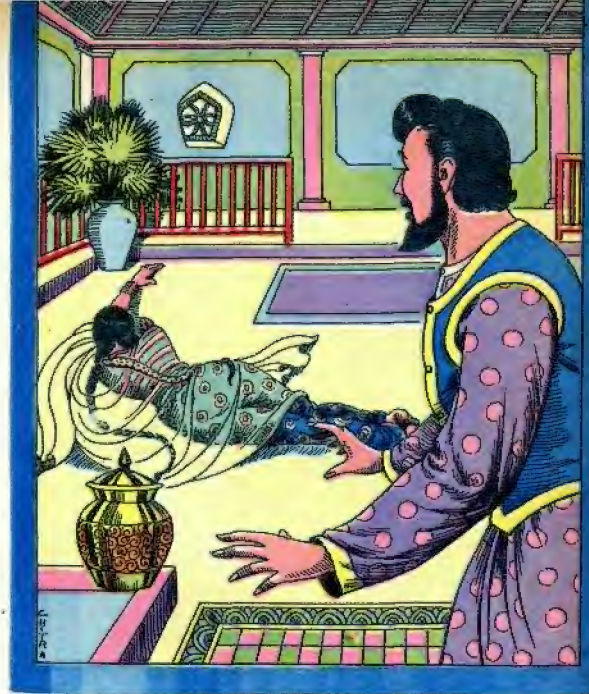
కింద వెతికాడు, గులాబీ చెట్లలో వెతికాడు, ఆయషా అక్కడెక్కడా లేదు. అతను ఉద్యానవనం మధ్యనున్న ఇంటి కేసి వెళ్ళాడు. ఒక దాసి అతని కెదురువచ్చి, నవాబునందిని ఆ ఇంటి ఉన్నట్టు చెప్పింది.

ఉస్మాన్ అడుగులో అడుగు వేసు కుంటూ లోపలికి వెళ్ళి, ఆయషా కింద పడుకుని నిద్రపోతుండటం గమనించి వెనక్కుతిరిగి వచ్చాడు. కాని అతని కేదో సందేహం తట్టింది. అతను ఆమెను చూసిన క్షణంలోనే ఆమె మీదుగా ఏదో పాకినట్టు అతనికి అనుమానం కలిగింది.

అతను దాసి దాన్ని త్వరగా రమ్మని చేత్తో సైగ చేసి, "నవాబునందిని నిద్ర పోతున్నది. నేను లోపలికి పోవటం ఉచితం కాదు. ఆమె శరీరం పైన ఏదో పాకినట్టు కనబడింది. చూసి వస్తావా? నాకేమో భయంగా ఉంది," అన్నాడు.

దాసిది లోపలికి పోయి కంగారుగా వెంటనే తిరిగి వచ్చి, "అమ్మో, పెద్ద తాచుపాము!" అన్నది.

"కదలకు! మాట్లాడకు! ఆరపకు!" అని దాసిని హెచ్చరించి ఉస్మాన్ లోపలికి వెళ్ళి చూశాడు. భయంకరమైన తాచొకటి ఆయషా వీపు మీదుగా ఎక్కి, ఆమె ఎడమ

పార్శ్వన తలపెట్టి నిద్రపోతున్నది. ఆయషా ఏ మాత్రం కదిలినా, ఒత్తిగిలినా పామామెను కాటు వెయ్యవచ్చు. తలుచు కుంటేనే ఉస్మాన్ కు కంపరం పుట్టు కొచ్చింది. అతను అతి జాగ్రత్తగా పాము తోకను పట్టి, పైకి ఒక్కలాగు లాగాడు. పాముక్కుడా క్షణంలో ఎక్కడలేని చైతన్యమూ వచ్చి, పడగ విప్పి వెనక్కు తిరిగిచూసి, కాటువేసే ప్రయత్నంలో బుస కొట్టసాగింది. అతను యుక్తిగా దాని తలను తన కుడిచేత్తో బలంగా నొక్కిపట్టాడు.

ఉస్మాన్ దాసి దాన్ని పంపి ఒక కత్తి తెప్పించి, ఎడమచేత కత్తి పట్టుకుని, తన

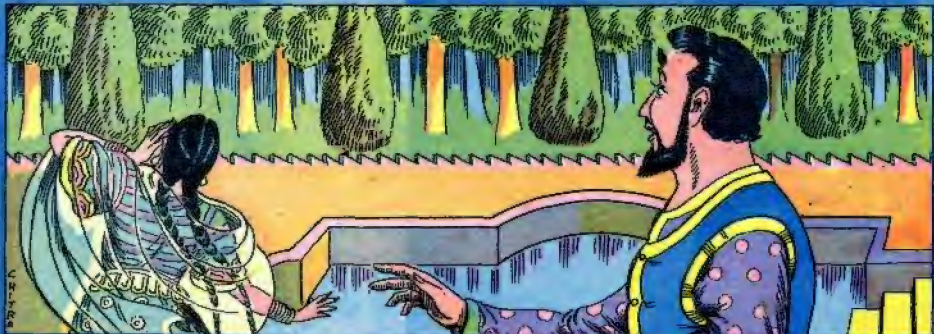
కుడిచేతిని పట్టుకుని ఉన్న పాముకు చాలా చోట్ల కోతలు పెట్టాడు. చివరకు దాన్ని బలం కొద్దీ దూరంగా విసిరి పారేశాడు. చేతులకైన రక్తం కడుగుకోవటాని కతను కొలను వద్దకు వెళ్ళిన సమయంలో ఆయ పాకు నిద్రా భంగమయింది.

అమె లేచి, దాని దాని ద్వారా ఉస్మాను అక్కడికి వచ్చినట్టు తెలుసుకుని, తనకు నిద్రలో చల్లగా తగిలినది అతని చెయ్యి అయి ఉంటుందనుకున్నది. అమెకు చాలా కోపం వచ్చి, అతను కొలను దగ్గర ఉన్నాడని తెలిసి, అక్కడికి వెళ్ళి, "ఎందుకింత నీచవు పని చేశావు? నేను నిద్రపోతున్న చోటి కెందుకు వచ్చావు?" అని దారుణంగా ప్రశ్నించింది.

"అయిపో, నేను నిన్ను ప్రేమిస్తున్నానని, ప్రేమ ఉన్నచోట నీచభావాలకు చోటులేదని నీకింకా తెలియదా? పెళ్ళియ్యాడు మించిపోయినా నేనింకా పెళ్ళాడ

లేదు. నేను నవాబును, నా యిష్టం వచ్చినస్త్రీని పెళ్ళాడగలను, ఉంపుడుగత్తెలను ఉంచుకోగలను. నీవే నా భార్యవు కావాలన్న కోరిక చేత నేనా పని చేయలేదు. నిన్ను తాకదలిస్తే నీవు నిద్ర పోతూండగా దొంగలాగా రావాలా? బహిరంగంగా నిన్ను నాదాన్ని చేసుకుంటే ఎవరడ్డుతారు? నిన్ను నేను బలాత్కరించలేదే!" అన్నాడు ఉస్మాన్. అత నామెకు తాచుపాము సంగతి చెప్పాడు.

అయిపో కన్నీరు కార్చుతూ అతని చేతులు రెండూ పట్టుకుని, "ఉస్మాన్, నీ ప్రేమ అతివపిత్రమైనది? దాన్ని నా వంటి అపాత్రురాలి కెందుకు దానం చేస్తావు? నేను చచ్చి అయినా పోయాను కానీ? నన్నా పాము నుంచి ఎందుకు రక్షించావు, ఉస్మాన్!" అని ఏడుస్తూ అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయింది. ఉస్మాన్ హతాశుడయ్యాడు. —(ఇంకావుంది.)

అల్పులు-అధికులు

పట్టు వదలని విక్రమార్కుడు చెట్టు వద్దకు తిరిగి వెళ్ళి, చెట్టు పై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటి లాగే మౌనంగా శ్మశానం కేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, “రాజా నీవు అధికు లందరి లోకీ అధికుడివి. అందు చేత నీ కన్న అధికుడు నిన్ను ఇలా శ్రమ పెట్టుతున్నా డనుకోవటానికి అవకాశం లేదు. బుడతమనుషులు పాంచాల రాజును చిక్కులు పెట్టినట్టుగా, నిన్నెవరో అల్పులు శ్రమ పెడుతున్నారని నాకు తోస్తున్నది. శ్రమ తెలియకుండా నీకు వారి కథ చెబు తాను,” అంటూ ఈ విధంగా చెప్పసాగాడు :

పాంచాలానికి దక్షిణ సరిహద్దు సమీపం లోని విశాలమైన ఒక కొండ కనుమలో బుడతమనుషుల రాజ్యం ఒకటి ఉండేది. వాళ్ళు కావడానికి మనుషులే అయినా, మామూలు మనుషుల చిటికెన వేలంత

బేతాళ కథలు

ప్రమాణంలో ఉండేవారు. అయినా బుడత రాజు తక్కువ వాడేమీ కాదు. అతనికి అనేకమంది సామంతులూ, మంత్రిలూ, బలగమూ, అస్థానకవులూ, మల్లలూ, వందిమాగధులూ ఉండేవారు.

ఒక సందర్భంలో ఈ బుడతరాజు ఒక బ్రహ్మాండమైన విందు ఏర్పాటు చేసి, తన కింద ఉన్న ప్రముఖుల సందరినీ ఆహ్వానించాడు. వందిమాగధులు స్తోత్రపాఠాలు చేశారు. గాయకులు పాడారు. మల్లలు మిడతలు మొదలుగా గల మృగాలతో పోరాడి వాటిని చంపేశారు. తన వైభవమంతా కళ్ళ ఎడట ప్రత్యక్షంగా కని

పిస్తూంటే బుడతరాజుకు అసందృహార

వశ్యం వచ్చేసింది. ఆ పారవశ్యంలో అతను లేచి నెలబడి, "ఇక్కడ చేరిన మీలో ఎవరైనా నా కన్న గొప్ప రాజును చూశారా?" అని అడిగాడు.

"లేదు, లేదు," అని బుడత లంతా ఏక కంఠంగా జవాబు చెప్పారు.

కాని మరుక్షణమే ఎవరో విరగబడి నవ్వుతూండటం బుడతరాజు చెవిన పడింది. ఆ నవ్వుతున్నది తన అస్తాన కవి. బుడతరాజు కవి నవ్వుకు కారణం అడిగాడు.

"నవ్వుక ఏం చెయ్యను? మనకు ఒక యోజనం లోపు దూరంలో ఒక జాతి మనుషులున్నారు. అలాటి మనిషి గట్టిగా కాలితో నేలను తన్నాడంటే మనమంతా కుర్చీల మీది నుంచి కిందపడి, భయంతో ప్రాణాలు విడిచేస్తాం," అన్నాడు కవి.

"ఈ ద్రోహిని వెంటనే పట్టుకుని చీకటి కొట్టులో పెట్టండి," అన్నాడు రాజు.

"మహారాజా, తొందర పడవద్దు. నా కొక నెలరోజులు వ్యవధి ఇచ్చినట్లయితే నేను చెప్పిన మాటలోని నిజం కొంతవరకైనా రుజువు చేసుకుంటాను," అన్నాడు కవి.

"సరే, వ్యవధి ఇస్తున్నాను. కాని వ్యవధి లోపుగా నీ మాట రుజువు చేసుకోలేకపోతివా,

చందమామ

నీకు చీకటికొట్టు తప్పదు,” అన్నాడు బుడతరాజు.

బుడతకవి ఇంటికి వెళ్ళి ప్రయాణ సన్నాహమంతా చేసుకుని వెంటనే పాంచాల రాజధానికి బయలుదేరాడు. అతను ఎక్కడా ఆగకుండా వారం రోజులు ప్రయాణం చేసి రాజధానికి వచ్చి, ద్వార పాలకుడి పాదాల దగ్గర నిలబడి గట్టిగా కేకపెట్టాడు.

ద్వారపాలకుడు కిందకి చూసి, తన మడమలంత ఎత్తున విచిత్ర ప్రాణిని చూసి, మనిషేనని గుర్తించి, ఆ సంగతి రాజుగారికి విన్నవించాడు. ఎవరో బుడతమనిషి వచ్చాడని విని పాంచాలరాజు, “ఆ బుడత మన కుబ్బుడంత ఉంటాడా?” అని అడిగాడు.

“లేదు, మహారాజా. ఈ బుడత మన కుబ్బుడి అరిచేతి మీద హాయిగా నిలబడ గలడు,” అన్నాడు ద్వారపాలకుడు.

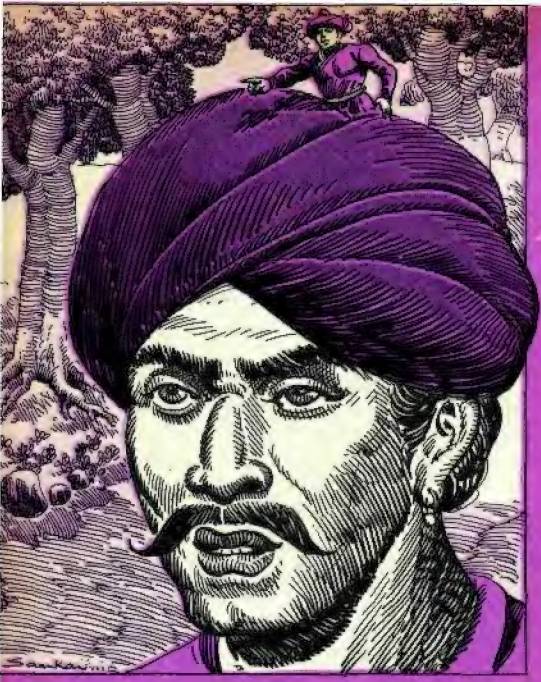
ఈ మాట విని రాజసభలో వారంతా విరగబడి నవ్వారు. అంత బుల్లిమనిషిని కళ్ళారా చూడాలన్న ఉద్దేశంతో సభలోని వాళ్ళంతా ద్వారం వద్దకు పరిగెత్తి వచ్చి బుడతకవి చుట్టూ మూగారు.

“రాక్షసబాబుల్లారా, కొంచెం దూరంగా ఉండండి. మీ ఊపిరికి నేను నిలవలేకుండా

ఉన్నాను. నేను మీ రాజుగారిని చూడ వచ్చాను. ఆ చిన్న రాక్షసాయన నన్ను రాజుగారి దగ్గరికి తీసుకుపోతాడేమో!” అన్నాడు బుడతకవి; కుబ్బుణ్ణి చూసి.

కుబ్బుడు దగ్గరగా వచ్చి, బుడతకవిని బాగ్రత్తగా భూమి మీది నుంచి ఎత్తి తన అరిచేతిలో నిలబెట్టుకుని, రాజు దగ్గరికి తీసుకుపోయాడు. బుడతకవిని చూసి రాజు చాలా ముచ్చటపడ్డాడు. బుడతకవి రాజుకు తమ బుడత ప్రపంచం గురించి ఎన్నో వింతలు చెప్పి, తన కవితాశక్తి కూడా ప్రదర్శించాడు. రాజసభలో వాళ్ళంతా అతని కవితాన్ని మెచ్చుకున్నారు.

చెబుతూ వచ్చాడు. ఒక జాము లోపల వాళ్ళిద్దరూ బుడతలోకానికి చేరుకున్నారు. కుబ్బుణ్ణి అంత దూరంలోనే చూసి, "అమ్మో, రాక్షసి," అంటూ బుడతలు హాహాకారాలు చేశారు. బుడతకవి రాక్షసుణ్ణి వెంటపెట్టుకొస్తున్నా డన్న వార్త బుడత రాజుకు చేరింది. రాజు బుడతకవిని పిలిపించి, "ఎక్కడికి వెళ్ళివచ్చావు? మనల్ని చంపుకు తినటానికి రాక్షసుణ్ణి ఎవణ్ణో వెంట పెట్టుకు వచ్చావుట, దేనికి?" అన్నాడు.

"అతను రాక్షసు డెందుకయింది? మరుగుజ్జు! అతని కన్న నాలుగింతలు ఎత్తుండే మనుషు లున్నారు!" అన్నాడు బుడతకవి.

బుడతరాజు కుబ్బుడి ఎత్తూ, లావూ చూసి నిర్ఘాంతపోయాడు. ఇంతకన్న కూడా పెద్ద మనుషు లుంటారంటే ఆయనకు సమ్మకం కలగలేదు.

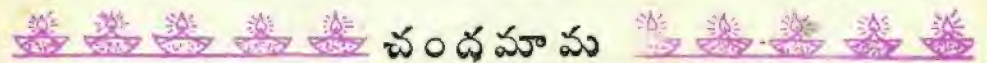
"అసలు మనుషులను చూడాలంటే, మీరు ఈ కుబ్బుడుండే దేశానికి వెళ్ళిరండి," అన్నాడు బుడతకవి.

కొద్ది రోజులు పోయాక బుడతరాజు ఎవరి తోనూ చెప్పకుండా, మనుషులను చూద్దా మనే ఉద్దేశంతో గుర్రానెక్కి పాంచాల రాజధానికి బయదేరి వెళ్ళాడు. ఆయన

"బుడతకవి, నువు మూడు రోజుల పాటు మా అతిథివిగా ఉండి మరి వెళ్ళాలి," అన్నాడు రాజు.

"మహారాజా, మీ కుబ్బుణ్ణి మా లోకానికి అతిథిగా పంపే పక్షంలో అలాగే మీ అతిథ్యం స్వీకరిస్తాను," అన్నాడు బుడతకవి. రాజు సరే నన్నాడు.

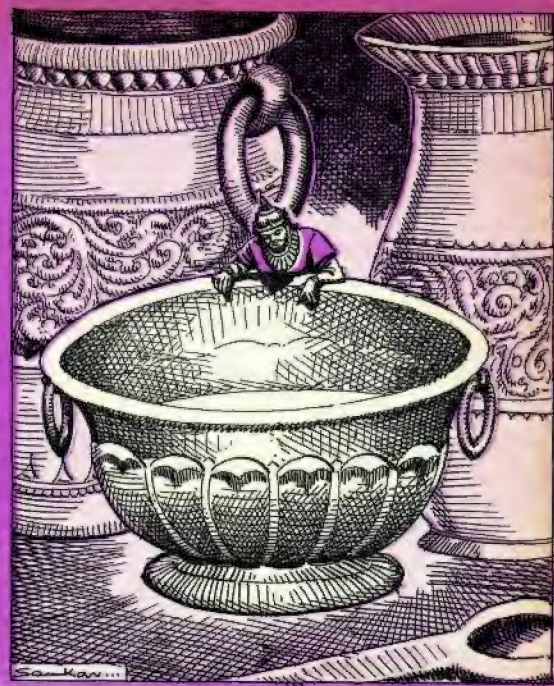
మూడు రోజులూ మూడు యుగాలుగా గడిచి బుడతకవి కుబ్బుణ్ణి వెంటపెట్టుకుని తమ లోకానికి బయలుదేరాడు. ఈసారి బుడతకవికి ప్రయాణం సుఖంగానూ, శ్రమంగానూ సాగింది. ఎందుకంటే, అతను కుబ్బుడి తలపాగాలో కూర్చుని, దారి

రాజభవనానికి చేరేసరికి రాత్రి అయింది. అందరూ నిద్రపోతున్నారు. బుడతరాజుకు ఆకలి మండిపోతున్నది. ఆయన తలుపుల కిందుగా రాజభవనం లోకి ప్రవేశించి ఆహారం కోసం వెతుక్కుంటూ పాకశాలకు చేరుకున్నాడు. అక్కడ ఉన్న చిన్న చిన్న పాత్రలు కూడా పెద్ద పెద్ద గంగాళాల్లాగా ఆయనకు తోచాయి. వాటిలో ఒక చిన్న పాత్ర అంచు మీదికి అతికష్టం మీద ఎక్కి లోపలికి తొంగి చూసేసరికి దాని లోపలి నుంచి కమ్మని వాసన వచ్చింది. ఆ పాత్ర అడుగున కొంచెంగా పాయనం ఉన్నది. దాన్ని తిందామనే ఆశతో బుడతరాజు ఆ పాత్రలోకి జారి, పాయనంలో నడుము లోతున కూరుకుపోయి, ఎంత ప్రయత్నించీ పైకి రాలేకపోయాడు.

మర్నాడు పొద్దున పాకశాలకు చెందిన స్త్రీలు ఆ పాత్రలో ఉన్న బుడతరాజును చూసి, వెనక వచ్చిన బుడతకవే ననుకుని ఆయనను తీసుకుపోయి రాజు గారి ముందుంచారు.

కుబ్జుణ్ణి చూసే భయపడిన బుడత రాజుకు అసలు మనుషులను చూడగానే ప్రాణా లెగిరిపోయినంత పని అయింది. ఆయన పాంచాల రాజును చూస్తూనే

కంగారుగా, "నన్ను వదిలెయ్యండి. నేను బుడతరాజును. మా దేశంలో నన్ను ఎంతో గౌరవంగా చూస్తారు," అని కేకలు పెట్టాడు.

పాంచాల రాజు నవ్వి, "ఇది మీ దేశం కాదు. నువ్వు మా వద్దకు గౌరవప్రదంగా రాలేదు. నిన్ను మా దాసీలు ఎంగిలి పాత్ర లలో నుంచి పైకి తీశారు. నేను నిన్ను పోనివ్వను. ఏం చెయ్యగలవు?" అని ప్రశ్నించాడు. నిజానికి బుడతరాజు ఏమీ చెయ్యలేక పోయాడు.

ఆయన పాంచాలరాజుకు బంది అయ్యాడని బుడతలకు తెలియడానికి చాలా కాలం పట్టింది. వాళ్ళు బుడతకవిని రాయబారిగా

పంపారు. బుడతకవి వచ్చి తమ రాజును
ఇచ్చెయ్యమని వినయంగా ప్రార్థించాడు.

“అయ్యకపోతే మీ బుడతలు ఏం
చేస్తారు?” అన్నాడు పాంచాల రాజు.

“ఏమైనా చెయ్యగలం. మాకు సంఖ్యా
బలం ఉన్నది. తరవాత మీరు పశ్చాత్తాప
పడగలరు,” అన్నాడు బుడతకవి.

“సరే, మీ శక్తి ఏమిటో చూస్తాను.
మీ రాజు నిచ్చేది లేదు,” అన్నాడు
పాంచాల రాజు.

ఆ యేడు పాంచాల దేశంలో ఏ మూల
ఏ రైతు ఏ ఏ దాస్యపు మొక్క నాటినా
దాన్ని ఎవరో పచ్చిధ్వంసం చేసి పోయారు.
ఆ యేడు దేశమంతటా కలిపి తూమెడు
ధాన్యమైనా పండలేదు. జనం తిండికి లేక
చచ్చారు, దారుణమైన క్షమం ఏర్పడింది.

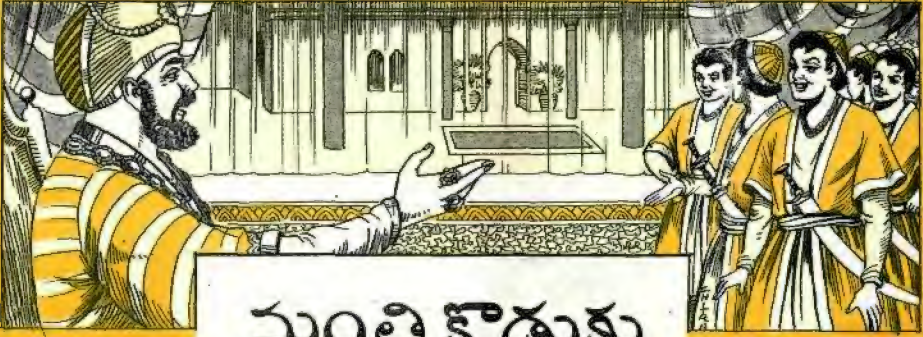
బేతాళు డీ కథ చెప్పి, “రాజా, నా కొక
సందేహం. ఎవరు అల్పులు, ఎవరు అధి
కులు? వేలంత లేని బుడతల శక్తి

గొప్పదా? మా మూలు మానవుల శక్తి
గొప్పదా? ఈ సందేహానికి సమాధానం
తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావో, నీ తల
బద్దలవుతుంది,” అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, “ఏదో ఒక్క
అంశాన్ని ఆధారం చేసుకుని మనం కొంద
రిని అల్పులని, మరి కొందరిని అధికులని
అనుకుంటాం, కాని సృష్టిలో అన్ని విధాలా
అల్పులైనవారూ, అన్ని విధాలా అధికులైన
వారూ లేరు. దేవతల చేత సైతం ఓడకుండా
వరాలు పొందిన రావణుడు కోతుల చేతిలో
సర్వనాశనం పొందలేదా? అధికుణ్ణి
గర్వించిన వాడు ఆ గర్వంతోనే అల్పుడవు
తాడు; అన్యాయానికి గురి అయిన అల్పుడు
కూడా అధికుడైపోయి అపారమైన శక్తులు
ప్రదర్శిస్తాడు,” అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగ
గానే బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై
మళ్ళీ చెట్టెక్కాడు. (కల్పితం)

మంత్రికొడుకు

టర్కీ దేశంలో ఒక సుల్తానుకు అనేక మంది భార్యలు. వాళ్ళకు నలభై మంది కొడుకు లుండేవారు. వారందరి లోకి చిన్న వాడికి పెళ్ళి ఈడు రాగానే సుల్తాను తన నలభైమంది కొడుకులనూ పిలిచి, "ఇంక మీ రందరూ పెళ్ళిళ్ళు చేసుకోండి," అని చెప్పాడు.

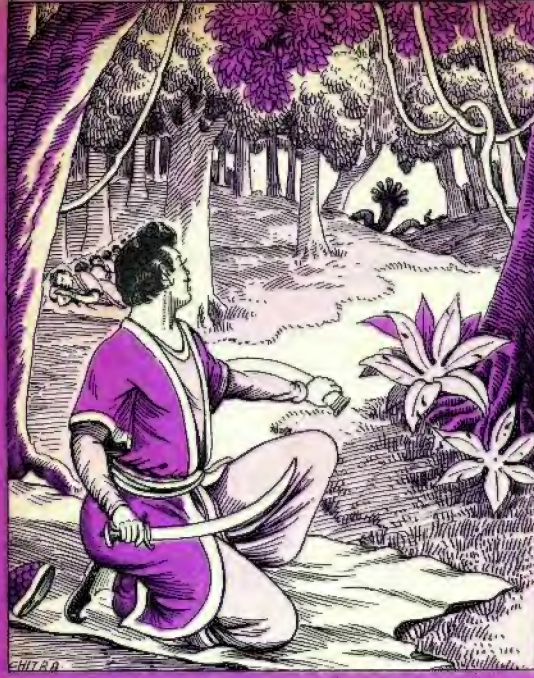
సుల్తాను కొడుకు లందరూ ఒక్క తల్లి బిడ్డల లాగా ఎంతో అన్యేన్యంగా ఉండే వారు. అందుచేత వారు తమలో తాము మాట్లాడుకుని, ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి, తమ తండ్రితో, "నలభైమంది అక్కచెల్లెళ్ళు ఎక్కడైనా ఉండే పక్షంలో మేం వాళ్ళని పెళ్ళాడతాం," అన్నారు.

"ఒక్క కుటుంబంలో నలభై మంది అక్కచెల్లెళ్ళు దొరకటం సాధ్యమా?" అన్నాడు సుల్తాను.

"సాధ్యం కాకపోతే మేం పెళ్ళి చేసుకోనే చేసుకోం," అన్నారు సుల్తాను కొడుకులు ఏక కంఠంగా.

వారి పట్టుదల చూసి సుల్తాను తన దేశ మంతటా చాటింపు వేయించాడు, నాలుగు మూలలకూ తన భటులను పంపి ఎక్కడైనా నలభై మంది అక్కచెల్లెళ్ళున్నారేమో తెలుసుకు రమ్మన్నాడు. ముప్పై తొమ్మిది మంది అక్కచెల్లెళ్ళున్న కుటుంబం కూడా కనిపించింది గాని, నలభై మంది గల కుటుంబం దేశంలో ఎక్కడా కనబడలేదు.

"ప్రపంచం గొడ్డుపోయిందా? భూమి మీద ఇంకా అనేక దేశాలున్నాయి. అన్ని దేశాలూ గాలించి, నలభైమంది అక్కచెల్లెళ్ళు ఎక్కడ ఉంటే అక్కడే పెళ్ళాడతాం," అన్నారు సుల్తాను కొడుకులు.

సుల్తాను దీవన పొంది, ఆయన కొడుకులూ, మంత్రి కొడుకూ గుర్రా లెక్కి ప్రయాణ మయ్యారు. సరిహద్దు దాటి బావి వద్దకు చేరేసరికి సాయంకాల మయింది. అక్కడ వారు భోజనాలు చేసి, కొంత సేపు విశ్రాంతి తీసుకున్న మీదట, సుల్తాను పెద్ద కొడుకు, “నేను బాగా అలిసిపోయాను. ఇవాళ టిక ప్రయాణం చెయ్యలేను. ఈ రాత్రి టిక్కడే పడుకుందాం,” అన్నాడు.

“అక్కడ నిద్ర చెయ్యవద్దని సుల్తాను గారు మరీ మరీ చెప్పారు,” అన్నాడు మంత్రి కొడుకు.

“నలభై ఒక్క మందిమి ఉన్నాం. మన కేం అపాయం వస్తుంది?” అన్నారు సుల్తాను కొడుకు లందరూ. వాళ్ళు ఆ రాత్రి అక్కడే పడుకుని సుఖంగా నిద్రపోయారు. ఒక్క మంత్రి కొడుకు మాత్రం కళ్ళలో వత్తులు వేసుకుని మేలుకున్నాడు.

అర్ధరాత్రి కాబోతుండగా అతడికి ఏదో అలికిడి వినిపించింది. అతను కత్తి దూసి లేచి కూర్చుని, అంత దూరంలో పెద్ద ఏడు తలల పాము నొకదాన్ని చూశాడు. అతను కత్తి యుళిపిస్తూ దాని పైన కలియబడ్డాడు. ఇద్దరికీ కొంత సంఘర్షణ జరిగాక అతను తన కత్తితో పాము తలలు ఒక్కొక్కటిగా

విధిలేక సుల్తాను సరే నన్నాడు. తన కొడుకులు దేశాటనకు బయలుదేరే టప్పు డాయన వారి వెంట తన పెద్ద వజీరు కొడుకును తోడుగా పంపుతూ, వారందరికీ ఈ విధంగా హెచ్చరిక చేశాడు: “మన దేశపు సరిహద్దు దాటి కొంత దూరం వెళ్ళాక ఒక బావి వస్తుంది; అక్కడ మీరు రాత్రి నిద్ర చెయ్యకండి. ఇంకా కొంత దూరం వెళ్ళాక ఒక మజిలీ స్థలం వస్తుంది; అక్కడ కూడా నిద్ర చెయ్యకండి. ఆ తరవాత ఒక ఎడారి వస్తుంది; ఆ ఎడారి దాటే దాకా ఎక్కడా నిద్ర చెయ్యకండి. సుఖంగా వెళ్ళిరండి.”

నరకసాగాడు. దాని తలలలో ఆరు తెగిన చోటనే పడ్డాయి గాని, దాని ఏడో తల ముక్కుకు దొర్లుతూ వెళ్ళి బావిలో పడింది.

అలా బరగటానికి కారణ మేమిటో తెలుసుకుందామని అతను ఒక పెద్ద మోకు తెచ్చి, దాని ఒక చివర బావి పక్కన ఉన్న రాతికి గట్టిగా కట్టి, రెండవ చివర తన నడుముకు చుట్టుకుని, ఆ మోకు సహాయంతో బావి అడుగుకు దిగాడు. అడుగుకు చేరేసరికి అతనికి ఎదురుగా ఒక పెద్ద తలుపు కనిపించింది. ఆ తలుపు తెరిచే సరికి, కొంచెం దూరాన చాలా అందమైన భవనం కనిపించింది.

మంత్రి కొడుకు ఆ భవనం లోకి ప్రవేశించి నడవల వెంబడి నడవసాగాడు. నడవలకు రెండు పక్కలా గదులున్నాయి. ఒక్కొక్క గదిలోనూ ఒక్కొక్క అందమైన యువతి ఉన్నది. మొత్తం సలభై గదులలోనూ సలభై మంది అందగత్తెలున్నారు. వారు మంత్రికొడుకు అక్కడికి రావటం చూసి భయపడ్డారు.

“మీకు వచ్చిన భయమేమీ లేదు. నేనింతకు ముందే ఏడు తలల నాగేం ద్రుణ్ణి చంపాను. ఒక తల బావి లోకి దొర్లితే దాని వెనకగా నేను కూడా దిగి వచ్చాను,” అన్నా డతను.

ఆ మాట వినగానే వాళ్ళు, "మా చెర విడిపోయింది. ఇంక మే మిక్కడ ఉండం. మేము నలభై మందిమీ అక్కచెల్లెళ్ళం. అందుచేత మమ్మల్నందర్నీ నీ వెంట తీసుకుపో," అన్నారు.

"కొంచెం ఓపిక పట్టండి. నేను త్వర లోనే మళ్ళీ వచ్చి, మీ విషయం ఆలోచిస్తాను," అంటూ మంత్రి కొడుకు అక్కడి నుంచి కదిలి, తాడు సహాయంతో తిరిగి భూమి మీదికి వచ్చేశాడు. సుల్తాను కొడుకు లందరూ గాఢనిద్రలో ఉన్నారు. అతను కూడా తన స్థానంలో పడుకుని వెంటనే నిద్రపోయాడు.

సుల్తాను కొడుకులు తెల్లవారి నిద్ర లేచి, "హాయిగా నిద్ర పట్టింది. నాన్నగారు నిష్కారణంగా మనని భయపెట్టారు. ఇక సడక సాగింతాం," అన్నారు. మంత్రి కొడుకు వారితో పాము మాట చెప్పనేలేదు.

వాళ్ళు ఆ రోజుల్లా ప్రయాణం చేసి సాయంకాలానికి మజిలీ చేరుకున్నారు.

"ఈ రాత్రి ఇక్కడ గడపటానికి దివ్యంగా ఉంది," అన్నాడు సుల్తాను పెద్ద కొడుకు.

"మీరు మళ్ళీ సుల్తానుగారి హెచ్చరికను మరుస్తున్నారు," అని మంత్రి కొడుకు జ్ఞాపకం చేశాడు.

"అయన హెచ్చరికల కేమొచ్చెలే? ఆ బావి దగ్గర నిద్ర చెయ్యవద్దన్నాడు. చేశాం. ఏం నష్ట మయింది?" అన్నారు సుల్తాను కొడుకులు.

ఆ రాత్రికి వాళ్ళు ఆ మజిలీ ప్రదేశం లోనే పడుకుని నిద్రపోయారు. మంత్రి కొడుకు మాత్రం కన్ను ముయ్యలేదు. తిరిగి అర్ధరాత్రి వేళ మరొక ఏడు తలల పాము, కిందటి రాత్రి వచ్చిన దాని కన్న బాగా పెద్దదీ, మరింత భయంకరమైనదీ వచ్చింది. మంత్రి కొడుకు ఎంతో తెగువగా దానితో కలియబడి, చాలాసేపు పోరాడి, ఎలాగై

తేనేం, దాని ఏడు తలలూ వరుసగా నరికే
శాడు. ఈ సారి కూడా దాని ఏడో తల
దొర్లుతూ చాలా దూరం వెళ్ళి, ఒక బావిలో
పడిపోయింది. మంత్రి కొడుకు ఆ బావిలో
కూడా దిగి, అక్కడ కనిపించిన వాకిలి
తెరిచి, మరొక గొప్ప భవనాన్ని చూశాడు.
అందులో కూడా సలభై గడు లున్నాయి.
ఒక్కొక్క గదిలోనూ అంతులేని రత్న
రాసులున్నాయి.

మంత్రి కొడుకు తిరిగి పైకి వచ్చి, తన
స్థానంలో పడుకుని తెల్లవారే దాకా నిద్ర
పోయాడు. తెల్లవారి అందరూ లేచి ప్రయా
ణమై, అనేక కొండలూ, లోయలూ దాటి,

సాయంకాలానికి ఒక ఎడారి చేరుకున్నారు.
అక్కడ వారు కడుపునిండా తిండి తిని,
రాత్రికి విశ్రమించాలని నిశ్చయించారు.
ఈ సారి కూడా మంత్రి కొడుకు వారిని
హెచ్చరించాడు గాని వాళ్ళు అతని హెచ్చ
రికలను ఏమీ లక్ష్యపెట్టక, అక్కడే పక్కలు
పరిచి పడుకున్నారు.

వారి కింకా నిద్ర పట్టక ముందే
భూకంపం వచ్చినట్టూ, కొండలు చలించి
నట్టూ అయింది. ఒక బ్రహ్మాండమైన ఏడు
తలల పాము, అతి భయంకరమైన ఆకా
రంతో అంత దూరాన ప్రత్యక్షమై, నోళ్ళ
మంటలు గక్కుతూ, "మీలో నా తమ్ము

“అవును చంపినవా డెవడో వాణ్ణి పంపండి. వాణ్ణి ఇప్పుడే పిప్పి చేసేస్తాను,” అని గర్జించింది.

సుల్తాను కొడుకు లా మహా సర్పాన్నీ, దాని మాటలనూ విని గడగడా వణికిపోయారు. ఆ పామును ఎదుర్కోవటంలో వాళ్ళు తనకేమీ సహాయ పడలేరని గ్రహించి మంత్రి కొడుకు వారితో, “మీరు వచ్చిన దారినే వెనక్కు వెళ్ళండి. మజిలీ స్థలంలో ఫలాని చోట ఒక బావి ఉంది. అందులోకి దిగితే ఒక ద్వారమూ, దాని అవతల ఒక గొప్ప భవనమూ కనిపిస్తాయి. ఆ భవనంలో నలభై గదులున్నాయి. ఒక్కొక్క గదిలోనూ

రత్నరాసులున్నాయి. వాటిని తీసుకోండి. మొదటి రాత్రి మనం పడుకున్న చోట కూడా బావి లోకి దిగితే మరొక భవనం ఉన్నది. అందులో నలభైమంది అక్కచెల్లెళ్ళు, చాలా అందమైన వాళ్ళున్నారు. వాళ్ళను వెంటబెట్టుకుని పోయి మీరు పెళ్ళిళ్ళు చేసుకోండి. నేనీ పాము సంగతి తేల్చగలిగితే మీ వెనకే వస్తాను. లేకపోతే నా మీద ఆశ పెట్టుకోవద్దు,” అన్నాడు.

మంత్రి కొడుకు ఆ మాట అన్నదే చాలు నన్నట్టుగా సుల్తాను కొడుకులు వచ్చిన దారి పట్టారు. మంత్రి కొడుకు కత్తి దూసి పాముతో తలపడ్డాడు. ఇద్దరికీ గంటల తరబడి మహా దారుణమైన యుద్ధం సాగింది. ఇద్దరి బలమూ క్రమంగా క్షీణించిందే తప్ప ఒకరిదీ పై చెయ్యి కాలేదు.

ఆ కుర్రవాణ్ణి చూపే శక్తి తనకు లేదని గ్రహించి ఆ మహాసర్పం, అతని నాశనానికి మరో ఉపాయం అలోచించి, “కొంచెం అగు! మనం రాజీ పడదాం.” అన్నది.

“రాజీయా, ఏ విధంగా?” అని అడిగాడు మంత్రి కొడుకు.

“ఇరాన్ దేశపు చక్రవర్తి కూతుర్ని తెచ్చి నాకు అప్పజెప్పావంటే నాకు నీతో ఏమీ పేచీ లేదు,” అన్నది సర్పం.

“అక్కడికి పోవటమెలా?” అని మంత్రి కొడుకు అడిగాడు.

“ఈ కళ్ళాం తీసుకో. ఇంకాస్నేపటికి ఇక్కడి కొక తెల్లని గుర్రం వస్తుంది. అది రోజూ ఈ ప్రాంతాల మేస్తూ ఉంటుంది. దానికి ఈ కళ్ళాం తగిలించి, ఫలాని చోటికి వెళ్ళమని చెబితే క్షణంలో నిన్నక్కడికి చేర్చుతుంది. నీ పని అయేదాకా ఆ గుర్రాన్ని నీ వెంట ఉంచుకుని, చక్రవర్తి కుమార్తెతో తిరిగి యిక్కడికి రా,” అని చెప్పి సర్పం అదృశ్యమయింది.

తెల్లవారు తూండగా అక్కడి కొక గొప్ప గుర్రం ఆకాశం మీదుగా వచ్చి ఆ ప్రాంతాన

వాలింది. మంత్రి కొడుకు తన చేతిలో ఉన్న కళ్ళాం దానికి తగిలించి, “నన్ను ఇరాను దేశపు చక్రవర్తి ఇంటి సమీపంలో చేర్చు,” అంటూ ఆ గుర్రం మీద ఎక్కాడు.

అతను కన్ను మూసి తెరిచే లోపుగా ఇరాను చక్రవర్తి రాజభవనం వెలవలదిగాడు.

“నేను తలచుకున్నప్పుడు మళ్ళీ రా,” అని గుర్రంతో చెప్పి, అతను దాని మీది నుంచి కిందికి దిగాడు. మరు క్షణం గుర్రం మాయమయింది.

మంత్రి కొడుకు పేద రాసి పెద్దమ్మ ఇంటికి వెళ్ళి అక్కడ బస ఏర్పాటు చేసు కుని, అక్కడి విశేషాలన్నీ తెలుసుకున్నాడు.

CHITRA

“ఏడు తలల నాగేంద్రుడు చక్రవర్తి కూతుర్ని కోరాడు. చక్రవర్తి అందుకు ఒప్పు కోక నాగేంద్రుడితో వైరం పెట్టుకున్నాడు. ఈ వైరం ఎలా ముగిసేదీ తెలీదు. నాగేంద్రుడికి భయపడి చక్రవర్తి తన కూతుర్ని రాజ భవనంలో లేకుండా, ఒకానొక రహస్యప్రదేశంలో వుంచాడు,” అన్నది పేదరాసి పెద్దమ్మ.

“ఎక్కడ వుందో నీకు తెలుసా?” అని మంత్రి కొడుకు అడిగాడు.

“ఇది చాలా రహస్యం. రాజోద్ధానంలో ఒక చిన్న ఇల్లున్నది. చక్రవర్తి కూతురు అందులో ఉన్నది. తోటకు అహోరాత్రాలు

బలమైన పహరా ఉంటుంది,” అన్నది పేదరాసి పెద్దమ్మ.

అంత బందోబస్తులో ఉన్న చక్రవర్తి కుమార్తెను దొంగతనంగా ఎత్తుకు పోవటం సాధ్యం కాదు. అందుచేత మంత్రి కుమారుడు మామూలుబట్టలు వేసుకుని, ఉద్యాన వనానికి వెళ్ళి, తోటపని చెయ్యటానికి వచ్చి నట్టు పహరా వాళ్ళతో చెప్పాడు. వాళ్ళు అతన్ని ప్రధాన తోటమాలి దగ్గరికి పంపారు. కుర్రవాడు అందంగా ఉన్నాడు, బుద్ధి మంతుడల్లే ఉన్నాడు. తోటమాలి అతన్ని చెట్లకు నీళ్ళుపోసే వాళ్ళమీద పెత్తనం చెయ్యటానికి ఏర్పాటుచేశాడు.

ఎవరో కొత్త యువకుడు తోటలో అటూ ఇటూ తిరుగుతూ ఉండటం చక్రవర్తి కూతురు కిటికీ కుండా చూసి, అతన్ని ప్రేమించింది. ఒకసారి అతను కిటికీ దగ్గరలో ఉండగా ఆమె విలిచి, “ఎవరు నువ్వు? ఇక్కడి కెలా వచ్చావు?” అని రహస్యంగా అడిగింది.

“నేను టర్కీ దేశపు పజీరు కొడుకును. రెండు ఏడు తలల పాములను చంపాను. మూడో ఏడు తలల పాము నన్నిక్కడికి పంపగా వచ్చాను,” అన్నాడు మంత్రి కొడుకు ఆమెతో.

ఏడు తలల పాము పేరు చెప్పగానే చక్రవర్తి కుమార్తె ముఖం పాలిపోయింది.

“భయపడకు. నువ్వు నా వెంట పచ్చా పంటే మనం ఏదో ఉపాయం చేసి ఆ పామును చంపవచ్చు,” అన్నాడు మంత్రి కొడుకు.

అమె అతనిలో పూర్తి విశ్వాసం ఉంచి ఆ రాత్రి అతని వెంట బయలుదేరింది. ఇద్దరూ ఉద్యానవనం వెనుక మార్గంగా బయటికి వచ్చి, కాలి నడకను సగరం దాటి ఎడారి ప్రాంతానికి చేరుకున్నారు.

దారిలో మంత్రి కొడుకు చక్రవర్తి కుమార్తెతో, “ఈ సర్పం ప్రాణం ఏదో రహస్య

స్థానంలో ఉన్నది. లేకపోతే నేను దాన్ని సులువుగా చంపి ఉండును. ఆ రహస్యం నువ్వు తెలుసుకోవాలి. అందుకొక ఉపాయం చెయ్యి. అస్తమానమూ ఏడుస్తూ ఉండు. ఎందుకేడుస్తూనా పని అడిగితే, ‘నీ కం దరూ శత్రువులే, ఎవరు ఏ క్షణాన చంపేస్తారో! అప్పుడు నా గతేం కాను? నన్ను నా తండ్రి తిరిగి రానిప్పుడు,’ అని మరింత గట్టిగా ఏడు. నీ ఏడుపు పొగొట్టటానికి పాము తన ప్రాణ రహస్యం చెప్పేస్తుంది. దాన్ని నాకు తెలియజేయి,” అన్నాడు.

చక్రవర్తి కూతురు అతను చెప్పినట్టే సర్పం పద్ద నాటకం ఆడి, ఆ సర్పం

యొక్క ప్రాణాలు సముద్రం అవతల ఒక కొటలో ఉండే సింహం కడుపులో ఉన్నట్టు తెలుసుకున్నది.

ఈ సంగతి తెలియగానే మంత్రి కొడుకు తన వద్ద ఉన్న కళ్ళాన్ని పైకి తీసి, గుర్రాన్ని తలుచుకున్నాడు. తక్షణమే అది వచ్చి వాలింది. మంత్రి కొడుకు దాని మీద ఎక్కి రెప్పపాటు కాలంలో సముద్రం అవతల ఉన్న కొటదగ్గర దిగాడు. అతను కొట లోకి ప్రవేశించగానే గాంధ్రు మంటూ ఒక సింహం అతని పైన పడింది. అందుకు నిర్ధంగానే ఉన్న మంత్రి కొడుకు తన కత్తితో ఒక్క వేటున దాని తల నరికి, దాని పొట్ట చీల్చాడు. అందులో నుంచి ఒక పావురం బయటికి వచ్చి ఎగిరి పోబోయింది. అదృష్టవశాన మంత్రి కొడుకు దాన్ని పట్టుకోగలిగాడు.

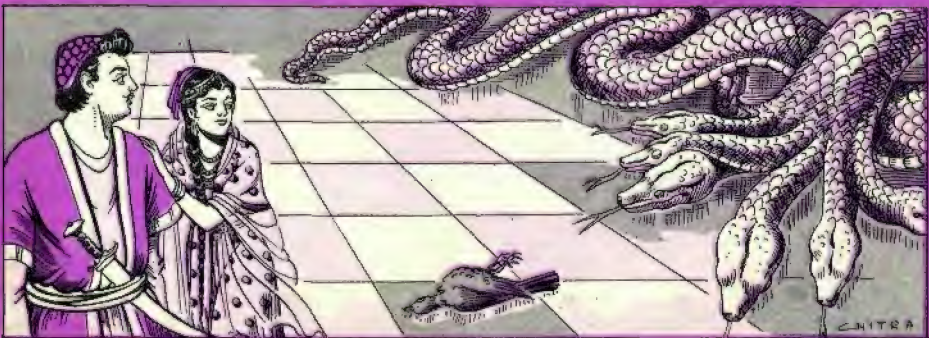
అతను మళ్ళీ గుర్రం మీదనే సర్పం ఉండే చోటికి ఆ పావురంతో తిరిగి వచ్చాడు.

అతని చేతిలో ఆ పావురాన్ని చూడగానే సర్పానికి దడ పుట్టింది. "నా ప్రాణం! ఒక్కసారి దాన్ని నా చేతికియ్యి! నిమిరి సంతోషిస్తాను," అన్నది సర్పం.

మంత్రి కొడుకు మోసం గ్రహించలేక ఆ పావురాన్ని సర్పానికి ఇవ్వబోయాడు. చక్రవర్తి కూతురు చప్పున ముందుకు వచ్చి ఆ పావురాన్ని మంత్రి కొడుకు చేతి నుంచి లాక్కుని, దాన్ని మెడ విరిచి చంపి అవతల పారేసింది.

వెంటనే ఏడు తలల మహాసర్పం చచ్చి పడిపోయింది.

మంత్రి కొడుకు చక్రవర్తి కూతురితో సహా గుర్రం మీద ఇరాను చక్రవర్తి ఇంటికి వెళ్ళాడు. తన ప్రబల శత్రువైన మహా సర్పం చచ్చిపోయిందని విని చక్రవర్తి పరమానందభరితుడై, తన కుమార్తెను దాని బారి నుంచి కాపాడిన మంత్రి కొడుకుకు యిచ్చి పెళ్ళిచేశాడు.

ఒకప్పుడు ఉజ్జయిని నగర రాజ్యాన్ని పాలించిన అదిత్యసేనుడు తేజస్వతి అనే వైశ్యకన్య యొక్క అసాధారణ సౌందర్యానికి ముగ్ధుడై ఆమెను పెళ్ళాడి, తన పట్టపు రాణిని చేసుకున్నాడు. వారికి ఒక చక్కని కుమార్తె పుట్టింది. ఆమెకు చంద్రకళ అని పేరు పెట్టుకున్నారు.

తన భార్యను క్షణమైనా విడవలేని అదిత్యసేన మహారాజు ఒక సామంతుడి తిరుగుబాటును అణచటానికి సేనతో కదిలిపోతూ, తేజస్వతిని ఒక వీనుగు పైన ఎక్కించుకుని, తాను గుర్రం ఎక్కి ఆమె వెంటనే నడిచాడు. కొంత దూరం వెళ్ళేసరికి రాజెక్కిన గుర్రం ఏకారణం చేతనో బెదిరి, వాయువేగంతో ముందుకు పరిగెత్తసాగింది. రాజు దాన్ని నిగ్రహించలేక పోయాడు, రాజభటులు తమ గుర్రాలను ఎంత వేగంగా పరిగెత్తించి కూడా రాజుగారి

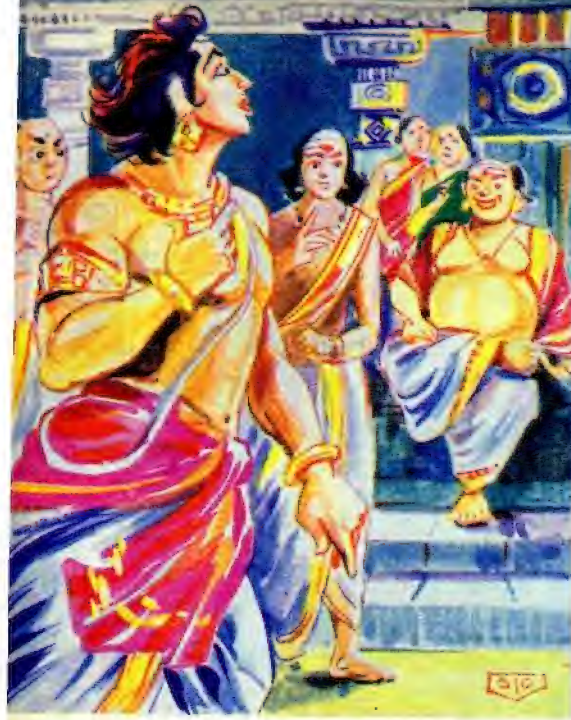
గుర్రాన్ని అందుకోలేక పోయారు. చేసేది లేక సైనికులు రాణితో సహా వెనక్కు తిరిగి ఉజ్జయినికే వెళ్ళిపోయారు.

అదిత్యసేనుడి గుర్రం అలా పోయిపోయి ఎక్కడో అరణ్య మధ్యంలో ఆగింది. అది మళ్ళీ అదుపులోకి రావడం గ్రహించి రాజు దాన్ని తిరిగి ఇంటి దారి పట్టించి, చీకటి పడేసరికి ఉజ్జయిని చేరుకున్నాడు. అయితే నగర ద్వారాలు మూసి ఉన్నాయి. అందుచేత ఆయన శ్మశానం వెలపల ఉండే బ్రాహ్మణమఠంలో ఆరాత్రి గడపాలనుకుని అక్కడికి వెళ్ళాడు. కాని మఠంలోని బ్రాహ్మణులు రాజును గుర్తించక, లోపలికి రానివ్వలేదు.

అప్పుడు ఆ మఠంలో ఉన్న సుదర్శనుడనే బ్రాహ్మణ యువకుడు మిగిలిన వారిని అదిలించి, రాజుకు శ్రమ తీరేటట్టు దాసీల చేత ఉపచారాలు చేయించి, ఆయనకు

కథాసరిత్సాగరం

భోజనం తయారు చేయించి పెట్టించి, ఆయన గుర్రానికి గడ్డి వేయించి, చక్కగా ఆతిథ్యం నేరిపాడు. రాజు ఆ రాత్రి సుఖంగా నిద్రపోయి లేచే సరికి గుర్రం జీను వేసి నిద్రంగా ఉన్నది. ఈ సవర్యలకు రాజు ఎంతో ఆనందించి, ఉజ్జయిని చేరు తూనే సుదర్శనుణ్ణి, మఠం లోని ఇతర బ్రాహ్మణులనూ పిలిపించి, సుదర్శనుడికి వెయ్యి గ్రామాలూ, ఛత్రవాహనాలూ ఇచ్చి, అతన్ని తన మంత్రివర్గంలో పురోహితుణ్ణిగా నియమించాడు. సుదర్శను డా గ్రామాలను మిగిలిన బ్రాహ్మణులతో బాటు పంచుకుని, వారితో సమానంగా అనుభవిస్తూ వచ్చాడు.

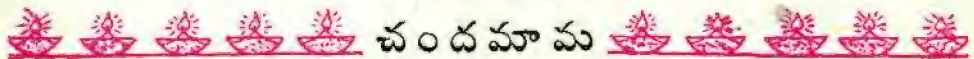
అయితే బ్రాహ్మణులు ధనగర్వం వచ్చి, తమలో తాము కీచులాడుకుని గ్రామాలను అభోగతికి తెచ్చారు. సుదర్శనుడు వారి కీచులాటలకు అతీతంగా ఉండిపోయాడు. నిజాని కతను గొప్ప సత్త్వపంతుడు; అగ్నిని ఆరాధించి, ప్రత్యక్షం చేసుకుని, తలచు కున్న మాత్రాన ఆ గ్నేయ ఖడ్గం చేతిలో ఉండే లాగు పరం పొందినవాడు.

ఒకసారి బ్రాహ్మణుల మధ్య కలహం తారస్థాయికి వచ్చింది. అప్పుడు చక్రధరు డనే బ్రాహ్మణుడు వచ్చి, “మీరు పరమ మూర్ఖులుగా ఉన్నారు. మీలో ఒకణ్ణి నాయకుడుగా చేసుకుని, ఆతను చెప్పినట్టు నడచుకోండి,” అని సలహా ఇచ్చాడు.

నాయకుడుగా ఉండటానికి నేనంటే నేనని మళ్ళీ జగడం సాగించారు మూర్ఖ బ్రాహ్మణులు.

అప్పుడు చక్రధరుడు వారితో, “శృణానంలో ముగ్గురు మనుషులు కొరత వేయ బడి ఉన్నారు. మీలో ఎవరు రాత్రివేళ వెళ్ళి, వాళ్ళ ముక్కులు కోసుకువస్తే వాడు నిజమైన సాహసి. వాణ్ణి మీరు నాయకుడుగా ఉంచుకోండి,” అన్నాడు.

అందుకు మరెవ్వరూ ఒప్పుకోలేదు, సుదర్శనుడు తానా పని చేస్తానన్నాడు.

ఆ రాత్రి అతను ఆగ్నేయఖడ్గం చేతబూని, కొరివిదయ్యాల మంటల మధ్యగా శ్మశానం ప్రవేశించి, కొరత వేయబడిన వారి శవాల ముక్కులను కోసి, బట్ట చెంగున మూట గట్టుకుని బయలుదేరాడు.

దారిలో అతని కొక సన్యాసి శవం మీద కూర్చుని జపం చేస్తూ ఉండటం కనబడింది. ఏం జరుగుతుందో చూడాలని సుదర్శను డొక రహస్య స్థలంలో దాగాడు. చూస్తూండ గానే శవం పూత్కారం చేసి, నోట మంటలు కక్కింది; దాని బొడ్డులో నుంచి అవాలు వచ్చాయి. సన్యాసి ఆ అవాలను తీసుకుని శవాన్ని అరిచేత్తే తట్టాడు. వెంటనే, బేతాళు

డావహించిన ఆ శవం లేచి నిలబడింది. సన్యాసి దాని భుజాల మీద ఎక్కాడు. శవం నడుస్తూ, కొంచెం దూరంలో ఉన్న కాళికాలయానికి వెళ్ళింది. అక్కడ సన్యాసి దిగగానే శవం పడిపోయింది. సన్యాసి దేవిని పూజించి, తాను కొరిన వర మియ్యక పోతే తాను దేవికి బలి అయిపోతా సన్నాడు.

అప్పు డొక కంతం ఇలా పలికింది: "అదిత్యసేన మహారాజు కుమార్తెను తెచ్చి నాకు బలి ఇయ్యి, నీ కొరిక సిద్ధిస్తుంది."

వెంటనే సన్యాసి శవాన్ని తట్టిలేపి, దాని మీద ఎక్కి బయలుదేరాడు. బేతాళుడావ హించిన ఆ శవం అకాశానికి లేచింది.

సుదర్శనుడికి సన్యాసి మీద పట్టరాని ఆగ్రహం వచ్చింది. తాను బతికి ఉండగానే ఆ దుర్మార్గుడు రాజకుమార్తెను ఎలా బలి ఇస్తాడో చూతామని అతను అక్కడే ఉండిపోయాడు. కొంత సేపటికి సన్యాసి, రాజకుమార్తె చంద్రకళతో సహా, ఆకాశం నుంచి ఆలయంలోకి దిగాడు. వాడు రాజకుమార్తెను బలి ఇచ్చేలోపుగా సుదర్శనుడు ఆలయంలోకి జొరబడి, సన్యాసి జుట్టు పట్టుకుని, వాడి మెడను తన కత్తితో నరికేశాడు.

అతను, భయంతో ముడుచుకుపోయి ఉన్న రాజకుమార్తెను ఓదార్చి, ఆమెను

అంత రాత్రివేళ రాజభవనం చేర్చటం ఎలాగా అని అలోచిస్తుండగా, ఒక వాక్కు ఇలా పలికింది : " ఈ సన్యాసికి సిద్ధించిన ఆవాలతో నీకు ఈ ఒక్కరాత్రికి ఆకాశ గమన శక్తి లభిస్తుంది. వాటిని తీసుకో."

సుదర్శను డీ మాట విని సంతోషించి, సన్యాసి బట్టముడి విప్పి ఆవాలు తీసుకుని, రాజకుమార్తె నెత్తుకుని, బయటికి వచ్చాడు. అప్పు డతనికి మరొక కంతం ఇలా వినిపించింది : "మహా వీరుడా! నెల రోజులు గడిచాక ఇక్కడికే రా. మరవకు."

సుదర్శను డా కంతానికి, "అలాగే వస్తాను," అని జవాబు చెప్పి, రాజకుమా

రైతో సహా ఆకాశంలోకి లేచి, రాజభవనంలో దిగాడు. అతను ఆమెతో, “నా కిప్పుడే సెలవియ్యి, వెళ్ళిపోతాను. తెల్లవారితే ఆవాలు పని చెయ్యవు. తెల్లవారాక భవనంలో నన్నందరూ చూస్తే ఏమైనా అనుకుంటారు,” అన్నాడు.

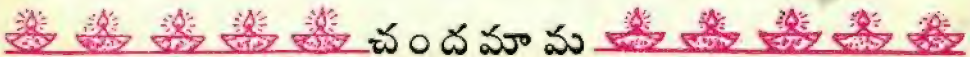
కాని చంద్రకళ అతన్ని పోనివ్వలేదు. అతను వెళ్ళిపోతే తన ప్రాణాలు పోతాయన్నది. ఆమె చాలా భయంచెంది ఉన్నదని గ్రహించి, ఏమైనా సరే అక్కడే తోడుగా ఉందామనుకున్నాడు సుదర్శనుడు. అయితే అతనికి త్వరలోనే నిద్ర పట్టింది. రాజకుమార్తె తెల్లవారిన దాకా కన్ను మూయలేదు. తెల్లవారినాక కూడా ఆమెకు, గాఢ నిద్రలో ఉన్న అతన్ని లేపబుద్ధి కాలేదు.

తెల్లవారి పరిచారికలు వచ్చి, రాజకుమార్తె మందిరంలో నిద్రపోతున్న సుదర్శనుణ్ణి చూసి, పోయి రాజుగారితో చెప్పారు. రాజు కంగారు పడి అతన్ని పిలిపించాడు. రాజుగారికి జరిగినదంతా చెప్పి, సుదర్శనుడు తాను కోసుకువచ్చిన శవాల ముక్కులనూ, సన్యాసివాడి అవాలనూ చూపాడు. అతని మాటలను చక్రధరుడు వచ్చి రుజువు చేశాడు, శ్మశానంలో

ముక్కులు లేని శవాలు కూడా రుజువు చేశాయి, కాళిగుడిలో సన్యాసివాడి శవం కూడా రుజువు చేసింది. ఇన్ని రుజువులూ అయాక రాజు తన కుమార్తె ప్రాణాలు కాపాడిన సుదర్శనుడికి ఆ కుమార్తెనే ఇచ్చి పెళ్ళిచేసి, రాజోపచారంగా అతణ్ణి తన ఇంటనే ఉంచుకున్నాడు.

కొన్నాళ్ళు గడిచాయి. ఒకనాటి రాత్రి రాజకుమార్తె, ఎవరో జ్ఞాపకం చేసినట్టుగా, సుదర్శనుడితో, “అనాడు కాళికాలయంలో ఆకాశవాణి మిమ్మల్ని నెల తీరగానే రమ్మన్నది. ఇవాళతో నెల తీరింది. మీరు మరిచిపోయారు,” అన్నది.

“బేను, బాగా జ్ఞాపకం చేశావు,” అని సుదర్శనుడు తన భార్య నిద్రపోయాక, అగ్నేయఖండం చేతబట్టుకుని, కాళికాలయం దగ్గరికి వెళ్ళి చూసేసరికి, అక్కడ ఒక దివ్యభవనం కనిపించింది. అందులో ఒక దేవతా స్త్రీ ఉన్నది. ఆమె అతన్ని ఎంతో ప్రేమగా పిలిచి, కూర్చోబెట్టి, “నేను విద్యాధరకన్యను. నా పేరు భద్ర. అనాడు నీ సత్త్వమూ, సాహసమూ నన్ను బలంగా ఆకర్షించాయి. అదృశ్యంగా ఉండి నిన్ను రమ్మన్నది నేనే. నా ప్రభావంచేతనే నీ భార్య నీకి సంగతి జ్ఞాపకం చేసింది. నీ కోసమే ఇప్పుడు కాచుకుని ఉన్నాను. నన్ను పెళ్ళాడు,” అన్నది.

సుదర్శనుడు ఒప్పుకున్నాడు. వారు గాంధర్వవివాహం చేసుకున్నారు. అతను ఆమెతో దివ్యభోగాలనుభవిస్తూ అక్కడే ఉండిపోయాడు. ఇలా కొంతకాలం జరిగాక ఒకనాడు భద్ర వద్దకు ఆమె చెలికత్తె ఒకతె వచ్చి, “మానవసంపర్కం పెట్టు కున్నావని విద్యాధరులకు నీ పైన కోపం వచ్చింది. వారు నీకు కీడు చెయ్యబోతున్నారు. నువ్విక్కడి నుంచి వెంటనే వెళ్ళి, తూర్పుసముద్రం ఆవతల ఉండే కార్కటక నగరం దాటి, శీతోద అనే నది ఆవ

తల, ఉదయవర్వతం మీద ఉండే సిద్ధ క్షేత్రానికి వెళ్ళు. అక్కడికి విద్యాధరులు రాలేరు. నీ ప్రియుణ్ణి గురించి విచారించుకు. అతను సమర్థుడు, విదో విధంగా నిన్ను చేరుకుంటాడు,” అన్నది.

భద్ర భయపడి, తన చెలికత్తె చెప్పినట్టే చేయ నిశ్చయించింది. ఆమె సుదర్శనుడి మనస్సు నొచ్చుకోకుండా ఉన్న సంగతి చెప్పి, అతనికి తన ఉంగరం ఇచ్చి, తెల్లవారకముందే అదృశ్యమై పోయింది. ఆమెతో బాటు దివ్యభవనం కూడా అదృశ్యమయింది. సుదర్శనుడు తానున్నది కాళికాలయమని గుర్తించాడు.

స్వయంగా వచ్చి అతన్ని తీసుకుపోయాడు. ఎవరేమడిగినా అతను "భద్రా" అంటాడు. అతనికి పిచ్చి పట్టిందని అంతా అనుకున్నారు. నిర్బంధం చేస్తే ప్రాణానికే మోసం వస్తుందేమోనని అతన్ని స్వేచ్ఛగా పదిలేశారు. ఎక్కడెక్కడో తిరుగుతున్నట్టే ఉండి అతను భద్ర కొసం తూర్పు దిక్కుగా బయలుదేరాడు.

పోగాపోగా పాండ్రవర్ధన పట్టణం వచ్చింది. రాత్రి బసకు అతను ఒక వృద్ధ బ్రాహ్మణి ఇంటికి వెళ్ళి, ఆ వృద్ధురాలి నుంచి ఒక వింత విషయం విన్నాడు. ఆ వూరి రాజుకు లేకలేక కూతురు పుట్టింది. రాజామెను ఒక రాజకుమారిడి కిచ్చి పెళ్ళి చేశాడు. పెళ్ళినాటి రాత్రి పెళ్ళికొడుకు పడకగదిలోకి పోతూనే చచ్చాడు. తరువాత ఆమెను మరొక రాజు కిచ్చి పెళ్ళిచేస్తే అతనికి అదే గతి పట్టింది. ఇలా ఎంత మంది చస్తారో చూస్తామని రాజు తన నగరంలో గల బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ పురుషులను వంతు ప్రకారం రోజు కొకణ్ణి తెచ్చి తన కూతురికి నిర్బంధంగా పెళ్ళి చేస్తూ వస్తున్నాడు. పెళ్ళి చేసుకున్న ప్రతివాడూ చస్తున్నాడు. ఈ రాత్రి బ్రాహ్మణి కొడుకు వంతు. ఆమె పుట్టెడు శోకంలో ఉన్నది.

అంతా స్వప్నంలాగుంది. అయినా అతను ఉదయపర్వతానికి వెళ్ళ నిశ్చయించాడు. తెల్లవారితే తనను ఎవరో ఒకరు చూసి గుర్తించి, రాజుగారికి అప్పగిస్తారు. రాజు తనను ఇల్లు దాటి పోనివ్వడు.

అందుచేత సుదర్శను డొక యుక్తి పన్నాడు. అతను తన బట్టలు చించుకుని, ఒంటి నిండా దుమ్ము చల్లుకుని, "భద్రా! భద్రా!" అని అరుస్తూ, గుడి నుంచి బయలుదేరాడు. కొద్ది రోజులుగా అతనేమై నదీ తెలియక తహతహలాడుతున్న జనం అతన్ని చూసి, "అడుగో, సుదర్శనుడు!" అన్నారు. రాజుగారికి తెలిసింది. ఆయన

ఈ కథ విని సుదర్శనుడు, “అమ్మా, విచారించకు. నీ కొడుకు బదులు ఈ రాత్రి రాజకుమార్తె పడకటంట నేను ప్రవేశిస్తాను,” అన్నాడు. రాజభటులు వృద్ధురాలి కొడుకు కోసం వచ్చినప్పుడు సుదర్శనుడు తానే వారి వెంట వెళ్ళాడు. అతను శయనమందిరం లోకి అగ్నేయఖండం పట్టుకుని ప్రవేశించి, పెళ్ళికొడుకులను చంపుతున్న దెవరో తెలుసుకోవటానికి మేలుకుని ఉన్నాడు. కొద్ది సేపటికి గది వాకిలి దగ్గర ఒక భయంకరాకారుడైన రాక్షసుడు ప్రత్యక్షమై, తన చేతిని గది లోకి చాచాడు. సుదర్శనుడు వాడి చేతిని ఒక్క వేటుతో తెగనరికాడు. రాక్షసుడు పారిపోయాడు.

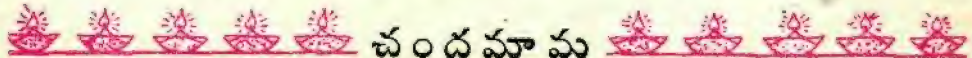
రాజుగారు మర్నాడు చాలా సంతోషించి సుదర్శనుడికి తన కుమార్తె నిచ్చి పెళ్ళిచేశాడు. సుదర్శనుడు కొత్త భార్యతో కొద్ది రోజులు సుఖంగా గడిపి, ఒక రాత్రి ఆమె నిద్రపోతున్న సమయంలో తిరిగి తన ప్రయాణం సాగించాడు. సడవగా, నడవగా తూర్పు సముద్ర తీరాన గల తామ్రలిప్తి నగరం వచ్చింది. అక్కడ అతనికి స్కంద దాసనే సముద్ర వర్తకుడు తటస్థపడ్డాడు. అతను సరుకులతో సహా ఓడలో సముద్రం అవతలి తీరానికి పోతున్నాడు. సుదర్శనుడు

కూడా ఆ ఓడలో ఎక్కాడు. ప్రయాణ మధ్యంలో ఓడ దేనికో తగులుకున్నట్టుగా నిలిచిపోయి, సముద్రుడికి రత్న నైవేద్యం పెట్టినా కదిలించికాదు. స్కందదాసు బెదిరి పోయి, “ఈ ఓడను కదిలించిన వాళ్ళకు నా ధనంలో సగమిచ్చి, నా కూతురి నిచ్చి పెళ్ళి కూడా చేస్తాను,” అన్నాడు.

ఆ మాట విని సుదర్శనుడు, “నన్ను తాళ్ళతో సముద్రం లోకి దింపండి. ఓడ అడుగున అడ్డు తగిలిన దేమిటో చూసి, దాన్ని తొలగించి చూస్తాను,” అన్నాడు.

అతన్ని తాళ్ళు కట్టి సముద్రంలో దింపారు. సుదర్శనుడు ఓడ దిగువకు వెళ్ళి

చూస్తే, నీటిలో ఒక మహాకాయుడు పడు కుని నిద్రపోతున్నాడు. ఓడ అతని పక్క తగిలి నిలిచి పోయింది. సుదర్శనుడు అగ్నేయఖండంతో ఆ మహాకాయుడి పక్కను ఒక్క వేటుతో ఛేదించే సరికి ఓడ కదిలింది. ఓడ లోకి ఎక్కనిస్తే అన్నమాట ప్రకారం తన సంపదలో సగం ఇవ్వవలసి వస్తుందని, లోభి అయిన స్కందదాసు, తాళ్ళు కోసేసి, సుదర్శనుణ్ణి సముద్రంలో వదిలేసి, ఓడ నడుపుకు పోయాడు.

సుదర్శనుడు తాను ఖండించిన పక్కనే తెప్పగా చేసుకుని, ఎలాగో సముద్రం దాట గలిగాడు.

అతను అగ్ని హోత్రుడికి ప్రణామం చెప్పకుని బయలుదేరి, ఏడు రోజులకు కార్కటక నగరం చేరాడు. అక్కడ పర దేశీయుల కని ఒక మతం ఉన్నది. అది అక్కడి రాజు ఆర్యవర్మ కట్టించినది. మతంలో ఉండే బ్రాహ్మణులు సుదర్శ నుడికి స్నానపానాలు అమర్చి, బట్టలు కూడా ఇచ్చారు. అతను ఆ మతంలో ఉండగా సాయంకాలం పూట ఇలా చాటింపు వినపడింది: "రేపు ఉదయం రాజ కుమార్తెను పెళ్ళాడగోరే బ్రాహ్మణుడు గాని, క్షత్రియుడు గాని, ఈ రాత్రి ఆమె ఉండే మందిరంలో పడుకోవాలి."

ఇదేమిటని అక్కడి వాళ్ళ నడిగితే, “అది రాజకుమార్తె మందిరమా? మృత్యు దేవత నోరు! అందులో ప్రవేశించి ప్రాణాలతో బయటికి వచ్చినవాడు లేడు. ఎందరో సాహసికులు అక్కడ బలి అయిపోయారు,” అని చెప్పారు.

ఆ మాటలు విన్న మీదట మరింత సాహసం వచ్చి సుదర్శనుడు రాజగృహానికి వెళ్ళాడు. ఆర్యవర్మ అతనికి స్వయంగా స్వాగత మర్యాదలు చేశాడు. ఆ రాత్రి సుదర్శనుడు రాజకుమార్తె గదిలోకి వెళ్ళి, అగ్నేయ ఖడ్గం చేతబట్టి, కాగలదానికి ఎదురుచూడ సాగాడు. అంతలో ద్వారం

వద్ద ఒక ఘోరరాక్షసాకారం కనిపించింది. ఆ రాక్షసుడికి కుడిచెయ్యి లేదు. వాడు తన ఎడమ చేతిని గదిలోకి ప్రవేశ పెట్టాడు. పాండ్రవర్ధన పట్టణంలో తాను చెయ్యి తెగ కొట్టినది వీడినే నని గ్రహించి, ఈ సారి కూడా చెయ్యి నరికితే వాడు మళ్ళీ పారిపోతాడనుకుని, వాణ్ణి చంపే ఉద్దేశంతో సుదర్శనుడు వాడి పైకి లంఘించి, వాడి జుట్టు పట్టుకుని వంచి, చంపబోయాడు.

రాక్షసుడు భయపడి, “బాబూ, నన్ను చంపకు! రక్షించు!” అన్నాడు.

“నీ పేరేమిటి? ఎందుకిలా చేస్తున్నావు?” అని సుదర్శనుడు డడిగాడు.

“నా పేరు యమదంష్ట్రుడు. నా కిద్దరు కుమార్తెలు. ఇక్కడ వున్నది ఒకతే, పాండ్రవర్థనంలో ఉండేది మరొకతే. వీళ్ళను పిరికివెధవలు పెళ్ళాడటం ఇష్టం లేక, శంకరుడి ఆజ్ఞ పొంది, వీళ్ళను పెళ్ళాడతామని వచ్చేవాళ్ళను చంపేస్తున్నాను. పాండ్రవర్థనంలో ఒకడు నా చెయ్యి తెగవేశాడు. ఇక్కడ నువు నన్ను చంపబోయావు. శంకరుడి ఆజ్ఞ తీరిపోయింది,” అన్నాడు రాక్షసుడు.

సుదర్శనుడు నవ్వి, “ఒరే, పాండ్రవర్థనంలో నీ చెయ్యి నరికింది నేనే రా!” అని చెప్పాడు.

“అయితే నువు మనిషివి కావు, దేవతవు. నీ కొనమే శంకరుడి ఆజ్ఞ అయిందనుకుంటాను. ఇక మనం స్నేహితులం. నీ కేకష్టం వచ్చినా నన్ను తలుచుకున్నావంటే వచ్చి వాలుతాను,” అని చెప్పి యమదంష్ట్రుడు సుదర్శనుడి వద్ద సెలవు వుచ్చుకుని వెళ్ళిపోయాడు. రాజకుమార్తె సుదర్శనుడి పరాక్రమాన్ని పొగడి, ఆ రాత్రి అతనితో గడిపింది. మర్నాడు రాజు వారిద్దరికీ వివాహం చేసేశాడు.

సుదర్శనుడా కొత్త భార్యతో కొన్ని రోజులు గడిపి, ఒక రాత్రి ఆమె నిద్రపోతున్న సమయంలో, భద్రను వెతు

క్కుంటూ మళ్ళీ బయలుదేరాడు. అతను నగరం వెలపలకు చేరి యమదంష్టుణ్ణి తలచుకునే సరికి వాడు వచ్చి, నమస్కారం చేసి నిలబడ్డాడు.

వాడితో సుదర్శనుడు, "ఏమోయి, భద్ర అనే విద్యాధరి ఉదయాద్రి మీద సిద్ధక్షేత్రంలో ఉన్నది. నే నక్కడికి వెళ్ళాలి. తీసుకుపోతావా?" అన్నాడు.

రాక్షసుడు అలాగేనని, సుదర్శనుణ్ణి తన భుజాల మీద ఎక్కించుకుని, తెల్ల వారే లోపుగా అరవై యోజనాలు ప్రయాణించి, శీతోదా నదికి ఇంకా తూర్పుగా ఉన్న ఉదయపర్వతం వద్దకు చేర్చి, సిద్ధు

లుండే ఆ పర్వతాన్ని ఎక్కే అధికారం తనకు లేదని సెలవు పుచ్చుకున్నాడు.

ఆ పర్వతాన్ని మానవులు కూడా ఎక్కరాదు. అందుచేత సుదర్శనుడు ఒక దిగుడుబావి దగ్గర కూర్చుని, అప్రదేశంలో ఆడవాళ్ళ అడుగుజాడ లుండటం గమనించాడు. అతను చూస్తుండగానే అక్కడికి అనేక మంది దేవతాస్త్రీలు బిందెలతో వచ్చి, నీళ్ళు ముంచుకున్నారు.

"ఈ నీళ్ళన్నీ ఎవరి కోసం తీసుకు పోతున్నారు?" అని అత నడిగాడు.

"భద్ర అనే విద్యాధరి ఇక్కడ ఉంటున్నది. అమె స్నానానికని నీరు పట్టుకు

పోతున్నాం,” అని వారు జవాబు చెప్పారు. వారిలో ఒకతే అతన్ని, “ఈ బిందె కాస్త ఎత్తి పెడతావా?” అని అడిగింది. సుదర్శనుడు బిందెను ఎత్తుతూ, భద్ర తన కిచ్చిన ఉంగరాన్ని ఆ బిందెలో చల్లగా జార విడిచాడు. స్త్రీలు వెళ్ళిపోయారు.

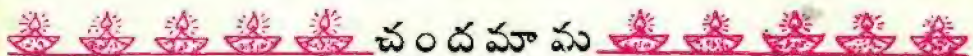
భద్రకు వారు స్నానం చేయించేటప్పుడు ఒక బిందె నుంచి ఆ ఉంగరం అమె మీద పడింది. అది తాను తన ప్రియుడి కిచ్చిన ఉంగరమని గుర్తించి పట్టరాని సంతోషం పొందుతూ అమె వారిని, “బావి వద్ద కొత్త పురుషు డెవరైనా కనిపించాడా?” అని అడిగింది. కనిపించాడని, ఒకతెకు బిందె ఎత్తి సహాయం కూడా చేశాడని వారు ఆమెకు చెప్పారు.

“అతనికి చక్కగా స్నానం చేయించి, అలంకరించి తీసుకురండి,” అని భద్ర వారితో చెప్పింది. కొంచెం సేపటికి ఆ స్త్రీలు సుదర్శనుణ్ణి అలంకరించి తెచ్చారు. భద్ర ఆనందబాష్పాలు రాలుస్తూ, అతన్ని గట్టిగా కొగలించుకున్నది. ఆమెను చేరటానికి తాను పడినపాట్లన్నీ సుదర్శనుడు చెప్పాడు. భద్ర పొంగిపొర్లే ప్రేమతో, “నాకీ పరిచారి కలు వద్దు, సిద్ధులూ వద్దు, నా పంచ ప్రాణాలూ నువ్వే,” అన్నది.

“అలా అయితే. ఈ దివ్యభోగాలు వదులుకుని నాతో ఉజ్జయినికి వస్తావా?” అని సుదర్శను డడిగాడు. తప్పకుండా వస్తానని చెప్పి, భద్ర తన విద్యాధర త్యాన్ని, విద్యలనూ వదిలేసింది.

సుదర్శనుడు ఆ రాత్రి ఉదయపర్వతం మీదనే గడిపి, మర్నాడు రాక్షసుణ్ణి తలుచు కుని, అతను రాగానే అతని భుజాల మీద తానెక్కి, భద్రను కూడా ఎక్కించి, కార్కోటక నగరం చేరాడు. అక్కడివాళ్ళు రాక్షసుణ్ణి చూసి భయభ్రాంతులయ్యారు. సుదర్శనుడు ఆర్యవర్మ కుమార్తెను కూడా తన వెంట తీసుకుని, ఓడ వర్తకుడైన

స్కందదాసుండే ఊరికి వెళ్ళి, అతను చేసిన ద్రోహానికి శిక్షగా, అతని ధనాన్ని, కుమార్తెనూ కూడా పుచ్చుకుని, ముగ్గురు స్త్రీలనూ తనతోబాటు రాక్షసుడి పైన ఎక్కించుకుని, సముద్రం దాటి పాండ్ర వర్ధనానికి వచ్చాడు. ఎంతో కాలంగా అతని బాడ తెలియక అలమటిస్తున్న అతని భార్య, మామగారూ అతన్ని చూసి చాలా సంతోషించారు.

వాళ్ళు కొంతకాలం ఉండి వెళ్ళమని ఎంత బతిమాలినా వినక, సుదర్శనుడు పాండ్రవర్ధన రాజకుమార్తెను కూడా వెంటబెట్టుకుని రాక్షస వాహనం మీద ఉజ్జయిని చేరాడు.

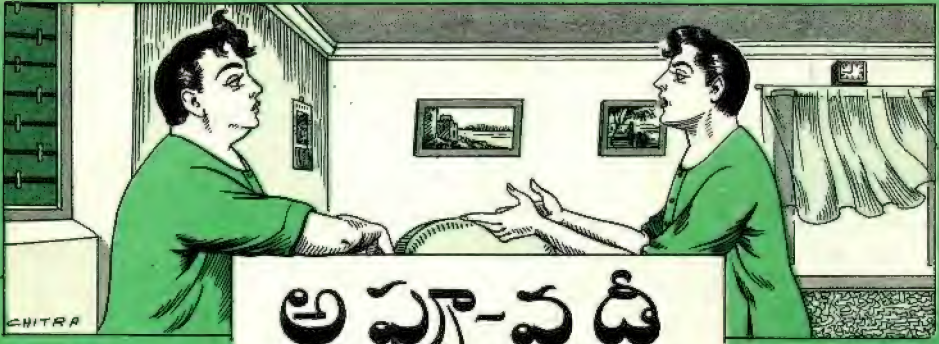
సలుగురు ఆడవాళ్ళనూ, సుదర్శనుణ్ణి మోసుకువస్తున్న రాక్షసుణ్ణి చూసి ఉజ్జయినీ పౌరులు భయమూ, ఆశ్చర్యమూ పొందారు. అదిత్యసేన మహారాజు తన అల్లుడి రాక విని ఎదురు వచ్చాడు.

రాజును చూడగానే సుదర్శనుడు రాక్షసుడి భుజం మీది నుంచి దిగి, ప్రణామం చేశాడు. రాజు పరమానందం చెందాడు. సుదర్శనుడు రాక్షసుడి మీది నుంచి తన భార్యలందరినీ దింపి, వెళ్ళటానికి అనుమతి ఇచ్చి, రాక్షసుణ్ణి పంపేశాడు.

తరవాత అందరూ కలిసి రాజభవనానికి వెళ్ళారు. తన భర్త తిరిగి కనిపించడని నిరాశచేసుకుని, కృశించి ఉన్న చంద్రకళ తిరిగి తన భర్తను చూసి అపరిమితానంద భరితురాలయింది.

“ఈ రాక్షసు డెక్కడ దొరికాడు? ఈ భార్య లందరినీ ఎలా సంపాదించావు?” అని మామగా రడగగా సుదర్శనుడు జరిగినదంతా చెప్పాడు. అతని అద్భుత శక్తికి, పరాక్రమానికి రాజు సంతోషించి, తన అల్లుడి ప్రతాపానికి తగినట్టుగా అర్ధరాజ్యం ఇచ్చి, రాజ్యాభిషేకోత్సవం మహా వైభవంగా జరిపించాడు.

అప్పు-వడ్డి

పాపన్న ఉండే గ్రామంలో ఒక కిరాణా కొట్టు పెట్టాలని, పక్క గ్రామంలో ఉండే గోవిందు డనే యువకుడు కొంత డబ్బు పోగు చేశాడు. కాని వాడి కింకా ఒక వంద రూపాయలు కావలసివచ్చింది. తన సొంత గ్రామంలో వాడి కా డబ్బు పుట్టలేదు. అప్పుడు వాడి స్నేహితు డొకడు, "ఎందుకు శ్రమపడతావు? నువ్వు కొట్టు పెట్టదలచిన గ్రామంలోనే పరోపకారి పాపన్న ఉన్నాడు. ఆయన దగ్గర డబ్బుంటుంది. ఎందుకంటే, ఈ మధ్యనే ఆయన కెవరో సన్మానం చేశారు. ఆయన డబ్బుడిగితే లేదనడు. తిరిగి ఇవ్వకపోయినా విచారించే మనిషి కాడు," అని సలహా ఇచ్చాడు. గోవిందుడికి ఈ సలహా దివ్యంగా తోచింది. వాడు పాపన్న వద్దకు వచ్చి, తన డబ్బు చిక్కు గురించి చెప్పకుని, వంద రూపాయలడిగాడు.

"దానంగా కావాలా, అప్పుగా కావాలా?" అని పాపన్న అడిగాడు.

పాపన్న ఇలా అడగటం చూసి గోవిందుడు నిర్ఘాంతపోయాడు. జరిగిన దేమిటంటే, ఇటీవలనే పాపన్న తన గురువు గారిని కలుసుకోవటం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో గురువుగారు పాపన్న వ్యవహారాలన్నీ తెలుసుకుని, "చూడు, పాపన్నా, నువ్వు దానధర్మాలు చేసేటప్పుడు పాత్ర పాత్ర విచక్షణ అవలంబించాలి. అసహాయులకు ధర్మం చెయ్యవచ్చు. నిస్సహాయులు కానివారికి డబ్బు అప్పు ఇవ్వటం కూడా సహాయమే. ఆ అప్పు తిరిగి పుచ్చుకోక పోతే సొమ్ము తిన్నవాడి పాపంలో ఇచ్చిన వాడు భాగస్తుడవుతాడు," అని బోధచేశాడు.

ఈ బోధ మనసులో పెట్టుకునే పాపన్న ఆ విధంగా అడిగాడు.

పరోపకారి పాపన్న కథ

గోవిందుడు అభిమానంతో, "దానం పట్టే కర్మ నాకేం పట్టించండి? అప్పుగానే ఇవ్వండి. మూడు నెలలలో మీ బాకీ అంతా సర్దేస్తాను. వడ్డీ ఎంత అడుగుతారో అడగండి," అన్నాడు.

"మూడు నెలల భాగ్యానికి వడ్డీ దేనికి? అసలు ఇచ్చేస్తే చాలు," అన్నాడు పాపన్న.

"ప్రత్రం రాసి ఇవ్వమన్నారా?" అని అడిగాడు గోవిందుడు.

"నీలో నీకు విశ్వాసం లేకపోతే రాసి ఇవ్వు," అన్నాడు పాపన్న.

"నా విశ్వాసం మీరే చూస్తారుగా!" అని గోవిందుడు నూరురూపాయలు పుచ్చు

కుని వెళ్ళిపోయాడు. తాను గోవిందుడికి నూరురూపాయలు అప్పిచ్చిన సంగతి పాపన్న గుర్తు రాసుకున్నాడు.

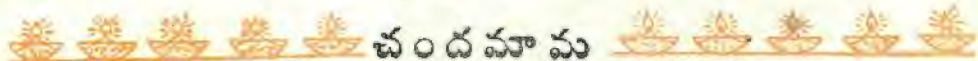
గోవిందుడు పెట్టిన గడువు మూడు నెలలూ గడిచాయి. ఈ లోపుగా పాపన్న ఎంతమందికో దానధర్మాలు చేసినట్టు వాడు తెలుసుకుని, "నా దగ్గర గొప్ప వ్యవహార లాగా మాట్లాడాలని చూశాడు గాని, అమనిషి నా బాకీ మాట మరి ఎత్తాడు," అనుకుని తృప్తిపడ్డాడు.

పాపన్న ఒక సంవత్సరమల్లా ఆగి, గోవిందుడి వద్దకు వెళ్ళి, "ఏమోయి, నా దగ్గర ఏదాది క్రితం నూరు రూపాయలు అప్పు తీసుకున్నావు, మూడు నెలల్లో చెల్లు వేస్తానన్నావు, ఇంతవరకు చెల్లించనే లేదు. నీ వ్యాపారం బాగా సాగుతున్నదా?" అని అడిగాడు.

"వ్యాపారం బాగానే జరుగుతున్నది కానీండి, డబ్బు పొర్లించవలసి రావటంతో మీ బాకీ తీర్చలేకపోయాను. వీలు చూసుకుని ఇస్తాలేండి," అన్నాడు గోవిందుడు.

"ఇవ్వలేకపోతే చెప్పేయ్యి. దానం చేశాననుకుంటాను," అన్నాడు పాపన్న.

నలుగురు బేరగాళ్ళు దుకాణంలో ఉన్న సమయంలో ఇంత మాట పడలేక గోవిం

దుడు, "ఛ, ఛ! దానం దేనికండీ? అప్పు అన్న తరవాత అప్పే! ఇచ్చేస్తాను," అని పాపన్నను అవతలికి తీసుకుపోయి రహస్యంగా, "చూడండి పాపన్నగారూ, బాకీ అంతా ఒక్కసారిగా ఇవ్వటం నాకూ కష్టం గానే ఉంది. నెలకు వదేసి రూపాయల చొప్పున చెల్లువేస్తాను. ఏమంటారు?" అని అడిగాడు.

పాపన్న సరే నన్నాడు. గోవిందుడు పాపన్నకు పది రూపాయ లిచ్చి పంపేశాడు. అది మొదలు వాడు పాపన్నకు నెల నెలా వదేసి రూపాయల చొప్పున ఇస్తూ వచ్చాడు.

తీర్చనవసరం లేదనుకున్న అప్పు వాయిదాల మీదనే అయినా తీర్చవలసి వచ్చే సరికి గోవిందుడికి పాపన్న పైన ఏదో కసి పుట్టుకొచ్చింది. అందుచేత వాడు పాపన్న పైన దుష్ప్రచారం ప్రారంభించాడు. పాపన్న నెలనెలా వచ్చి వదేసి రూపాయలు పుచ్చుకుపోయినప్పడల్లా దుకాణం మీద ఎవరో ఉండేవాళ్ళు. వాళ్ళతో గోవిందుడు, "ఈ పెద్దమనిషి, చూడండి, అవరదాన కర్డుడని అంతా చెప్పకుంటారు. తప్పని సరి అయి ఈయనగారి దగ్గర ఒక వంద రూపాయలు అప్పు చేశాను. అందుకుగాను నెలకు పది రూపాయలు వడ్డీ గూబలు

మెలేసి తీసుకుంటున్నాడు. చచ్చినట్టు బచ్చుకుంటున్నాను. ఏమిటి చెయ్యటం?” అంటూ వచ్చాడు.

ఈ దుష్ప్రచారం విని అంతా ఆశ్చర్య పడ్డారు, పాపన్న పైన అభిమానం గల వాళ్ళు బాధ పడ్డారు కూడా. ఇలాటి అభిమానులలో రామయ్యశ్రేష్టి అనే ఆయన ఒకడు. ఆయనతో కూడా గోవిందుడు పాపన్న గురించి అందరి తోనూ అన్నట్టే అన్నాడు. అది విని రామయ్యశ్రేష్టి మండి పడి గోవిందుణ్ణి గట్టిగా చివాట్లు వేశాడు.

“పాపన్నగారికి వల్లమాలిన వడ్డి చెల్లించ లేక నేను ఎలా సతమతమవుతున్నానో

మీకు తెలీదు, శ్రేష్టిగారూ. ఈ బాకీ రద్దయితేనేగాని నాకు నిద్రాహారాలుండవు. నా భార్య చేతినగలు అమ్మి పాపన్నగారి నుంచి ఋణవిముక్తి పొందుదామనుకుంటున్నాను. కాస్త వాటిని మంచి ధరకు అమ్మిపెట్టి పుణ్యం కట్టుకోండి,” అంటూ గోవిందుడు తన భార్య చేతినగలు తెచ్చి రామయ్యశ్రేష్టి కిచ్చాడు.

ఆసలు సంగతేమిటంటే, గోవిందుడి వ్యాపారం మూడు పూలూ, ఆరు కాయలుగా ఉంది, పెట్టుబడి హెచ్చిస్తే లాభాలింకా హెచ్చే సూచనలు కనబడుతున్నాయి. అందుచేత వాడు తన భార్య నగలు ఎలాగూ అమ్మి దలిచాడు. అవి రామయ్యశ్రేష్టిగారి చేతిలోనే పెట్టి, పాపన్న బాకీ కోసం అమ్ముతున్నట్టు చెబితే, ఆయనకు తన మాటలలో విశ్వాసం కుదురుతుందన్న నమ్మకంతో ఈ పని చేశాడు.

రామయ్యశ్రేష్టికి గోవిందుడి మాటలలో కొంత నమ్మకం కుదరనే కుదిరింది. అంత మాత్రాన ఆయనకు పాపన్నయందున్న గురి పూర్తిగా నశించక, పాపన్న వద్దకు వెళ్ళి గోవిందుడి బాకీ గురించి అడిగాడు.

“మూడు నెల్లలో తీరుస్తానని గోవిందుడు నా దగ్గర నూరు రూపాయలు పుచ్చ

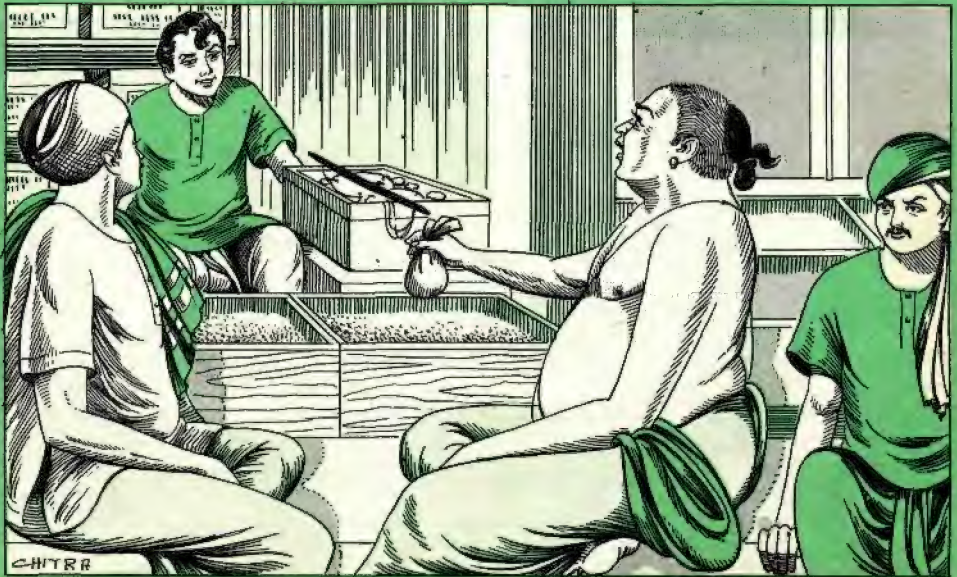
కున్నాడు. ఏడాదిపాటు ఒక్క రూపాయి కూడా చెల్లు వెయ్యలేదు. ఆ తరవాత నేను వెళ్ళి, బాకీ తీర్చుతావా, ధర్మం కింద ఉంచుకుంటావా అని అడిగితే, నెలకు పది రూపాయల చొప్పున చెల్లు వేస్తానని తొమ్మిది మాసాలలో తొంభై రూపాయలు చెల్లు వేశాడు. ఇంకొక్క పది రూపాయ లిస్తే నా బాకీ తీరిపోతుంది. వడ్డీ ప్రసక్తే లేదు,” అని పాపన్న చెప్పాడు.

గోవిందుడు యుక్తిగా అబద్ధమాడి తనను మోసగించినందుకు రామయ్య శ్రేష్టికి చాలా కోపం వచ్చింది. ఆయన పాపన్నతో, “పాపన్నగారూ, రేపు ఉదయం

సరిగా పది కొట్టే సరికి గోవిందుడి దుకాణానికి తప్పక రావాలి. వాడు మీ బాకీ సొంతం తీర్చేస్తాడు,” అన్నాడు.

రామయ్యశ్రేష్టి ఇలా ఎందుకన్నాడో పాపన్నకు అర్థం కాలేదు, కాని ఆయన మీది గౌరవం కొద్దీ అలాగే వస్తా నన్నాడు.

మర్నాడు పది గంటలు కొట్టటాని కింకా కొద్ది వ్యవధి ఉన్నదనగా రామయ్యశ్రేష్టి రూపాయలు మూట కట్టుకుని, ఒకరిద్దరు ఊరిపెద్దలను వెంటపెట్టుకుని గోవిందుడి దుకాణానికి వచ్చి, గోవిందుడితో, “ఇదుగో, నువ్విచ్చిన నగలు అమ్ముగా వచ్చిన డబ్బు. మంచి ధరకే అమ్మాను. దీంతో పాపన్న

గారి ఆసలు ఫాయదాలు చెల్లించి, ఋణ విముక్తుడివై, ఇక మీదట నిశ్చింతగా ఉండు," అన్నాడు.

అంతలోనే పాపన్న అక్కడికి రానే వచ్చాడు. రామయ్య శ్రేష్ఠి అతనితో, "దయ చెయ్యండి, పాపన్నగారూ. మీ గురించే ఆనుకుంటున్నాం. పాపం, గోవిందుడు మీ బాకీ చెల్లించటం కోసం భార్య నగలు కూడా అమ్మి డబ్బు సేకరించి, ఋణ విముక్తి పొందగోరుతున్నాడు. చిన్న వ్యాపారస్తుడు కావటంచేత భారీ వడ్డీ ఇచ్చుకోలేక సతమతమయ్యాడు. ఇదుగో మీకు ఈ నెల రావలసిన వడ్డీ పది రూపాయలూ, మీ రిచ్చిన ఆసలు నూరురూపాయలూ కలిసి నూటపది రూపాయలు," అంటూ పాపన్నకు నూటపది రూపాయలివ్వబోయాడు.

పాపన్న ఆశ్చర్యపోతూ, "అదేమిటి, శ్రేష్ఠిగారూ? గోవిందుడు నా దగ్గర తీసు

కున్నదే నూరు రూపాయలు. అంతా ఒక్కసారిగా ఇచ్చుకోలేనని, నెలకు పది చొప్పున తొమ్మిది మాసాలుగా ఇస్తూ వస్తున్నాడు. ఇంక నాకు రావలసినది పదే. పైన ఈ నూరు ఏమిటి?" అన్నాడు.

ఈ సంగతి శ్రేష్ఠికి తెలుసుగాని, అతని వెంట వచ్చిన పెద్దలకు తెలీదు. వాళ్ళు కూడా, పాపన్న గోవిందుడి వద్ద వడ్డీ గుంజుతున్నాడనే అనుకున్నారు. గోవిందుడు ఇంత కాలంగా చేసిన నీచప్రచారం వాళ్ళ కిప్పడీర్థమయింది. వాళ్ళు గోవిందుణ్ణి నానా మాటలూ అన్నారు.

పాపన్న ఆ గొడవ పట్టించుకోకుండా తనకు రావలసిన పది రూపాయలూ తీసుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

గోవిందుడు పాపన్న మీద నీచప్రచారం చేసినట్టు కొద్దిసేపట్లోనే ఊరంతా తెలిసి పోయింది. అతని వ్యాపారం కూడా ఆనాటి నుంచి దెబ్బ తిన్నది.

రాజకుమార్తె నవ్వింది

ఒక రాజు కొక అందాల కూతురుండేది. ఆమె అందం గురించి పన్నెండు దేశాలలో చెప్పుకున్నారు. అనేక మంది రాజకుమారులమెను పెళ్ళాడతామని వచ్చారు. ఆమె వారిలో ఒక్కరిని కూడా చూడనైనా లేదు. అసలు సంగతేమిటంటే, ఈ అందాల రాజకుమార్తెకు మనుషులంటే పరమ అసహ్యం. దానికి తోడు ఆమె ఎన్నడూ నవ్వదు, ఆఖరుకు ఆమె ముఖాన చిన్న చిరునవ్వు కూడా ఎన్నడూ రాలేదు.

ఎంతేని గొప్ప రాజకుమారులనూ, అంద గాళ్ళనూ తన కుమార్తె నిరాకరించటం చూసి రాజు విసిగిపోయి, తన కుమార్తెను ఎవరు నవ్విస్తే వారి కామె నిచ్చి పెళ్ళి చేసి, అర్థరాజ్యం కూడా ఇస్తానని చాటింపు వేయించాడు. ఆ చాటింపు విని రకరకాల హాస్యగాళ్ళూ, విదూషకులూ, ఇతరులూ

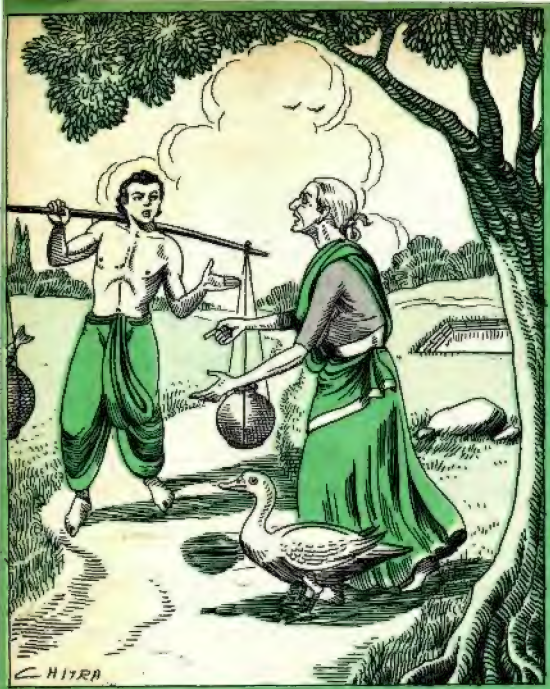
నాలుగు దిక్కుల నుంచి తండోపతండాలుగా వచ్చి, రాజకుమార్తెను నవ్వింపటానికి పడరాని పాట్లన్నీ పడ్డారు. కాని వాళ్ళ శ్రమ యావత్తూ వృథా అయింది. రాజకుమార్తె నవ్వనే లేదు.

రాజుగారి ఇంటికి సమీపంలోనే ఒక కాపు నివసిస్తున్నాడు. ఆ కాపుకు ముగ్గురు కొడుకు లున్నారు. అతను తన పెద్ద కొడుకును పిలిచి, “ఒరే, నిన్ను చూసి అందరూ తెగ నవ్వుతారు. రాజుగారింటికి వెళ్ళి, రాజకుమార్తెను నవ్వింపావంటే మన పంట పండిందన్నమాటే!” అన్నాడు.

కాపు పెద్ద కొడుకు రాజుగారి వద్దకు వెళ్ళి, రాజకుమార్తెను నవ్విస్తా నన్నాడు. రాజుగారికి ఏ మాత్రమూ సమ్మతం చిక్క లేదు. అయినా ప్రయత్నించమన్నాడు. కాపు పెద్ద కొడుకు రాజకుమార్తెను నవ్విం

బి. నాగేశ్వరరావు

వాడు కూడా కొరడాచెబ్బలు తిని ఇంటికి వచ్చేశాడు.

ఆ తరువాత కాపు మూడో కొడుకు సంగడు తాను పోతానన్నాడు. వాడికి మామూలు తెలివితేటలు కూడా లేవు, బొత్తిగా ఏ పని చెయ్యలేడు. అందుచేత తండ్రి ఒప్పుకోలేదు. కాని సంగడు కాదు కూడదు వెళ్ళితిరాలని బయలుదేరాడు.

వాడు రాజభవనానికి వెళ్ళి, "నేను రాజకుమార్తెను నవ్విస్తాను," అని అందరూ అన్నట్టు అనక, తన కేదైనా పని కావాలని అడిగాడు. వాడికి నది నుంచి కావడితో నీళ్ళు చేరవేసే పని ఇచ్చారు.

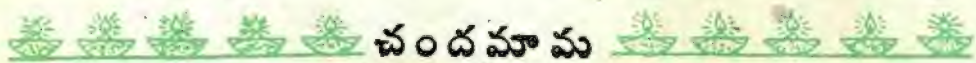
ఒకనాడు వాడు నదిలో బిందె ముంచే సరికి ఒక పెద్ద చేప బిందెలోకి వచ్చింది. వాడు కావడి ఎత్తుకుని తిరిగి పస్తుండగా, ఒక ముసలిది ఒక పెద్ద బాతును వెంట పెట్టుకుని వస్తూ ఎదురుపడింది. ఆ బాతు మేలిమిబంగారు రంగులో ఎంతో చూడ ముచ్చటగా ఉన్నది.

సంగ డామెను పలికరించి, "ఎంత అందమైన బాతు! దాన్ని నా కియ్యరాదా, అవ్వా?" అన్నాడు.

అవ్వ బిందెలో ఉన్న చేపను చూసి, "ఆ చేప నిచ్చి బాతును తీసుకో," అన్నది.

చటానికి ప్రయత్నించి, ఓడిపోయినందుకు శిక్షగా మూడు కొరడాచెబ్బలు తిని ఇంటికి చేరుకున్నాడు.

వెంటనే కాపు రెండో కొడుకు తాను ప్రయత్నిస్తా నన్నాడు. వాడు చూడటానికే నవ్వు వచ్చేటట్టుంటాడు. వాడికి ఒక కాలు పొట్టి, మరొక కాలు పాడుగూసూ. అందు చేత వాడు కాలు తీసి కాలు వేసినప్పుడల్లా దిబ్బ ఎక్కి దిగుతున్నట్టుంటాడు. దానికి తోడు వాడు మాటకారి. అందుచేత తండ్రి వాణ్ణి కూడా రాజభవనానికి వెళ్ళనిచ్చాడు. అయితే వాడి అవతారమూ, మాటకారి తనమూ రాజకుమార్తె మీద పారలేదు.

సంగడు సంతోషంగా ఒప్పుకున్నాడు. అప్పు
చేపను తీసుకుని బాతును సంగడి కిస్తూ,
“ఈ బాతు మామూలు బాతు కాదు.
దీన్ని ఎవరైనా తాకినప్పుడు, ‘అంటుకుని
వెంటరా!’ అన్నావంటే ఆ మనిషి బాతుకు
అంటిల్లా అయిపోయి, తప్పించుకోలేడు,”
అని రహస్యంగా చెప్పింది.

“మరీ మంచిది. అలాటి బాతుంటే
అంటులేని చేపలు పట్టవచ్చు,” అని
సంగడు బాతును తీసుకుని బయలుదేరాడు.
దారిలో వాడికి మరొక ముసలిది కనిపించి,
“ఎంత చక్కని బాతో! ఒక్కసారి దాన్ని
నిమరనిస్తావా, బాబూ?” అన్నది.

“నిమరు గాని, ఈకలు లాగమాక!”
అన్నాడు సంగడు. ముసలిది బాతు మీద
చెయ్యి వేసి నిమర నారంభించగానే వాడు,
“అంటుకుని వెంటరా!” అన్నాడు.
వెంటనే ముసలిదాని చేతులు బాతుకు
అంటుకుపోయాయి. సంగడు బాతుతో
సహా ముందుకు సాగాడు. ముసలిది విధి
లేక వెంట నడిచింది.

వాళ్ళు అలా కొంత దూరం వెళ్ళేసరికి
ముసలిదాని చేత మోసపోయిన ఒకడు
దాన్ని చూసి, కనికొద్దీ కాలెత్తి ఒక్క తన్ను
తన్నాడు. ఆ క్షణంలో సంగడు, “అంటు
కుని వెంటరా!” అన్నాడు. ఆ మనిషి కాలు

ముసలిదానికి అంటుకుపోవటం చేత, వాడు ఒంటికాలు మీద గెంతుతూ తాను కూడా నడవసాగాడు.

వాళ్ళు అలాగే రాచనగరు ప్రవేశించారు. అక్కడ ఒక కమ్మరి ఈ దృశ్యం చూసి, గెంతుతున్న మనిషిని గుర్తించి, వాడికి సహాయం చేద్దామని వెనక నుంచి పట్టు కుని లాగాడు. “అంటుకుని వెంటరా!” అన్నాడు సంగడు. కమ్మరి కూడా బారులో చేరిపోయాడు.

ఇలా వాళ్ళు రాజభవనం వెనకభాగం చేరేసరికి బయటి కోలాహలం విని రాజు గారి వంటలక్క గరిటెతో సహా బయటికి వచ్చి, సంగడి చేతిలో బాతును చూసి, “ఎంత అందమైన బాతో! ఒక్కసారి నిమరనిస్తావా, సంగడా?” అన్నది.

అది విని కమ్మరి, “దాన్నేం నిమరు తావు? నన్ను నిమరు!” అన్నాడు పరాచకంగా.

“ఏమన్నావురా, కోతివెధవా!” అంటూ వంటలక్క గరిటె పెట్టి కమ్మరి నడుం మీద ఒక్కటి పెట్టింది.

“అంటుకుని వెంటరా!” అన్నాడు సంగడు. వంటలక్క గరిటెతో సహా బారులో చేరింది. ఇంత మందినీ రాజభవనం ముందుకు తీసుకుపోయి సంగడు, అక్కడ గుండ్రంగా నడిపించ సాగాడు. రాజుగారి కుక్కలు ఈ వింత దృశ్యాన్ని చూసి మొరి గాయి. జనం పోగై కలకలం చెయ్యసాగారు. రాజుగారూ, రాజకుమార్తె, దాసీలూ మేడ మీది కిటికీల వద్దకు వచ్చి బయటికి చూశారు. రాజకుమార్తె కింది దృశ్యాన్ని చూసి విరగబడి నవ్వసాగింది. ఆమె పడి పోకుండా రాజుగారు పట్టుకోవలిసి పచ్చింది. రాజకుమార్తె ఇంత కాలానికి నవ్వటం వేలాది జనం చూశారు. రాజుగా రామెను సంగడి కిచ్చి పెళ్ళి చేసి, అర్థ రాజ్యం కూడా ఇచ్చేశాడు.

పీరాధిపీరుడు

ఒక గ్రామంలో ఒక చెప్పలు కుట్టేవాడుండేవాడు. వాడు యువకుడు, తెలివి తేటలూ, ధైర్యసాహసాలూ గలవాడు. అయినా, వాడి తాతముత్తాతలు చెప్పలు కుట్టి బతకటం చేత వాడికి కూడా అదే వృత్తి అలవడింది. ఈ గలు మునిరే కొంపలో కూచుని తన జీవిత మంతా చెప్పలు కుట్టుతూ, ఈగలను చంపుతూ వ్యర్థం చెయ్యటం వాడికి ఏమాత్రమూ సచ్చలేదు. విశాలమైన ప్రపంచం ఉన్నది. ఎక్కడికైనా వెళ్ళి అదృష్టదేవతను ఆరాధించుచ్చు.

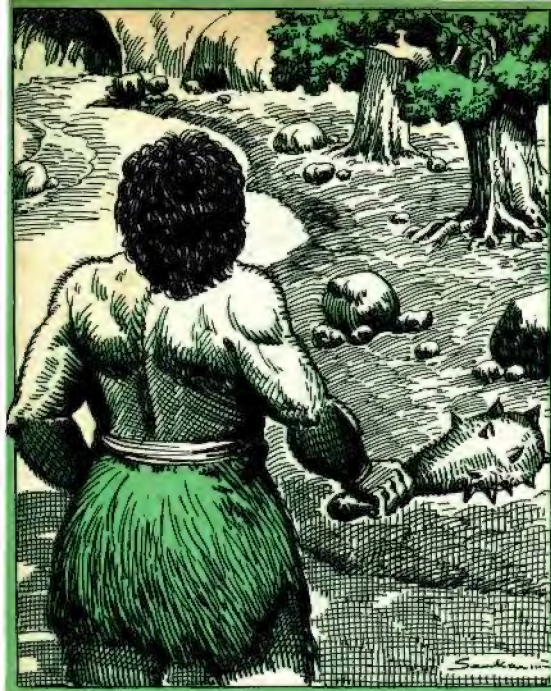
ఈ మాట అనుకుని ఆ చెప్పలు కుట్టే వాడు తన పేరు రణసింహుడని మార్చుకుని, వీరోచితమైన దుస్తులూ, ఒక కత్తి సంపాదించి అదృష్టదేవతను వెతుక్కుంటూ బయలుదేరాడు. వెళ్ళగా వెళ్ళగా రాజధాని నగరం వచ్చింది. రణ

సింహుడు తిన్నగా రాజుగారి భవనం ప్రవేశించి, రాజుగారి ఎడటికి వెళ్ళి, "మహారాజా, నా పేరు రణసింహుడు. నా శౌర్యానికి, పరాక్రమానికి అంతు లేదు. చిన్నతనం నుంచి నేను ఎన్ని వేల ప్రాణాలు తీశానో లెక్కలేదు. నన్ను తమ కొలువులో పెట్టుకోండి," అన్నాడు.

రాజుగారు చెప్పలు కుట్టేవాణ్ణి ఎగాదిగా చూసి, "నిన్ను చూస్తే ఏమంత యోధుడివిలాగా కనిపించటంలేదు. అయినా నీ పరాక్రమం రుజువు చేస్తే నిన్ను కొలువులో పెట్టుకుంటాను. ఇక్కడికి సమీపాన ఉండే అరణ్యంలో ఒక సరభక్షకుడైన రాక్షసుడుంటున్నాడు. వాడు రోజూ ఒకరిద్దరిని చంపి తింటూ, దేశ ప్రజలకు మహాకంటకంగా ఉన్నాడు. వాణ్ణి చంపి రాగలవా?" అని ప్రశ్నించాడు.

ఎస్. గోవిందరాజు

“అదెంత పని? అలాటి సాహస కృత్యాలు చేసే అవకాశం కోసమే గదా నేను దేశాటన చేస్తున్నది?” అన్నాడు చెప్పలు కుట్టేవాడు.

“ఆ రాక్షసుడి పైకి మన యోధుల్ని పంపాను, కాని ప్రయోజనం లేకపోయింది. వాడు వాళ్ళను చంపి తిన్నాడు. కనక ఆలోచించుకో,” అన్నాడు రాజు.

“వాడి తల తెచ్చి తమ ముందుంచు తాను, సరా?” అన్నాడు చెప్పలు కుట్టేవాడు. అతను ఎంత ధైర్యసాహసాలు కలవాడైనా రాక్షసుడి సంగతి విని కొంచెం బెదిరాడు. అయితే అతనికి ఒకటే ధైర్యం:

రాక్షసులకు శరీరబలం హెచ్చు గాని, బుద్ధి బలం చాలా తక్కువ. వాళ్ళకు ధైర్యం కూడా తక్కువే. అతను బియ్యం పిండిలో బూడిద కలిపి రాళ్ళ రూపంలో తయారు చేసి సంచీలో వేసుకుని అరణ్యం కేసి బయలుదేరాడు. పోగాపోగా అరణ్యంలో రాక్షసుడి ఇల్లు కనిపించింది. దానికి సమీపంలో ఉన్న ఎత్తయిన చెట్టు మీదికి ఎక్కి చెప్పలు కుట్టేవాడు, రాక్షసుడి కోసం ఎదురు చూస్తూ కూర్చున్నాడు.

సూర్యాస్తమయం కాబోయే వేళ రాక్షసుడు వస్తున్న అలికిడి వినిపించింది. భూమి అదిరింది. రాక్షసుడు చెట్ల కొమ్మలను తోసుకుంటూ వస్తుంటే అవి పెళపెళా విరిగాయి. చెట్ల మీది పక్షులు భయంతో అరుస్తూ పారిపోయాయి. రాక్షసుడు, చెప్పలు కుట్టేవాడెక్కిన చెట్టును సమీపించి, గాలివాసన చూస్తూ, “నరవాసన!” అంటూ పైకి చూసేసరికి చెప్పలు కుట్టేవాడు కనిపించాడు.

“అక్కడ ఉన్నావా? దిగి రా, లేకపోతే చెట్టుతో బాటు నిన్ను కింద పడేస్తాను,” అన్నాడు రాక్షసుడు.

“కాస్త గుర్రాన్ని కట్టేయ్యి, నేను దిగి రానూ వస్తాను, నీ అంతు తేల్చినూ

తేలుస్తాను. ప్రపంచంలో నన్ను మించిన బలాధ్యుడు లేడు. నే నెవరనుకున్నావు? రణసింహుణ్ణి!” అన్నాడు చెప్పలు కుట్టేవాడు.

“నేను నమ్మను,” అన్నాడు రాక్షసుడు.

“నమ్మకపోతే కళ్ళారా చూడు. ఇవిగో, గండరాళ్ళు. వీటిని నేనేం చేస్తానో తెలుసా,” అంటూ తన సంచిలో నుంచి ఒక్కొక్క రాయే తీసి విరిచి తుంపులు చేసి, దూరంగా పొదలలోకి పారెయ్యసాగాడు.

రాక్షసుడికి అనుమానం తీరకపోయినా, జంకు పుట్టింది. కొద్దిపాటి మనిషి అంతంత రాళ్ళను అలా తుంపులు తుంపులు

చెయ్యటం అసాధ్యమే. కాని ఏ పుట్టలో ఏ పాముందో? అందుచేత ఈ రణసింహుడి విషయంలో కాస్త జాగ్రత్తగా ఉండటమే మంచి దనుకుని రాక్షసుడు, “నువ్వు నిజంగా అంత బలవంతుడివైతే మనం స్నేహం కడదాం. మా యింటికిరా, చక్కని భోజనం పెడతాను,” అన్నాడు.

చెప్పలు కుట్టేవాడు చెట్టు దిగి వచ్చాడు. అతనూ రాక్షసుడూ నడుచుకుంటూ రాక్షసుడి ఇంటికి వచ్చారు.

“వంటచెరుకు లేదు. అడవిలో నాలుగు దుంగలు కొట్టుకొస్తా వేమిటి?” అన్నాడు రాక్షసుడు.

“దుంగ లేమిటి? కొట్టుకు రావట మేమిటి? ఆ కనిపించే పెద్ద పుణ్యాలలో ఒక దాన్ని పీకి ఈడ్చుకొచ్చి దొడ్లో పారేస్తాను,” అన్నాడు చెప్పలు కుట్టేవాడు. వాడు నిజంగా అంత పని చేసి తన దొడ్డి, ఇల్లా నాశనం చేస్తాడేమో నని భయపడి రాక్షసుడు, “పోనీ ఒద్దులే, మనకు కొంచెం వంటచెరుకు చాలు. నేనే పోయి కొట్టుకు వస్తాను,” అన్నాడు.

వాడు గొడ్డలి తీసుకుపోయి, నాలుగు దుంగలు నరికి తెచ్చి వంట ఇంట్లో ఒక మూల వేసి, “వంటకు నీరు లేదు. బావి నుంచి ఒక బొక్కినడు నీళ్ళు పట్టు

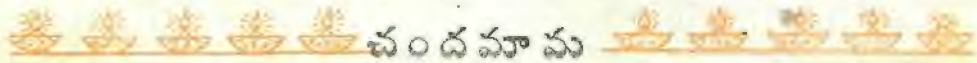
కొస్తావా ఏమిటి?” అని చెప్పలు కుట్టే వాణ్ణి అడిగాడు.

“బొక్కినడు నీళ్ళా? ఛీ! ఛీ! మంచి మోకుంటే ఇయ్యి, బావికే కట్టి ఈడ్చు కొచ్చేస్తాను. దాన్ని మన దొడ్లోనే ఉంచు కుందాం,” అన్నాడు చెప్పలు కుట్టేవాడు.

అతను నిజంగా బావికి తాడు గట్టి ఈడ్చుకు రాగలడా అని సందేహం కలిగి కూడా, తీరా అంత పని చేసేస్తాడేమో నని భయపడి, “పోనీ ఒద్దులే. కాసిని నీళ్ళు నేనే తెస్తాను,” అంటూ రాక్షసుడు, గంగాళ మంత బొక్కినను తానే తీసుకుపోయి దానితో నీళ్ళు తెచ్చాడు.

ఆ రాత్రి పడుకోబోయే దాకా చెప్పలు కుట్టేవాడు అపకాశం దొరికినప్పు షల్లా ప్రగల్భాలు పలుకుతూనే వచ్చాడు. అతని మాటలు వింటున్నకొద్దీ రాక్షసుడికి అదురు జ్వాల అయింది. ఆ రాత్రి ఎలాగైనా ఆ రణసింహుడి పీడ పదిలించుకోవా లను కున్నాడు. అందుకోసం రాక్షసుడు, “మా ఇంట్లో నేను పడుకునే మంచం ఒక్కటే ఉంది. దాని మీదనే నువ్వు కూడా ఒక పక్కన పడుకో,” అన్నాడు.

చెప్పలు కుట్టేవాడు సరే వచ్చాడు. కాని అతనికి రాక్షసుడి దురుద్దేశం అర్థమయింది.

రాక్షసుడి మంచం చాలా పెద్దది. దాని మీద ఒక పక్క రాక్షసుడు పడుకుంటే రెండో పక్క చెప్పలు కుట్టేవాడు పడు కున్నట్టే పడుకుని, చల్లగా కిందికి దిగి, తన తల ఉండే చోట ఒక గుమ్మడికాయ పెట్టి, తాను మంచం కిందికి దూరి నిశ్శబ్దంగా కూర్చున్నాడు.

కొంత సేపు అయాక తన అతిథి గాథ నిద్రలో ఉంటాడనుకుని రాక్షసుడు, తన దుప్పటి కింది నుంచి ఒక ఇనపకర తీసి, గుమ్మడికాయను పదిసార్లు బాది, తన పీడ విరగడ అయిందనుకున్నాడు. ఇనపకరను రాక్షసుడు దూరంగా పారేసిన చప్పుడు వింటూనే చెప్పలు కుట్టేవాడు మంచం కింది నుంచి పైకి వచ్చి, గుమ్మడికాయ చిడపలు తీసి పారేసి, చల్లగా తన స్థానంలో పడుకుని, గట్టిగా అవలించి, “ఛీ, ఛీ! ఈ మంచం నిండా నల్లు లున్నట్టున్నాయి! తెగ కుట్టి నిద్ర కాస్తా పాడుచేశాయి!” అన్నాడు విసుక్కుంటూ.

రాక్షసుడికి ముచ్చెమటలు పోసి, పై ప్రాణాలు పైస పోయినంత వని అయింది. “ఇక దీడంతట దీడు నన్ను వదిలి పోవాలే గాని, నేనై వదిలించుకో లేను,” అనుకున్నాడు రాక్షసుడు.

మర్నాడు ఉదయం రాక్షసుడు వంట ప్రారంభిస్తూ, “నిన్న రాత్రి కూడా నువ్వు సరిగా తిండి తినలేదు. ఈ పూట ఏం తింటావు?” అని చెప్పలు కుట్టేవాణ్ణి అడిగాడు.

“నిన్న సాయంకాలం రెండు అడవి దున్నలు తిన్నాను. అందుచేత ఆకలి లేక పోయింది. ఈ పూట నీతో సమానంగా తింటాను. మనిద్దరికీ పందెం!” అన్నాడు చెప్పలు కుట్టేవాడు.

రాక్షసుడు రెండు కుంచాల అన్నం పండి, ఒక గంపెడు పంకాయలు తరగ కుండానే పండేశాడు. ఇద్దరూ భోజనానికి

కూర్చున్నారు. అన్నమూ, కూరా చెరిసగం పంచుకుని తినసాగారు. చెప్పలు కుట్టేవాడు, తన చొక్కా కింద ఒక సంచి అమర్చి అన్నమూ, కూరా అందు లోకి రహస్యంగా తోస్తూ, కొంచెం కొంచెమే నోట పేసుకోసాగాడు.

ఇద్దరి భోజనమూ పూర్తి అయింది. తాను తిన్నంతా తన అతిథి తినటం చూసి రాక్షసుడు అశ్చర్యపడ్డాడు.

"కాని నేనే గెలిచాను. నేను అన్నమూ కూరలూ సమల కుండా మింగాను. నువు సమిలి మింగావు," అన్నాడు చెప్పలు కుట్టేవాడు.

"అదంతా నీ పొట్టలో ఉంటే నా కెలా తెలుస్తుంది? సమిలే మింగావేమో!" అన్నాడు రాక్షసుడు.

"కావలినై పొట్ట కోసి చూపిస్తాను," అంటూ చెప్పలు కుట్టేవాడు తన చొక్కా కింద ఉన్న సంచిని కత్తితో పై నుంచి

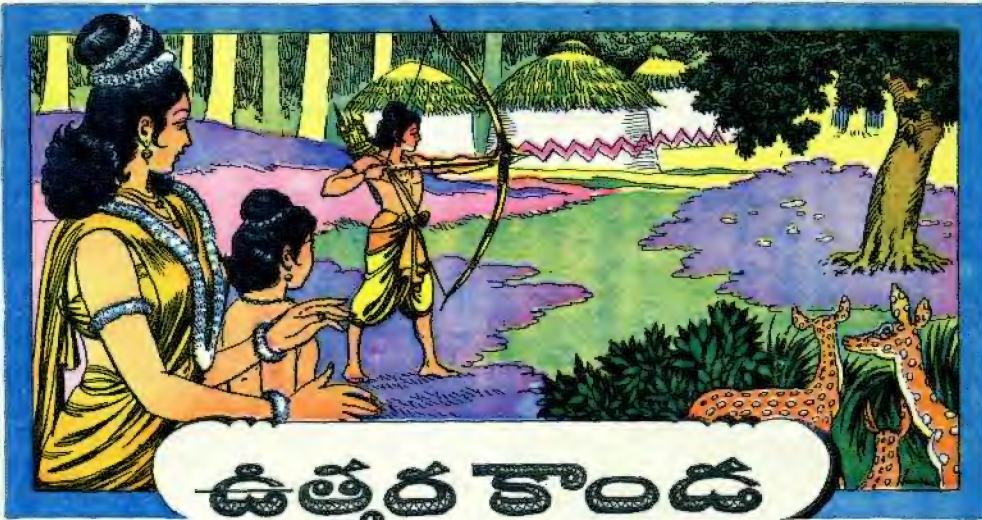
కిందికి చీరేశాడు. అన్నపు కరుళ్ళూ, ఉడికిన పంకాయలూ బయటికి వచ్చేశాయి.

"నా లాగా నువు కూడా నీ పొట్టను చీర గలిగితే నువ్వే గెలిచావని ఒప్పుకుంటాను," అన్నాడు చెప్పలు కుట్టేవాడు.

రాక్షసుడికి పొరుషం వచ్చి, చెప్పలు కుట్టేవాడి కత్తితో తన పొట్టను చీరుకుని చచ్చిపోయాడు. చెప్పలు కుట్టేవాడు వాడి తల నరికి రాజుగారికి చూపాడు. రాజుగారు వాడి పరాక్రమానికి మెచ్చుకుని, వాడికి తన కూతురు నిచ్చి పెళ్ళి చేశాడు.

అటు తరవాత చెప్పలు కుట్టేవాడి పరాక్రమానికి మరి పరీక్ష జరగలేదు. పది పన్నెండు దామడల దూరంలో ఉండే మరి కొందరు రాక్షసులు రణసింహు డనే వాడి పరాక్రమం గురించి విని దూరంగా కొండల్లోకి పారిపోయారు. చెప్పలు కుట్టేవాడు, రాజుగారి అనంతరం తానే రాజై సుఖంగా జీవించాడు.

ఉత్తర కాండ

ఈసారి కుబేరుడు ఇద్దరు మంత్రులను, శుక్రుడూ, ప్రాప్తపదుడూ అనే వాళ్ళను వెంట బెట్టుకుని రావణుడి వద్దకు వచ్చి, "ఓరీ, దుర్మార్గుడా, నే నెంత చెప్పినా నీ చెవికెక్కలేదు. అజ్ఞానం చేత విషం తాగిన వాడికి దాని ఫలితం పొందేటప్పుడు గాని జ్ఞానం రాదు. నీ అజ్ఞానం నీవు గ్రహించటం లేదు. నరకం అనుభవించే టప్పుడు తెలుసుకుంటావు. నీతో మాట్లాడటం వృథా," అన్నాడు.

తరవాత అన్నదమ్ము లిద్దరికీ ద్వంద్వ యుద్ధం జరిగింది. కుబేరుడు తన పైన ప్రయోగించిన అస్త్రా లన్నిటికీ విరుగుడు చేసి, రావణుడు మాయా యుద్ధం సాగి

చాడు. కుబేరుడికి అనేక రకాల రూపాలు కానవచ్చాయి గాని, ఎక్కడా రావణుడి రూపం కనబడలేదు. అ స్థితిలో రావణుడు గదతో కుబేరుడి తల పైన బలంగా కొట్టి, కింద పడగొట్టాడు. రక్తం కారుతూ పడి ఉన్న కుబేరుణ్ణి నిధుల అధిదేవతలు సందనవనానికి చేర్చి, చికిత్సలు చేశారు.

ఈ విధంగా రావణుడు కుబేరుడిపై విజయం సాధించి, పుష్పక విమానాన్ని తీసుకుని, దానిలో ఎక్కి శరవణానికి వెళ్ళాడు. అ కొండ బంగారం రంగులో వెలిగిపోతూ రెండో సూర్యుడిలాగా ఉన్నది. దాని పైకి వచ్చేసరికి పుష్పకం గమనం మాని అకాశంలో నిలిచిపోయింది.

అది చూసి రావణుడు, "కొరిన ప్రకారం నడిచే ఈ విమానం ఎందు కిలా ఆగిపోయి ఉంటుంది?" అని వెంట ఉన్న తన మంత్రిలను అడిగాడు.

ఇంత లోనే, ఈశ్వరుడి పార్శ్వచరుడూ, మహాబలుడూ అయిన నంది రావణుడితో, "దశగ్రీవా, వెంటనే వెనక్కు వెళ్ళిపో. ఈ పర్యతం మీద శివుడు క్రిడిస్తున్నాడు. సుపథులూ, నాగులూ, యక్షులూ, దైత్యులూ, దానవులూ, రాక్షసులూ, ఏ ఇతర ప్రాణులూ ఈ పర్యతం మీదికి రారాదు," అన్నాడు.

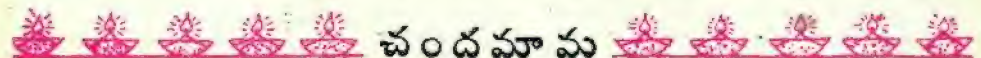
ఈ మాటలు విన్నగానే రావణుడు ఆగ్రహవేశంతో చలించిపోతూ, "శంకరు

డెవడు?" అంటూ విమానం దిగి కొండ కిందికి వచ్చాడు. అక్కడ అతనికి శివుడూ, ఆయనకి కొద్ది దూరంలో శూలం పట్టుకుని, రెండవ శివుడి లాగా నిలబడి ఉన్న నంది శ్వరుడూ కనిపించారు. నందిశ్వరుడి వానర ముఖం చూసి రావణుడు మేఘం గర్జించి నట్టుగా పగలబడి నవ్వాడు.

అపరశంకరు డైన నంది రావణుడి నవ్వుకు కోపించి, "నా కోతి ముఖం చూసి నవ్వావు గనక, నా రూపమే కలిగి, నాతో సమానమైన శక్తి గల వానరులు నిన్నూ, నీ కులాన్నీ తప్పక నిర్మూలిస్తారు," అని శపించాడు.

రావణుడు నిర్లక్ష్యంగా పర్యతాన్ని సమీపించి నందితో, "నా విమానాన్ని ఆపిన ఈ పర్యతాన్నే ఇప్పుడు పెల్లగించేస్తాను. నేను భయంకరుణ్ణి తెలియదు లాగుంది," అంటూ తన చేతులను పర్యతం కిందికి దూర్చి ఆ పర్యతాన్ని ఎత్తసాగాడు. పర్యతం సంచలించి పైకి లేచింది.

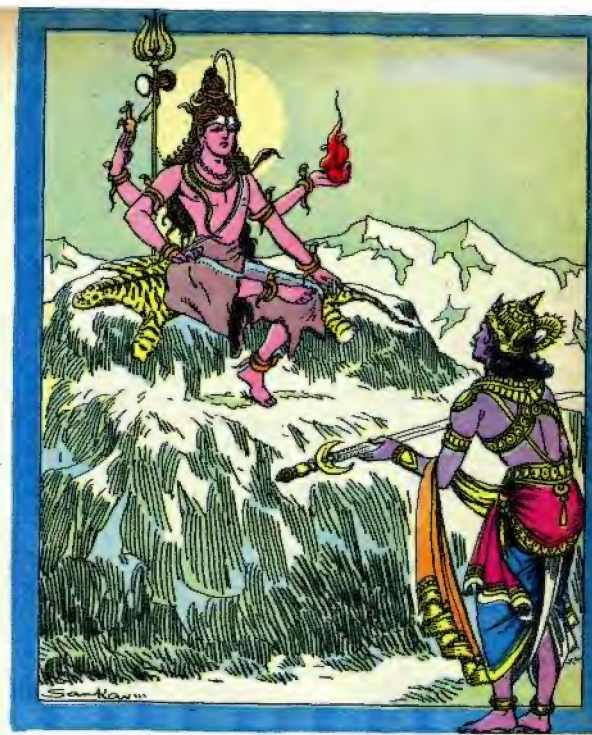
శివుడిదంతా చూసి చిరునవ్వు నవ్వి తన కాలి బొటనవేలితో పర్యతాన్ని కొద్దిగా నొక్కాడు. దానితో రావణుడి చేతులు కొండ కింద చిక్కుకుని నలిగాయి. ఆ బాధకు రావణుడు మహా దారుణంగా

అక్రొశించాడు. రావణుడి మంత్రులు నిర్భాంత పోయారు. వాళ్ళు రావణుడితో, "రాజా, శంకరుణ్ణి తృప్తి చెయ్యి. ఆయన తప్ప మరే దిక్కు కనబడదు. ఆయనను స్తోత్రం చెయ్యి," అని సలహా ఇచ్చారు. రావణుడు బాధతో ఏడుస్తూనే శివుణ్ణి స్తోత్రం చేశాడు.

చివరకు శివు డనుగ్రహించి, రావణుడి చేతులను కొండ కింది నుంచి తీసుకోనిచ్చి, "నీ వీర్యమూ, మదమూ, స్తోత్రమూ చూసి సంతోషించాను. నీ చేతులు నలిగినప్పుడు నీవు చేసిన దారుణమైన ధ్వనిని బట్టి ఇక ముందు నీకు రావణు డనే పేరు సార్థకంగా ఉంటుంది. ఇక నీవు నీ ఇష్టం వచ్చిన చోటికి వెళ్ళు," అన్నాడు.

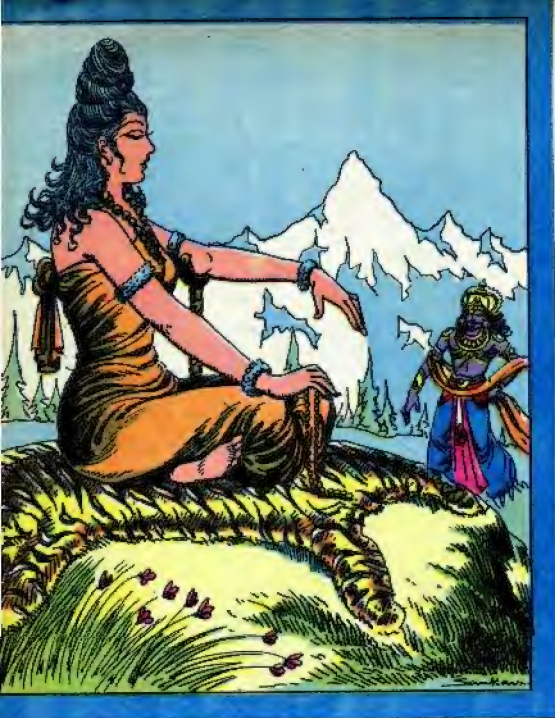
అప్పుడు రావణుడు, "మహాదేవా, నీకు నా పై తృప్తి కలిగిన పక్షంలో నేను కోరేది అనుగ్రహించు. నే నిదివరకే దేవతలు మొదలైన వారి చేత చావు లేకుండా వరం పొంది ఉన్నాను. అల్పులైన మానవులను నే నసలు లక్ష్యపెట్టను. బ్రహ్మ దేవుడు నాకు దీర్ఘాయువు కూడా ఇచ్చాడు. నేను నీ నుంచి మిగిలిన నా ఆయువునూ, ఒక ఆయుధాన్ని వేడుతున్నాను. దయచేసి వాటిని అనుగ్రహించు," అన్నాడు.

శివుడు రావణుడికి, ఆయుశ్శేషాన్ని, చంద్రహాస మనే ఖడ్గాన్ని ఇస్తూ, "ఈ ఖడ్గాన్ని ఎన్నడూ అవమానించకు. ఏ నాడు దీనికి అవమానం జరిగితే అది అప్పుడే నిశ్చయంగా నా దగ్గరికి తిరిగి వస్తుంది," అన్నాడు.

ఈ విధంగా శివుడి చేత వరాలు పొంది, రావణుడు తన పుష్పకం ఎక్కి భూమి అంతటా సంచరిస్తూ, వీరులైన రాజు లందరినీ కేళిపెట్టాడు. పరాక్రమ సంపన్నులు అతనితో యుద్ధాలు చేసి నశించారు. తెలివి గలవాళ్ళు అతన్ని గెలవలేమని తెలుసుకుని, ఓటమి ఒప్పుకుని, అతనికి లొంగిపోయారు.

అలా లోకసంచారం చేస్తూ రావణు డొకసారి హిమాలయానికి వెళ్ళి, అక్కడ ఒక దేవస్త్రీ లాటి రూపవతిని చూశాడు. ఆమె ఋషుల లాగా కృష్ణాజినమూ, జటాపల్క లాలూ ధరించి తపాదీక్షలో ఉన్నది. రావణు డామె సౌందర్యానికి సమ్మోహితుడై, సర దాకు అడుగుతున్నవాడి లాగా, “సుందరీ, ఈ యౌవనంలో తపస్సు పెట్టుకున్నా వేమిటి? నీ అందం చూసి పురుషులు సమ్మోహితు లవుతారు గదా! ఎందుకి కఠిన ప్రతం?” అని అడిగాడు.

ఆమె రావణుడికి తన వృత్తాంతం ఈ విధంగా చెప్పింది:

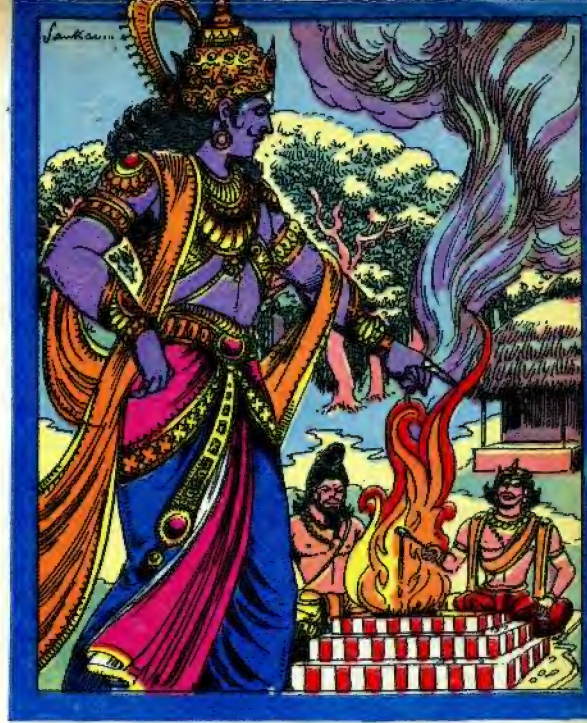
“బృహస్పతి కొడుకైన కుశధ్వజుడు నా తండ్రి. నా పేరు వేదవతి. అనేకమంది దేవతలూ, గంధర్వులూ, యక్షులూ, రాక్షసులూ మా తండ్రి వద్దకు వచ్చి, నన్ను తమ కిచ్చి పెళ్ళి చెయ్యమని కోరారు. కాని మా తండ్రి ఒప్పుకోలేదు. కారణ మేమిటంటే, ఆయనకు విష్ణుమూర్తినే తన అల్లుడుగా చేసుకోవాలనే కోరిక ఉండేది. ఈ సంగతి తెలిసి దంభుడనే రాక్షసుడు, ఒక రాత్రి మా తండ్రి నిద్రపోతుండగా వచ్చి, ఆయనను చంపేశాడు. మా అమ్మ ఆయనతో బాటు సహగమనం చేసింది. నేను మా తండ్రి కోరికను పూర్తిచేసే ఉద్దేశంతో విష్ణువునే నా భర్తగా మనసులో భావించు కుని తపస్సు చేస్తున్నాను. కనక, రావణా, ఇక నీవు వెళ్ళవచ్చు.”

ఈ మాటలు విని రావణుడు మోహవేశ పరుడై విమానం నుంచి దిగి, “అమ్మాయి, పొగరెక్కి నీ మనస్సు వికటించింది. లేక పోతే త్రిలోక సుందరివై ఉండి, నీ యౌవన మిలా పాడుచేసు కుంటావా? నేను దశ గ్రీవుణ్ణి, లంకాధిపతిని. నా భార్యవై సమస్త భోగాలూ అనుభవించు. విష్ణువు ఎవడు? నా కున్న తపస్సు, భోగాలూ, ఐలమూ వాడి కున్నాయా?” అన్నాడు.

“నీ కేమాత్రమైనా బుద్ధి ఉంటే విష్ణు పును గురించి అలా చులకనగా మాట్లాడవు,” అన్నది వేదవతి.

వెంటనే రావణుడు అమె జుట్టు పట్టుకున్నాడు. వేదవతి కోపావేశంతో తన చేతులను కత్తులు లాగా చేసి తన జుట్టును కోసేసింది. తన క్రోధాగ్నితో రావణుణ్ణి దహించేదాని లాగా అయిపోయి, ఆ వేదవతి అగ్నిని ప్రజ్వలించ బేసి, రావణుడితో, “నీచుడా, నీ చేత అవమానించబడి ఇక జీవించను. ఈ అగ్నిలో పడి ప్రాణాలు వదిలి, నిన్ను చంపటానికి ఆయోనిజనుగానూ, పతివ్రతగానూ పుట్టి తీరుతాను,” అంటూ అగ్నిలో దూకేసింది. ఆ వేదవతే సీతగా పుట్టి, జనకుడి ఇంట పెరిగి, రాముడికి భార్య అయి, రాముడి బలంతో రావణుడి చావుకు కారకురాలయింది.

వేదవతి అగ్నికి అహుతి అయిపోయాక రావణుడు తిరిగి పుష్పకం మీద లోక పర్యటన చేస్తూ, మరుత్తమహారాజు దేవతలను దగ్గిర పెట్టుకుని, యజ్ఞం చేస్తున్న చోటికి వచ్చాడు. బృహస్పతి తమ్ముడైన సంవర్తుడు యజ్ఞం చేయిస్తున్నాడు. రావణుణ్ణి చూస్తూనే అక్కడ చేరిన దిక్పాలకులు భయభ్రాంతులై మారు రూపాలు ధరించారు. ఇంద్రుడు

నెమిలి అయాడు, యముడు కాకిగా మారాడు, కుబేరుడు తొండ రూపాన్ని, వరుణుడు హంస రూపాన్ని ధరించారు. మిగిలిన దేవతలు తలా ఒక జంతువు రూపమూ పొందారు.

ఇంతలో రావణుడు నిస్సంకోచంగా యజ్ఞవాటికలో జోరబడి, మరుత్తును చూసి, “యుద్ధం చేస్తావా? ఓడానని ఒప్పుకుంటావా?” అని అడిగాడు.

“నువ్వెవరు?” అని మరుత్తుడు రావణుణ్ణి అడిగాడు.

రావణుడు పెద్దగా నవ్వి, “భేష్, రావణుణ్ణి కూడా నీ వెరగవు! నా బలపరాక్ర

మాలను గురించి ఎరగనివాడు మూడు లోకాలలోనూ మరొకడు ఉంటాడనుకొను. నా అన్నను జయించి నే నీ విమానం కాజేశాను,” అన్నాడు.

ఆ మాట విని మరుత్తు మండిపడుతూ, “తండ్రి లాటి అన్ననే జయించిన నీ వెంత ఘనుడవు! అటువంటి దుర్మార్గం చేసినందుకు గర్వపడుతున్నావా? కొంచెం అగు, నా బాణాలతో నీ ప్రాణాలు తీస్తాను,” అని లేచి వెళ్ళి ధనుర్పాణాలు తీసుకున్నాడు.

అప్పుడు మరుత్తమహారాజుకు సంవర్త డడ్డుపడి, “రాజా, తొందర పడక నేను చెప్పేది విను. ఈ మహేశ్వర యజ్ఞం

మధ్యలో విఘ్నం అయితే వంశ నాశనం జరుగుతుంది. యజ్ఞ దీక్షలో ఉన్న నీవు ఆగ్రహించటం మేమిటి? యుద్ధం చెయ్యటం మేమిటి? అది అలా ఉంచి, యుద్ధంలో ఈ రాక్షసుణ్ణి ఎలా జయిస్తావు? వాడు దుర్జయుడు!” అన్నాడు.

గురువు చెప్పిన మాట విని మరుత్తు ధనుర్పాణాలు వదిలేసి తిరిగి యజ్ఞ దీక్షలో కూర్చున్నాడు. అది చూసి రావణుడి మంత్రి అయిన శుకుడు సంతోషంతో, “రావణుడిదే గెలుపు!” అని పెద్దపెట్టున కేకలు పెట్టాడు. రావణుడు యజ్ఞవాటికలో ఉండే ఋషులను తిని తృప్తి చెంది, తన దారిన తాను వెళ్ళాడు.

తరవాత దిక్పాలకులు తమ నిజ రూపాలు ధరించి, తాము ఏ యే ప్రాణుల రూపాలు ధరించారో వాటికి వేరు వేరుగా వరా లిచ్చారు.

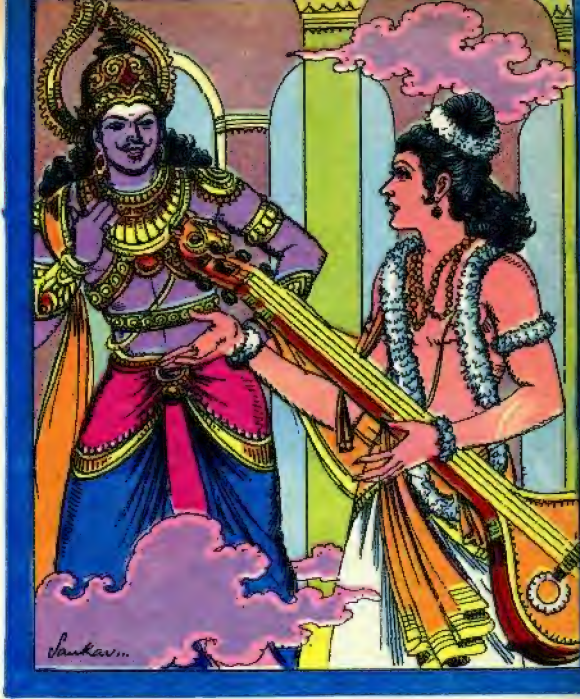
అప్పటి దాకా నెమళ్ళు నల్లగా ఉండేవి, ఇంద్రుడు వాటికి అనేక రంగులుండేటట్టూ, తన వెయ్యి కళ్ళూ వాటి పింఛాలలో అలంకారంగా ఉండేటట్టూ, వాటికి పాముల భయం లేకుండా ఉండేటట్టూ, ఇంద్రుడు పంపే వర్షం వాటికి అష్టాదం కలిగించేటట్టూ వర మిచ్చాడు.

అలాగే యముడు కాకులకు ఏ రోగమూ లేకుండానూ, వాటికి సహజ మృతి లేకుండానూ, కాకుల కడుపు నిండితే తన లోకంలో ఉండే పితృదేవతల కడుపులు నిండేటట్టూ వర మిచ్చాడు.

వరుణుడు హంసలకు నురుగు లాటి దేహ కాంతి, జలజీవనమూ, సుఖప్రదమైన జీవితమూ ఇచ్చాడు. కుబేరుడు తొండలకు బంగారు వర్షం ఇచ్చాడు.

రావణుడు లోకమంతా తిరుగుతూ మరుత్తమహారాజును అడిగినట్టే, గొప్ప గొప్ప రాజు లందరి వద్దకూ వెళ్ళి, “నాతో యుద్ధం చేస్తావా ఓడినట్టు ఒప్పుకుంటావా?” అని అడుగుతూ వచ్చాడు. దుష్టంతుడూ, సురధుడూ, గాధీ, గయుడూ, పురూరపుడూ మొదలైన రాజులందరూ రావణుడికి ఓడినట్టు ఒప్పుకున్నారు. అయోధ్యను పాలిస్తూ ఉండిన అనరణ్య మహారాజు మటుకు రావణుణ్ణి యుద్ధానికి రమ్మన్నాడు. అప్పుడు జరిగిన యుద్ధంలో అనరణ్యుడి సేనలు కార్పిచ్చులో నల్లులు మాడినట్టు మాడి చనిపోయారు. ద్వంద్వ యుద్ధంలో అనరణ్యుడి బాణాలు రావణుణ్ణి ఏమీ చెయ్యలేక పోయాయి. రావణుడు తన నెత్తిన చేతితో చరిచేసరికి అనర

ణ్యుడు రథం నుంచి కిందికి పడిపోయి, ప్రాణాలు విడుస్తూ, తన ఇళ్ళాకు వంశంలో పుట్టబోయేవాడి చేతిలో రావణుడు చస్తాడని శపించాడు.

రావణుడి విధంగా గగన విహారం చేస్తూ, మానవ జాతిని మహా భయపెడుతూ తిరుగుతుండగా ఒకనా డతని పుష్పకానికి ఎదురుగా నారద మహాముని మబ్బుల మీదుగా వస్తూ ఎదురయ్యాడు. ఇద్దరూ అగి మాట్లాడుకున్నారు.

“నాయనా, రావణా! నీ బలపరాక్రమాలు చూసి ఎంతో సంతోషించాను. కాని ఒకటి నాకు నచ్చలేదు. దేవతల వల్ల

కూడా చావు లేని నీవు అల్పులైన మానవుల మీద నీ ప్రతాపం చూపిస్తా వేమిటి? మానవులు అనేక వ్యసనాల తోనూ, రోగాల తోనూ, క్షణంలో వచ్చిపడే వార్తకర్మం తోనూ, రకరకాల కష్టాల తోనూ తీసుకుంటూ ఉంటారుగదా, అలాటి వాళ్ళతో ఏరు డెవ డైనా యుద్ధానికి తలపడతాడా? వాళ్ళందరినీ యముడు చంపుతూనే ఉన్నాడు. ఆ యముడితో యుద్ధం చెయ్యి, అతణ్ణి చంపు. యముణ్ణి చంపితే నరలోకమంతా జయించినట్టే గదా,” అన్నాడు నారదుడు.

“అయ్యా, నారదా! నేను ముందు పాతాళాన్ని, తర్వాత స్వర్గాన్ని జయించి, మూడు లోకాలనూ, స్వాధీన పరచుకుని, తరవాత సముద్రాన్ని మధించి, అమృతం సంపాదించే ఆ లోచన లో ఉన్నాను,” అన్నాడు రావణుడు.

“ఈ పక్కనే ఉన్న యమలోకాన్ని వదిలి ఇంకెక్కడికో పోతానంటా వేమిటి?

నీ విప్పుడు వెళ్ళే దారే అది,” అన్నాడు నారదుడు.

రావణుడు కాలమేఘం మెరిసినట్టుగా నవ్వి, “చాలా బాగా చెప్పావు, నారదా. మంచి సంతోషకరమైన మాట. నే నిప్పుడే యమలోకానికి పోతాను. అసలు దిక్పాలకులను నలుగురినీ జయించాలని అదివరకే ప్రతిజ్ఞ పట్టాను. ఇప్పుడు వెళ్ళి, అన్ని ప్రాణులకూ మరణభయం కలిగించే ఆ యముడి ప్రాణాలు తీస్తాను,” అని నారదుడికి నమస్కారం చేసి శలవు పుచ్చుకుని, తన మంత్రులతో సహా దక్షిణ దిక్కుగా బయలుదేరాడు.

అన్ని ప్రాణులనూ చంపే యముడికి చావనేది ఎలా కలుగుతుందో నారదుడికి కొంచెం కూడా అర్థంకాలేదు. ఆ యముణ్ణి రావణుడు ఎలా జయిస్తాడో కళ్ళారా చూడాలని కుతూహలం పుట్టి నారదుడు కూడా యమపట్టణానికే బయలుదేరాడు.

1. ఒక రాజభవనంలో ఒక నౌకరు కుర్రవాడుండేవాడు.

2. మర్నాడు జరగబోయే విందుకని వాడు అలంకరణలు చేస్తూండగా అస్త్రాన మాంత్రికుడు లోపలికి రావటం కనబడింది.

3. మాంత్రికుడేవే మంత్రాలు చదివాడు. గదిలోకి పొగ ప్రవేశించింది.

4. మాంత్రికుడా పొగను తన కేసి పిలిచాడు—

5. ఒక బుట్టి పైకి తీసి, పొగను అందులోకి పట్టి, బిరడా పెట్టాడు.

6. కుర్రవాడికి సీసాలో ఒక అమ్మాయి ఆకాశం కనిపించింది. మాంత్రికుడు వెళ్ళిపోయాడు.

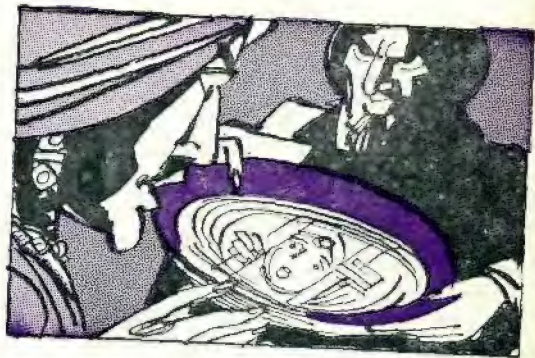
1. రాజుగారు మాంత్రికుణ్ణి వెంటపెట్టుకుని వచ్చాడు. రాజకుమార్తె కనిపించటం లేదు.

2. మరొక దుర్మార్గుడైన మాంత్రికుడి పని చేశాడని మాంత్రికుడన్నాడు.

3. "నేనా దుర్మార్గుణ్ణి నిన్న సాయంకాలం నగరం వెలపల చూశాను. దాఖలా కావాలంటే—"

4. మాంత్రికుడి మంత్రశక్తి చేత ఒక పాత్రలోని నీటిలో రాజకుమార్తె 'ముఖం కనబడింది. ఆమె అక్రోశిస్తున్నది.

5. "తమ మెడలో ఉండే హారం శక్తి గలది. దాన్ని నాకిస్తే రాజకుమార్తెను రక్షిస్తాను," అన్నాడు మాంత్రికుడు.

6. రాజు హారాన్ని ఇవ్వబోతుండగా, "ఇవ్వకండి. వాడే ఇంత పని చేసింది!" అని పైనుంచి వినిపించింది.

1. మాంత్రికుడు హఠాన్ని ఒడిసి లాక్కుని గవాక్షం కుండా దూకి మాయమయ్యాడు.

2. కుర్రవాడు పై నుంచి దిగి వచ్చి, తాను కళ్ళారా చూసిన దంతా రాజుగారికి చెప్పాడు.

3. రాజుగారు అగ్రహారేకంతో పాత్రలోని మంత్ర జలాన్ని ఒక్క తన్ను తన్నాడు.

4. ఒక భూతం ప్రత్యక్షమై తనను విడుదల చేసినందుకు కృతజ్ఞత చెప్పకున్నది. రాజుగారు సహాయం చెయ్యమంటే మానవులకు సహాయం చెయ్యలే నన్నది.

5. “యోధులు రాజకుమారైను రక్షించలేరు. సూర్యుడు సాక్షిగా ఎడారి దాటి మాంత్రికుడి కొటను చేరడం అసంభవం,” అన్నదిభూతం.

6. కుర్రవాడు వెంటనే బయలుదేరాడు. కణకణ లాడే కొండలు అతని దారికి అడ్డుగా కనిపించాయి.

1. అతను కొండలను దాటి నారంభించాడు.

2. కొద్ది దూరం వెళ్ళేసరికల్లా అతని పైన పెద్ద నీడ పడింది.

3. గండభేయండవని ఒకటి అతన్ని పట్టుకుని—

4. కొండల మీదుగా తినుకుపోయి—

5. అవతలి పక్క నింపాదిగా దించింది.

6. కుర్రవాడు కంగారుపడి, వెనుతిరిగి చూడ కుండా ముందుకు పరిగెత్తసాగాడు.

1. “మానవులకు నేను సాయపడలేక పోయినా,
నా మిత్రుల చేత సాయం చేయించగలను,”
అని భూతం అనడం కుర్రవాడికి తెలియదు.

2. మండు దొడారి! సూర్యుడి సాక్షిగా ఎవరూ
దాన్ని దాటలేదు.

3. కుర్రవాడు సూర్యుడు దృష్టమించిన దాకా అగ్ని,
రాత్రి వేళ బయలుదేరాడు.

4. కళ్ళ కొక గుడ్డ గంతలా కట్టుకుని వేగంగా
పరుగెత్తసాగాడు.

5. సూర్యోదయం వేళ మాంత్రికుడి కోట ఎదు
రుగా కనిపించింది.

6. “వంట పనిలో సాయపడే నౌకరీ కావాలి,”
అన్నాడు కుర్రవాడు.

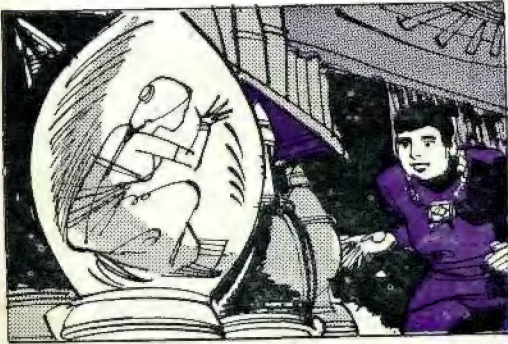
1. కుర్రవాడి ఉద్యోగం మాంత్రికుడు తినే ఆహారాన్ని ముందుగా చవి చూడటం. మాంత్రికుడు అతన్ని గుర్తించ లేదు.

2. మాంత్రికుడి సారాయిలో కుర్రవాడు మత్తు మందు కలిపాడు. మాంత్రికుడు మత్తుగా నిద్రపోయాడు.

3. కుర్రవాడు హారాన్ని తీసేసుకున్నాడు. వాడిలో గొప్ప శక్తి వచ్చింది.

4. వెంటనే వాడు మాంత్రికుడి కారానా లోకి వెళ్ళాడు.

5. రాజకుమార్తె బంధించి ఉన్న బుడ్డి కనబడింది.

6. విరుగుడు ఏమిటా అని వున్నకాలు తిరగేస్తుండగా అడుగుల చప్పుడు వినబడింది!

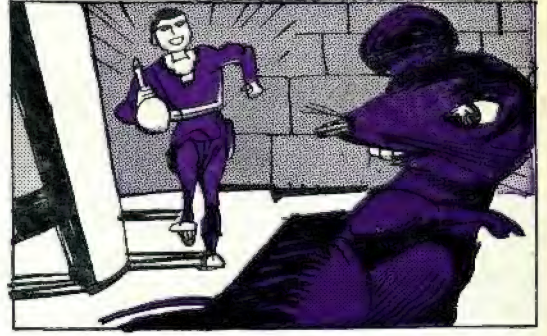
1. మాంత్రికుడు నిద్రలేచి మోసం గ్రహించాడు.

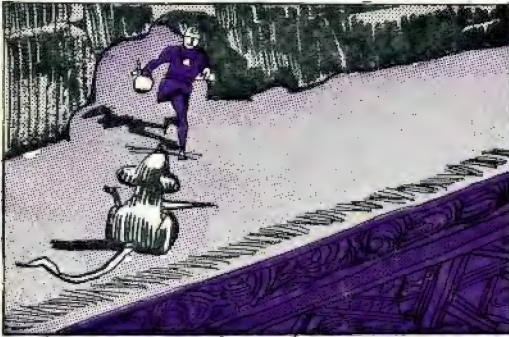
2. కుర్రవాడు చిక్కులో పడ్డాడు. అంతలో ఒక చుంచు, “ఆ బుడ్డిలోని ద్రావకం తాగు,” అని చెప్పింది.

3. ఈ చుంచు కూడా భూతం స్పృహితుడే. కుర్రవాడు ద్రావకం తాగి చుంచు ప్రమాణానికి దిగబెరిగాడు.

4. “నా వెంట రా,” అన్నది చుంచు.

5. కలుగు కుండా ఇద్దరూ మరొక హాలులోకి వెళ్ళారు. అక్కడ మంత్రపు తివాసీ ఉన్నది.

6. తిరిగి మామూలు ప్రమాణానికి పెరిగిన కుర్రవాడు తివాసీ ఎక్కి ఉడాయించాడు!

1. కుర్రవాడు రాజభవనానికి చేరి—

2. బుద్ధి రాజుగారి కిచ్చాడు.

3. రాజుగారు హరాన్ని బుద్ధికి తగిలించేసరికి—

4. రాజకుమార్తె మామూలు మనిషి అయి బుద్ధి నుంచి వెలువడింది.

5. రాజు కుర్రవాడికి తన కుమార్తె నిచ్చి పెళ్ళి చేశాడు, అంతా సుఖంగా ఉన్నారు.

గరుడగర్వభంగం

దేవేంద్రుడికి రథ సారథి, అత్యంత సన్నిహితుడూ అయిన మాతలికి సుధర్మ అనే భార్య ఉండేది. వారికి లేక లేక ఒక ఆడ పిల్ల కలిగింది. ఆమెకు గుణకేశి అని పేరు పెట్టుకుని, ఎంతో గారాబంగా పెంచారు. గుణకేశి పెరిగి యౌవనవతి అయి, మూడు లోకాల లోనూ తన పంటి సౌందర్యవతి, లావణ్యవతి, అంగసౌష్ఠ్యం గలదీ లేదని పించుకున్నది. ఆమెకు పెళ్ళియ్యాడు వచ్చే సరికి మాతలికి తగని విచారం పట్టుకున్నది. ఎందుచేతనంటే, గుణకేశికి తగిన వరుడు మామూలు మానవులలో గాని, ఇతర దేవ గణాలలో గాని, ఋషులలో గాని ఆయనకు ఒక్కడైనా కనిపించలేదు.

చివరకు మాతలి విసుగు చెంది తన భార్య అయిన సుధర్మతో, "అమ్మాయికి తగిన రూపవంతుడూ, గుణవంతుడూ

పాతాళ లోకంలో దొరుకుతాడేమో చూస్తాను," అని చెప్పి పాతాళానికి ప్రయాణమయ్యాడు.

ఆయనకు దారిలో నారదుడు తగిలి, కుశలప్రశ్నలు చేసి, "ఎక్కడికి ప్రయాణం? సొంత పని మీదనా? ఇంద్రుడి పని మీదనా?" అని అడిగాడు.

మాతలి తన పని గురించి నారదుడికి చెప్పి, "నేను వరుణుణ్ణి చూసి పాతాళం పర్యటించ బోతున్నాను," అన్నాడు.

"ఇకనేం? నేనూ వరుణుణ్ణి చూడటానికే పోతున్నాను. ఇద్దరమూ కలిసే పోదాం," అన్నాడు నారదుడు.

నారదుడికి, మాతలికి వరుణుడు ఘన మైన స్వాగతం ఇచ్చి, ఇంద్రుడికి జరప దగిన మర్యాదలన్నీ మాతలికి జరిపాడు. తరవాత వారు వరుణుడి అనుమతితో

పురాణ కథ

పాతాళం లోని వివిధ ప్రాంతాలు పర్యటించుతూ వెళ్ళారు.

ఒకచోట హిరణ్యపుర మనే మహానగరం ఉన్నది. అది మయుడు నిర్మించినది. ఇతర లోకాలలో ఓడిపోయిన రాక్షసులు అక్కడ నివసిస్తున్నారు. అలాటి నగరంలో అల్లుణ్ణి అన్వేషించటానికి మాతలికి మనస్కరించలేదు.

తరవాత వారిద్దరూ నాగలోకంలో ఉండే భోగవతి పురానికి వెళ్ళారు. అమరావతి పట్టణానికి తీసిపోని ఆ నగరంలో వాసుకీరాజు. శేషుడు మొదలుగా గల మహాసర్పాలు అక్కడ ఎందరో ఉంటున్నారు.

ఆ నగరంలో తిరుగుతుండగా ఒక చక్కని యువకుడు మాతలి కంటపడ్డాడు. మాతలి నారదుడితో, “దేవర్షి, ఆ కుర్రవాడెవరు? అతని తల్లిదండ్రు లెవరు? ఇతను నాకు బాగా నచ్చాడు,” అన్నాడు.

“ఇతని పేరు సుముఖుడు. విళ్ళది ఐరావత వంశం, ఆర్యకుడు ఇతడి తాతగారు. ఇతడి తండ్రిని, చికురు డనే వాణ్ణి, ఈ మధ్యనే గరుత్మంతుడు చంపాడు,” అన్నాడు నారదుడు.

“కుర్రవాడు చాలా అందంగా ఉన్నాడు. వీడు నా కూతురిని చేసుకోవటానికి సమ్మతించేటట్టు చెయ్యగలవా?” అని మాతలి నారదుడితో అన్నాడు.

నారదుడు మాతలిని వెంటబెట్టుకుని ఆర్యకుడి వద్దకు వెళ్ళి, “ఇతను తన కుమార్తెకు తగిన వరుడి కోసం మూడు లోకాలూ వెతికి, చివర కిక్కడ నీ మన వణ్ణి చూసి తనకు అల్లుడు కాదగినవాడని ఎన్నుకున్నాడు. అందుచేత ఇతని కుమార్తె గుణకేశిని నీ మనవడు సుముఖుడికి చేసుకుంటే చాలా బాగుంటుంది,” అన్నాడు.

దానికి ఆర్యకుడు దీనంగా, “నారదా, ఎంతో చక్కని మాట చెప్పావుగాని, నా మనసులో సంతోషం లేదు. ఎందు

కంటావా, నా మనమడికి మహావిపత్తు నిధంగా ఉంది. గరుత్మంతుడు మొన్న మొన్ననే వీడి తండ్రిని పాట్లన పెట్టు కున్నాడు. పై మాసంలో వీణ్ణి చంపి తింటానని శపథం చేశాడు," అన్నాడు.

అది విని మాతలి, "నాగరాజా, నీ మన వణ్ణి అల్లుడుగా వరించాను గనక, అతన్ని కాపాడే భారం నాది. సుముఖుణ్ణి మా వెంట పంపితే, నే నతన్ని ధేవేంద్రుడికి పరి చయం చేసి, చెయ్యవలసినదంతా చేస్తాను. మీరేమీ దిగులు పడవద్దు," అన్నాడు.

మాతలి, నారదుడూ, సుముఖుడూ కలిసి దేవలోకానికి తిరిగివచ్చి, ఇంద్రుడి సమ జ్ఞానికి చేరారు. వారు చేరే సమయానికి ఇంద్రుడూ, విష్ణువూ కబుర్లు చెప్పకుంటు న్నారు. మాతలి విష్ణువుతో సంగతి సంద ర్భాలు చెప్పాడు. విష్ణువు అంతా విని ఇంద్రుడితో, "ఇంద్రా, సుముఖుడికి ఆమృతం ఇచ్చి అతనికి చావు లేకుండా చెయ్యి," అన్నాడు.

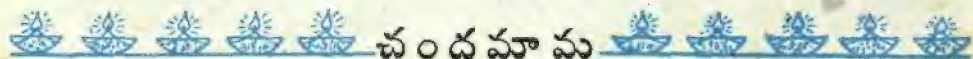
ఇంద్రుడు అలా చెయ్యటానికి భయ పడ్డాడు. పరాక్రమవంతుడైన గరుత్మంతు డితో వైరం పెట్టుకోవటం ఇష్టం లేక, ఇంద్రుడు విష్ణువుతో, "ఆ ఆమృతం నీవే యియ్యి," అన్నాడు.

"అన్ని లోకాలకూ అధిపతివి, నిన్ను కాదనగలవా డెవడు? ఆమృతాన్ని నీవే ఇయ్యి," అన్నాడు విష్ణువు.

అయినా ఇంద్రుడు సుముఖుడికి ఆమృతమిచ్చే సాహసం లేక, దీర్ఘాయు విచ్చాడు. దానితోనే సుముఖుడికి గరుత్మం తుడి భయం పోయింది. అతను మాతలి కూతురిని పెళ్ళాడి, తన లోకానికి తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు.

మాతలి నారదుల కోరికపై ఇంద్రుడు సుముఖుడికి దీర్ఘాయు విచ్చిన వారై విని మండిపడుతూ గరుత్మంతుడు మహావేగంతో ఇంద్రుడి వద్దకు వచ్చి, మహారౌద్రంగా,

"ఏమిటిది, ఇంద్రా? నా నోటి దగ్గరి కూడు తీసేస్తావా? బ్రహ్మ నాకు అహరంగా ఏర్పాటు చేసినదాన్ని నిరాకరించటానికి నీ కేమి హక్కుంది? ఆ సుముఖుణ్ణి చంపి తింటానని ప్రతిజ్ఞ కూడా చేశాను. ప్రపంచంలో నా వంటి బలాధ్యుడు లేడు. ఒక్క ఈకతో నిన్ను సునాయాసంగా మోయగలను. నేను విష్ణువును వీపు మీద మోస్తూ సేవ చేస్తున్నానని నీకు లోకువైనట్టుగా ఉన్నది. ఈ విష్ణువు మూలంగానే నా పరువంతా పోయింది," అని ఒళ్ళు తెలియకుండా పేలాడు.

అతని పేలాపన విని విష్ణుమూర్తి, "గరుడా, నీకు బుద్ధిలేదు. అతిదుర్బలుడవై ఉండి కూడా నా ఎడటనే అత్యున్నతి చేసుకుంటున్నావు. నన్ను మోస్తున్నానని నీ వనటం అనుచితమూ, అబద్ధమూనూ. నన్ను నేనే మోసుకుంటూ నిన్ను కూడా మోస్తున్నాను. నీకు నమ్మకంలేని పక్షంలో

నా ఎడమ చెయ్యి ఒక్కటి మొయ్యి, చాలు," అంటూ తన ఎడమ చేతిని గరుత్మంతుడి వీపు పైన పెట్టాడు.

ఆ బరువుకు గరుత్మంతుడు అణగారి పోయి, మూడు లోకాలూ ఒక్కపెట్టున తన పైన విరుచుకు పడినట్టుయి, గిలగిలా తన్నుకొసాగాడు.

ఆ గరుత్మంతుడు ప్రాణాలు తల్లడిల్లికొట్టుకుంటూ, "చచ్చిపోతున్నాను. అజ్ఞానం చేత కారుకూతలు కూశాను. నిన్ను మోస్తున్నాననే పాగరే నన్నీ గతికి తెచ్చింది. రక్షించు!" అని దీనంగా ప్రార్థించాడు.

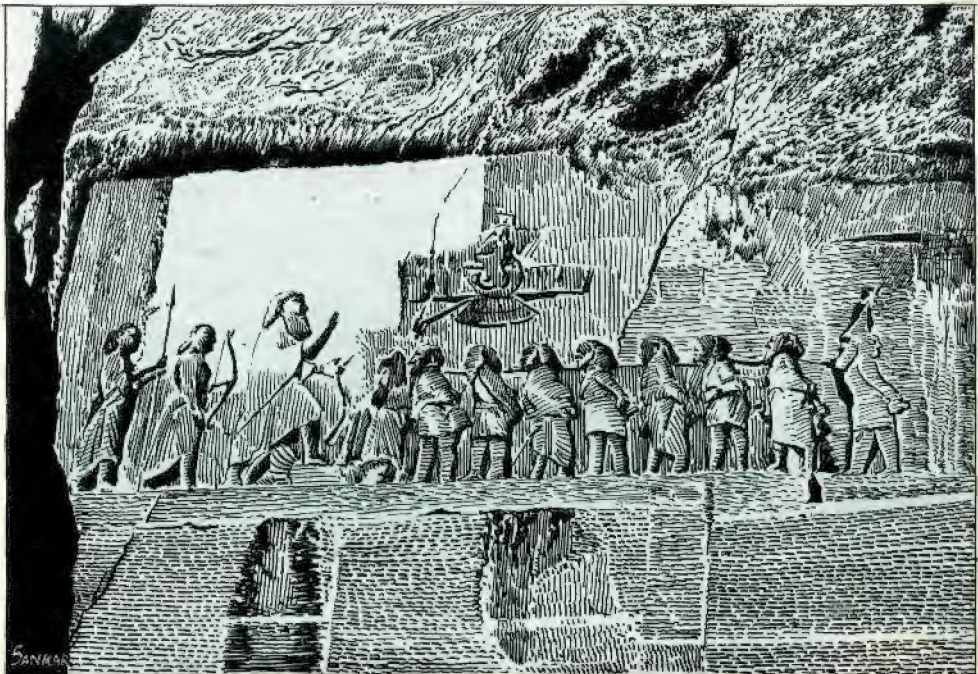
విష్ణుమూర్తి అనుగ్రహించి, "ఇంకెప్పుడూ ఇలా పేలకు. ఇంద్రుడిచ్చిన వరాన్ని గౌరవించి, సుముఖుడితో సఖ్యంగా ఉండు. నీకు నిజంగా గర్వభంగమైనట్టు అదే శాశ్వతమైన గుర్తు," అన్నాడు. అది మొదలు గరుత్మంతు డెప్పుడూ సర్పాన్ని తన వెంట ఉంచుకుంటూ వచ్చాడు.

మన దేశంలో బుద్ధుడు తన మతాన్ని ప్రచారం చేస్తున్న కాలంలో డరైయస్ అనే “రాజు” పర్షియను రాజవంశాన్ని స్థాపించి “బగస్తాన” (భగవంతుడి స్థలం) అనే చోట తన చరిత్రను కొండ పైన, 340 అడుగుల ఎత్తున మూడు భాషలలో చెక్కించాడు. ఆ చెక్కడాలు (బొమ్మ చూడండి) మనుషులు ఎక్కడగిన ప్రాంతాని కింకా 100 అడుగుల ఎత్తున ఉన్నాయి.

ఈ చెక్కడాల లోని బొమ్మలు డరైయస్ ఏ విధంగా తన ప్రతిపక్షులను నిర్మించి బందీలుగా పట్టుకున్నాడో చూపుతాయి. (డరైయస్ ఎడమ నుంచి మూడోవాడు) తన కాలి కింద తన ప్రధాన శత్రువును తొక్కుతున్నాడు. మిగిలినవారు పెడరెక్కలు విరిచికట్టి, మెడలకు తాడు కట్టి, అతనికి ఎదురుగా నిలబడి ఉన్నారు. వారికి ఎగువగా ఉన్న బొమ్మ డరైయస్ ఇష్ట దైవ మైన “అహుర మజ్ద”ది. ఆయన డరైయస్‌ను చెయ్యొత్తి దీవిస్తున్నాడు. ఈ శత్రువులను జయించి, క్రీ. పూ. 522 లో డరైయస్ రాజయ్యాడు.

2,500 ఏళ్ళ నాటి ఈ శిలాచరిత్రలో డరైయస్ తన కథను మూడు భాషలలో—ప్రాచీన పర్షియను, బాబిలోనియను, ఎలామైట్ భాషలలో చెక్కించాడు. మొదటి భాషలో 515 పంక్తులూ, రెండవ దానిలో 141 పంక్తులూ, మూడవ దానిలో 650 పంక్తులూ ఉన్నాయి. వీటి పూర్తి పాఠాలు 1950 లో లభించాయి.

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

హయికోలిపే నిద్ర

పంపినవారు :
ఎన్. ఆర్. దేవరాజులు, మద్రాసు

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

అకతాయి నిద్ర

వంపినవారు:
ఎన్. ఆర్. దేవరాజులు, మద్రాసు

పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ :: బహుమానం రు. 10 లు

ఈ పోటోల వ్యాఖ్యలు 1966 జనవరి నెల సంచికలో ప్రకటించబడును.

- ★ పై పోటోలకు సరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం వుండాలి.)
- ★ నవంబర్ నెల 20-వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మూత్రమూ పరిశీలించబడవు.

- ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా వున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 10/లు బహుమానం.
- ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డు పైన వ్రాసి, ఈ అడ్రసుకు పంపాలి:—చందమామ పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు-26.

న వం బ ర్ నె ల పో టీ ఫ లి తా లు

మొదటి పోటో : హాయికొలిపే నిద్ర

రెండవ పోటో : అకతాయి నిద్ర

పంపినవారు : ఎన్. ఆర్. దేవరాజులు,

రామానుజకూటం స్ట్రీట్, మద్రాసు-21

బహుమతి మొత్తం రు. 10/- ఈ నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

ఆజలుబును

వెంటనే
పోగొట్టుకోండి

అమృతాంజనం వాడి

శీఘ్రంగా నివారణ పొందండి

నిరసాయకరంగా గుండ జలుబును, సాధారణ జలుబును అమోఘంగా గుణాన్నిచ్చే అమృతాంజన్ 10 రకాల ఔషధాలు చేరిన మందు. కండనొప్పికి, తలనొప్పికి, బెణుకులకు కూడా అమోఘంగా పనిచేస్తుంది. కొంచెం కొంచెం మే ఉపయోగించ వలసి ఉంటుంది కొబ్బిట్టి ఒక సీసా మీ కుటుంబాని కథా నెలల తరబడి వస్తుంది.

అవసరానికి ఎప్పుడూ అమృతాంజన్ ఉంచుకోండి. అమృతాంజన్ 70 ఏళ్ళ ప్రసిద్ధిపొందిన నమ్మకమైన గృహ ఔషధం.

అమృతాంజన్ నొప్పులు జలుబుల నివారణకు 10 రకాల ఔషధాలు చేరిన మందు.

అమృతాంజన్ రిమిడెర్
మద్రాసు - బొంబాయి - కలకత్తా - ఢిల్లీ

BAGS & PRINTS

VELECHERRI :: MADRAS-42

MANUFACTURERS OF ALL KINDS OF PAPER
BAGS IN VARIOUS SIZES

Office: 16, STRINGERS STREET, MADRAS-1

Phone Care: 23019

అల్బో-సాంగ్

అన్ని వయసుల
వారికి ఆదర్శక బలవర్ధకం

మీరు అన్నివిధాల ఆరోగ్యంగా ఉండాలంటే మీకు అల్బో-సాంగ్ అవసరం. పృథ్విశక్తి, యావకశక్తులకు కూడా పటిష్ఠమైన శరీరాన్ని ఆరోగ్యవంతమైనదిగా చేర్చుకోవాలంటే అల్బో-సాంగ్ తో చేర్చుకోవాలి. ఈ రోజు ప్రతి రోజుకూడా అల్బో-సాంగ్ తీసుకోండి. నవ్వుగా మీరు ఆరోగ్యంగా ఉండాలి.

జె. అండ్ జె. డివేన్
హైదరాబాద్ (దక్కన్).

స్పెక్ట్రమ్

రంగు పెన్సిల్స్

పిల్లల డ్రాయింగుకు, మ్యాప్ - డ్రాయింగుకు
చాలా అవసరం. అనేక రంగుల్లో దొరుకును.

తయారుచేయువారు:

ది మద్రాస్ పెన్సిల్ ఫ్యాక్టరీ

మద్రాసు - 21

ఎల్. & సి. హార్డ్మత్ (గ్రేట్ బ్రిటన్) లిమిటెడ్.

కోహనూర్ పెన్సిల్ ఫ్యాక్టరీ, ఇంగ్లండువారి సాంకేతిక సహాయముతో.

దీపావళి
శుభాకాంక్షలు

కృష్ణా
మిత్రాలు

పండగ సమయాన హాయి నిచ్చే
వసందయిన బహుమతి

తయారుచేయువారు :

డి. కె. సి. పి. లిమిటెడ్
పుయ్యూరు, :: కృష్ణా జిల్లా,
ఆంధ్రప్రదేశ్

మెదుపిక్చర్స్

అగ్రాధికారం

జ్వాలాద్వీప రహస్యం

దర్శకత్వం: B.విదేలాచార్య
నిర్మాత: మేల్లెల్లూర్ సుబ్బారావు

నవయుగ

REVATHI

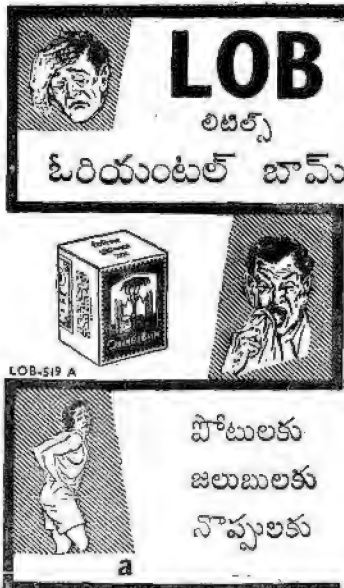
దీపావళి శుభాశీస్సులను

అందజేయు

కోట్స్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్

కలకత్తా * బొంబాయి * మదరాసు * న్యూఢిల్లీ

LOB
లిటిల్
ఓరియంటల్ బామ్

LOB-519 A

పోటులకు
జలుబులకు
నొప్పులకు

జర్మెక్స్
జెరోఫిల్ కలిసినది

నరుకులకు
గాయములకు
గజ్జికి
చెడుముకు

తెలుపులో రంగులలో బాండ్, మ్యానిఫెస్టింగు కాగితములు - లెడ్జర్
క్రిమీలెయిడ్ - తెలుపు, రంగుల ప్రింటింగ్ కాగితములు మొదలైనవి.

తయారు చేయువారు :

బల్లార్పూర్ పేపర్ అండ్ స్ట్రోబోర్డ్ మిల్స్ లిమిటెడ్.,

దక్షిణ ఇండియాకు డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :

జయ్ దయాల్ కపూర్,

ఫోన్ : 21738

2, ఆండర్సన్ స్ట్రీట్,

తంజి : JAIKAPSO

మదరాసు - 1.

రాజ్ బంధు ఇన్డస్ట్రియల్ కంపెనీ

నం. 2, ఆండర్సన్ స్ట్రీట్ (మేడపైస)

మదరాసు - I.

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :

శ్రీ గోపాల్ పేపర్ మిల్స్ లిమిటెడ్.,

పుడుంజీ పేపర్ మిల్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.,

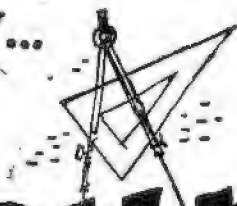

“ఆ ర్చి లై ట్”

ఎ క్చర్ పైజు నోట్ బుక్స్ మ ర యు

అక్కొంటు బుక్స్ తయారు చేయువారు

FOR PRECISION IN...

Colour Printing

By Letterpress...

...Its B. N. K's., superb printing
that makes all the difference.

Its printing experience of
over 30 years is at the
back of this press superbly
equipped with modern
machineries and technicians
of highest calibre.

B. N. K. PRESS PRIVATE LIMITED.

CHANDAMAMA BUILDINGS,

MADRAS - 26

దీపావళి బహుమతులుగా ఇవ్వతగినవి.

ఈ గుర్తు గల స్టెయిన్‌లెస్

స్టీల్ పాత్రలు

గ్యారంటీ కలవి.

I.M.M.C.
FOR
Anything & Everything in
STAINLESS STEEL WARE
& BRASS SHEET & CIRCLE

చిలుము పట్టపు, తువ్వ పట్టపు. ఎల్లప్పుడు
తళతళ మెరుస్తూవుండును.
తోముటకు చాలా సులువైనవి.

ఇండియన్ మెటల్ & మెటలర్జికల్ కార్పొరేషన్,

498, మింట్ స్క్వేర్ :: మద్రాసు-3.

కె. కె. సబాపతి & కో.,

పెయింట్ల వర్తకులు, అర్టిస్టు బ్రష్లు - అర్టిస్టుల
పరికరాలు, డ్రైకలర్సు దిగుమతిదారులు

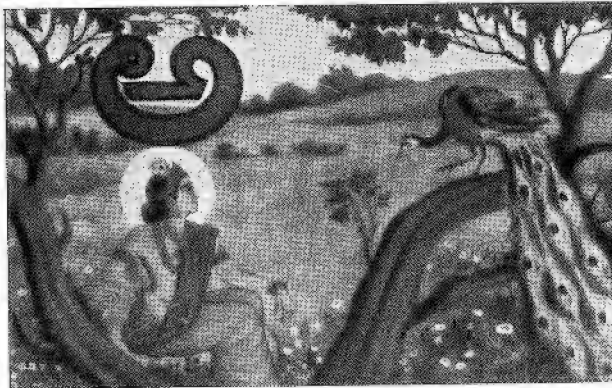
318, రానప్పకెట్టి వీధి, తపాలు పెట్టె నెం. 546, మద్రాసు - 3

అన్ని రకముల నాణ్యమైన పెయింట్లు, ఎనామిల్స్, వార్నిషులు, బ్రష్లు, డ్రై కలర్సు, అవిశ నూనె, డిస్టెంపర్లు, పిన్లెలు వగైరాలకు స్టోకిస్తులు. అప్కలైట్ సింథెటిక్ ఎనామిల్స్కి ప్రధాన స్టోకిస్తులు.

డీలర్లకు, పి. డబ్ల్యు. డి. కంట్రాక్టర్లకు, స్టూడియోలకు, బస్, లారీల బాడీ నిర్మాతలు, మొదలగువారికి సప్లయిదారులు.

అర్థర్లు దయచేయించ కోరుతున్నాము.

పాటలు పాడే బొమ్మల పుస్తకం

రకరకాల ధ్వనులు, ధ్వనులను చేసే బొమ్మలు, బొమ్మలకు సరిపడే అక్షరాలు చిన్నపిల్లలకు అందమైన పుస్తకం

వెల రు. 1-50

హెగ్గిన్బాదమ్మ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

165, హౌంట్ రోడ్డు

::

మద్రాసు - 2

కొత్త టైరా టివియన్ రిట్రైడ్?

ఏమో యజమానికే తెలియాలి!

మీవంటి విచక్షణ గల కారు యజమాన్లు బైర్లను రిట్రైడ్ చేయించుకొని వాటివల్ల పూర్తి ప్రయోజనం పొందగోరుతారు. అయితే, రిట్రైడ్ అని స్పష్టంగా కనిపించే బైర్లు వాడటం మీకు ఇష్టమండదు. టివియన్ రిట్రైడ్ బైర్లు కొత్తవిలాగే కనిపిస్తవి; అవి రిట్రైడ్ అని మీకు మాత్రమే తెలుసు.

టివియన్ ఇండియాలో రిట్రైడ్ చేసే సంస్థల్లో కల్లా పెద్దది.

సుందరమ్ ఇండస్ట్రీస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

(టివియన్ సంస్థ) బెంగళూరు - కోయంబత్తూరు - మద్రాసు

పుదుచ్చేరి - సికింద్రాబాదు - తిరునల్వేలి.

JWT-TVS-SI 2905

వెలుగుల జిమ్మె చివ్వు వసావళికె

విజయవాడ

మా
మీ
కాంక్షలు

విజయవాడ

సి.వి.డి

చివ్వు: చివ్వు

విజయవాడ

జానపద చిత్రం

చివ్వు: K.V. రెడ్డి

సురేష్ పాడక్కున్

శ్రీకృష్ణ తులాభారము

(పూర్తి ఉన్న మన కలర్ చిత్రం)

శ్రీ కంభూ ఫిలింస్ వారి

ఆంధ్ర మహావీరము

చివ్వు: A.K. రేఖర్

M.V.రామన్ వారి

బ్యాంక

(పూర్తి కలర్)

N.A.T. రామకృష్ణ వారి

శ్రీకృష్ణ పాండవీయం

చివ్వు: N.T. రామారావు

N.A.T. రామకృష్ణ వారి

అల్లూరి సీతారామరాజు

ఎక్స్‌ల పాడక్కున్

భార్య

వి.కాంతారామ్ వారి

జల్ బినా మతిలి
స్వేత బినా బజిలి

నాజ్ సినీకార్పొరేషన్ వారి

సింధుబాద్-ఆలీబాబా-అలాద్దీన్

తెలుగు ఉన్న మన కలర్ చిత్రం

విజయవాడ,

విజయ పిక్చర్స్

గుంటుకల్.

VIZAG PUBLICITIES

ప్రచండ బైరవి

కథ సరిగ్గానే వుంటుంది. ఆరుగురు. B.V.N ఆమెయ్యి. వంటలు: ఆరుగురు. వీటూ, హాకర్లది. నారాయణరావు
కమలా: దత్తు, ఎడిటింగ్: వెంకటేశ్వరరావు, ఆర్: వారి, డాక్యు: ఎస్.రెడ్డి. వసుమతి.

B.R.P.

gumoket

R. K. INDUSTRIES

VELECHERRI :: MADRAS - 42

Offers: POLYTHENE TUBES, BAGS,
SHEETINGS, ETC.,

Office: 16, STRINGERS STREET, MADRAS - I

Phone Care: 23526

దీపావళి శుభాకాంక్షలు

NO. 41/1
Rs. 4.50

BALLS BENGAL EAR RINGS

RAJA. 51/2
RS. 4.00 PAIR

DESIGN
EAR RINGS
BIG SIZE
RS. 3.00.

MEDIUM
RS. 2.50
SMALL
RS. 2.00.
PER PAIR.

బంగారు కవరింగ్ రాజా

RAJA. 508/5
RS. 26.00

అభరణములు
ధరించండి.

RAJA. 1421, RS. 4.00 PAIR

RAJA. 1422, RS. 4.00 PAIR

SPECIAL
STONE RING
RS. 10.00

94/17
PATA

RAJA 273

RAJA 290

2-4" SIZE RS. 10.00... 2-2 SIZE RS. 9.00 PER PAIR.

ఇవిటలాగుకు,
సగలకు,
నాణెలకీనును వ్రాయండి.

రాజాగోల్డుకవరింగ్ వర్క్స్ (REGD) POST BOX No. 38. H.O. మచిలీపట్నం.

సెల్ల్యూలొజిక్ గవర్నరుపేట విజయవాడ-2 మెయిన్ బజారు పలూరు చిక్కడపల్లి హైదరాబాద్-20

Please! DON'T RUN AROUND..

...the Planet...

COME STRAIGHT
TO

THE STANDARD PRINTING MACHINERY CO.,

Office: 9, Mount Road, MADRAS-2. Phone: 81845

Show Room: 12/81, Sembudoss Street, MADRAS-1. Telephone: 25096

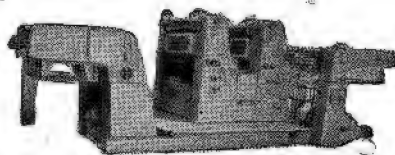
Workshops: **THE STANDARD WORKSHOPS,**

39/1, Madhavaram High Road, Sembium, MADRAS-11. Telephone: 62902

THE STANDARD TYPE FOUNDRY PRIVATE LTD.,

DELHI :: BOMBAY :: CALCUTTA

For

G.D.R. make Planeta Super Offset
Printing Machines, available in various
sizes...Also Reproduction Cameras...
Aniline Printing Machines ... WEB
Offset and Gravure, Platen Varnishing,
Calendaring Machines.

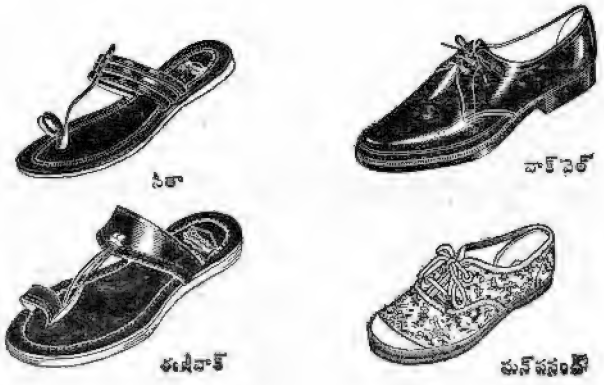
ఈ పండుగులలో

ఆకర్షణీయమైన వివిధ రకముల కరోనా షోళ్లనుండి మీకు
సర్వినవి ఎన్నుకోండి. పొత్తుపట్టుగా ఉండేలా ప్రత్యేకమైన
సమానాలతో చేయబడిన కరోనా షోళ్లు చాలా కాలము
మన్నుతాయి, అయినా సరసమైన రకాలతో లభిస్తున్నాయి !

కరోనా షోళ్లు

కుటుంబములో అందరికీ నచ్చేవి

కరోనా సౌహు కం. లిమిటెడ్,

రిజిస్టర్డ్ ఉఫీస్ : 221, కాచిగూడ సర్కూల్ రోడ్, బొంబాయి-1

శ్రీ లక్ష్మీ వ్యాపార సంస్థ

మనమునకు
మనమునకు

జవహర్ లాల్ నెహ్రూ
యిలా అన్నారు. "భావిలో సాహ్యానికి
విశ్రాంతికి తావులేదు. మనము ఎవరెగళ
కష్టపడి పనిచేయాలి." కనుక
అయిన అల్పక శాంతి చేరువైనానికి ఎక్కువ పనిచేసి
భారీయ సంచదళు ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేద్దామని కంకణము కట్టుకొందాము.

జె. వి.
మంఘరావ్
& కంపెనీ

గ్యారియర్ & హైడ్రాలాదు

QJB-1367

లివర్ వ్యాధి ప్రమాదమునుండి

ఇతనిని కాపాడండి

ఇందుకు తగిన చికిత్స

**జమ్మివారి
లివర్ క్యూర్**

బిడ్డల యొక్క లివర్ మరియు స్పీన్
వ్యాధులకు ప్రఖ్యాత ఔషధము.

జమ్మి చెంకటరమణయ్య & సన్స్, మద్రాస్-4.

శ్రాంబీలు: బెంగళూరు-2; కుంబకోణం;

తిర్చూరాపల్లి-2; హైదరాబాద్ -20

7/15/3 74

‘ఐటెక్స్’

సౌందర్యసాధనములు

★ ఐటెక్స్ కాటుక

★ ఐటెక్స్ బింది

ఆకర్షణీయమైన రంగులలో

★ ఐటెక్స్ కుమేకుమే పేస్టు

ఆరవింద్ లెబొరేటరీస్

పోస్టుబాక్సు, 1415 : మదరాసు-17

బట్టలకు ఆఖరున రూడించేటప్పుడు కొంచెము టినోపాల్ మాత్రమే వేస్తే, ఎంతో ధగ ధగ లాడే తెలుపుదనము మీరు వుతికిన బట్టలకు వస్తుంది—షర్టులు, చీరలు, దుప్పట్లు, తువ్వాళ్లు. అయితే, మీకు దాని ఖరీదు ఎంత అవుతుంది? బట్టకు ఒక పైస కూడా అవదు! అదే, సైంటిఫిక్ పద్ధతిలో తెలుపుదనము నిచ్చు టినోపాల్ యొక్క గొప్ప సుగుణము.. బట్టలకు ఏ మాత్రము హానికరమైనది కాదు.

టినోపాల్ అన్ని టీకన్న తెలుపుదనము నిచ్చును

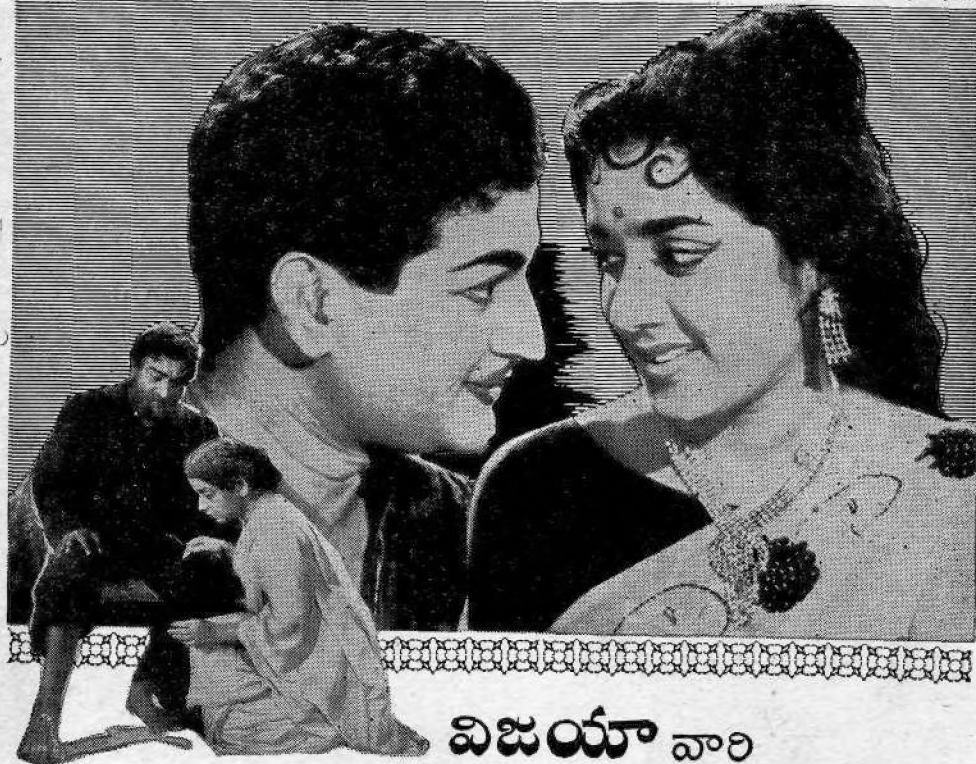
సుహృద్ గ్రెయిగ్ రిమిటెడ్, పి.బి. బాక్స్ 965.

బొంబాయి-1, భారత్

టినోపాల్, టె. ఆర్. గ్రెయిగ్ ఎస్. ఎ.
బాల్, స్విట్జర్లెండ్ వారి రిజిస్టరు చేయబడిన
ప్రేద్ మార్కు Shilpi-SGT-70 TEL

నేడే చూడండి

విజయా వారి

సి.ఐ.డి

డైరెక్ట్స్... చాల్వెస్
నిర్మాతలు... నాగిరెడ్డి చక్రపాణి

N44

AWARDS!

WON PLENTY

YET WE DON'T SAY
WE ARE THE BEST

ONLY
WE DO OUR BEST

भारत सरकार
सूचना और प्रसारण मंत्रालय

खगई और सजावट पर राजपुर

सुखता प्रमाणपत्र

1968

PRASAD PROCESS PRIVATE LTD

CHANDANAM BUILDINGS MADRAS-26

